

ДОПЪЛНЕНО ЗА ЯВЛЕНИЕ

ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО

**ОПЕРАТОР: „ЕЛИТСАН“ ЕООД
С. МЕТОДИЕВО, ОБЩ. ВЪРБИЦА**

2021 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО.....	6
A. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	6
1. ПО ЗАЯВЛЕНИЕТО.....	6
2. ПО ДЕЙНОСТТА, ЗА КОЯТО СЕ ПОДАВА ЗАЯВЛЕНИЕ.....	6
2.1. Собственост.....	6
2.1.1 Наименование, адрес, телефон, факс, e-mail на собственика на дейността.....	6
2.1.2. Адрес за кореспонденция.....	6
2.1.3. Адрес на централно управление.....	6
2.1.4. Регистрационен номер.....	6
2.1.5. Наименование и адрес на собственика (собствениците) на поземления имот, върху който са изградени или ще се изградят инсталациите и съоръженията.....	7
2.1.6. Наименование и адрес на собственика (собствениците) на сградите в поземления имот, в който се осъществява или ще се осъществява дейността.....	7
2.1.7. Име на оператора.....	7
2.2. Категория на промишлената дейност съгласно приложение № 4 към ЗООС.....	7
Б. РЕЗЮМЕ И РАЗРЕШИТЕЛНИ.....	8
1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА, ЗА КОЯТО СЕ ПОДАВА ЗАЯВЛЕНИЕ.....	8
1.1. Кратко описание на дейността за която се подава заявлението.....	8
1.2. Посочва се броят на работните часове и дни в рамките на една седмица за дейността.....	29
1.3. Планирана дата за начало на строителните работи.....	29
1.4. Производствен капацитет и планиран обем на годишно производство.....	29
1.5. Планирана дата на пускане в експлоатация.....	29
1.6. Обобщени схеми, представящи планираната употреба на суровини, спомагателни материали, вода и енергия.....	29
1.7. Информация, описваща използването на най-добри налични техники (НДНТ) и/или планираните действия, за постигане нивото на НДНТ.....	30
1.8. Основание за подаване на заявление за издаване на комплексно разрешително.....	32
1.9. Справка за нормативните актове, инструкциите, изчислителните програми (за оценка на приноса към концентрациите в околната среда), които са използвани при попълване на заявлението.....	32
2.РАЗРЕШИТЕЛНИ.....	35
2.1. Компетентен орган по издаване на виза / скица/ за проектиране и за издаване на разрешение за строеж.....	35
2.1.1. Наименование, адрес, телефон, факс и e-mail на компетентния орган по издаване на виза за проектиране, на чиято територия се извършва или ще се извършва дейността.....	35
2.1.2. Виза /скица за проектиране.....	35
2.1.3. Скица на поземления имот или извадка от действащ подробен устройствен план..	35

2.2. Пречиствателна станция, в която ще се третираат отпадъчните води от дейността - в случай че подателят на заявлението за издаване на комплексно разрешително предава отпадъчни води от работата на инсталациите за пречистване от друга фирма.....	35
2.2.1. Наименование, адрес, телефон, факс, e-mail на дружеството, в чиято пречиствателна станция постъпват отпадъчните води.....	35
2.2.2. Копие на схемата на канализацията с мястото/местата на включване на отпадъчните води към канализационната система на приемника им и копие от договор между подателя и съответната фирма.....	35
2.3. Компетентен орган за речния басейн.....	35
2.3.1. Наименование, адрес, телефон, факс, e-mail на басейновата дирекция.....	35
2.3.2. Схема на канализацията и мястото/местата на заустване.....	36
2.3.3. Решение за утвърждаване на окончателна площадка.....	36
3. КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ОСНОВНОТО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО ОТНОШЕНИЕ НА:	36
3.1. Въздух.....	36
3.2. Отпадъци.....	38
3.3. Отпадъчни води.....	41
3.4. Шум.....	41
3.5. Риск от аварии с опасни химични вещества.....	42
4. Становища на заинтересовани юридически лица към датата на подаване на заявлението.....	42
 II. ИНФОРМАЦИЯ ОТ ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО, КОЯТО ЩЕ СЕ ОЦЕНЯВА ОТ КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН, ИЗДАВАЩ РАЗРЕШИТЕЛНОТО.....	
1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ПЛОЩАДКАТА, ЗА КОЯТО СЕ ПОДАВА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО.....	
1.1. Наименование, пълен адрес, телефон, факс.	42
1.2. Лице за контакти.....	43
1.3. Длъжностно лице за контакти.....	43
1.4. Скица на поземления имот /площадката/ с регистър на координатите на характерните гранични точки в утвърдената в страната координационна система.	43
1.5. Извадка от устройствената схема или общ устройствен план, а когато такива не са изработвани-от топографската карта, на която да се нанесат границите на поземления имот /площадката/.....	43
1.6. Местоположение на всички сгради и дейности на територията, показани на извадка от действащ подробен устройствен план.	43
1.7. Информация за връзките на площадката с инфраструктурата на областта и/или общината.	43
1.8. Информация за вида и начина на ползване на съседните площи.....	43
2. СИСТЕМНО УПРАВЛЕНИЕ ПО ОКОЛНА СРЕДА.....	44
2.1. Политика на фирмата по околна среда.....	44
2.2. Система за управление по околна среда.	45
2.3. Докладване за управлението по околна среда.	45
2.4. Добри управленски практики.	45

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА НДНТ.	46
3.1. Прилагане на чл. 123а, ал. 5 ЗООС.	48
3.2. Съответствие с приложимо заключение за най-добра налична техника, прието с решение на Европейската комисия.	48
3.3. При липса на съответствие по т. 2 - информация и доказателства за наличие на обстоятелства по чл. 123, ал. 4 или 5 ЗООС.....	52
3.4. Описание на технологичните съоръжения (тези, в които се извършват производствени процеси).	52
3.5. Описание на всички пречиствателни съоръжения/техники за намаляване на емисиите.....	54
3.6. Информация за:.....	54
3.6.1 Употребявани количества суровини, опасни химични вещества, енергия, вода;.....	54
3.6.2 Изпускани количества/концентрации на отпадъчни газове/води, отпадъци, риск от аварии.....	56
4. ИЗПОЛЗВАНИ РЕСУРСИ.	69
4.1. Вода.	69
4.2. Енергия.	71
4.3. Суровини, спомагателни материали и горива.....	74
4.3.1. Списък на резервоарите за съхранение.....	78
5. ЕМИСИИ ВЪВ ВЪЗДУХА.	79
5.1. Съоръжения за пречистване на отпадъчни газове.....	79
5.2. Емисии на отпадъчни газове от точкови източници.....	79
5.3. Неорганизираните емисии.....	86
5.4. Емисии на интензивно миришещи вещества във въздуха.....	87
5.5. Въздействие на емисиите на вредни вещества върху качеството на атмосферния въздух.....	88
5.6. Контрол и измервания.....	112
6. ЕМИСИИ НА ВРЕДНИ И ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА ВЪВ ВОДИТЕ	112
6.1. Производствени отпадъчни води.....	112
6.1.1. Пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води.....	112
6.1.2. Емисии.....	113
6.1.3. Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.	113
6.1.4. Контрол и измерване.	113
6.2. Охлаждаща вода.....	113
6.2.1. Пречиствателни съоръжения за охлаждащи води / след използването им за охлаждане.....	113
6.2.2. Емисии.	113
6.2.3. Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.....	113
6.2.4. Контрол и измерване.....	113
6.3. Битово-фекални отпадъчни води.	113
6.3.1. Пречиствателни съоръжения за битово-фекални отпадъчни води.....	113
6.3.2. Емисии.....	114
6.3.3. Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.	115
6.3.4. Контрол и измерване.....	115
6.4. Дъждовни води.....	115
6.4.1. Разделяне потоците на дъждовните води.	115
6.4.2.Пречиствателни съоръжения за дъждовните води.	115
6.4.3.Емисии.	115
6.4.4. Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.....	115

6.4.5. Контрол и измерване.	115
7. ДЕЙНОСТИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.	115
7.1. Образуване на отпадъци.	115
7.1.1. Производствени отпадъци.....	116
7.1.2. Опасни отпадъци.....	118
7.1.3. Строителни отпадъци.....	120
7.1.4. Битови отпадъци.....	121
7.2. Приемане на отпадъци.....	122
7.3. Предварително съхраняване на отпадъци.....	122
7.4. Транспортиране на отпадъци.....	124
7.5. Оползотворяване, в т. ч. рециклиране на отпадъци.....	124
7.5.1. Инсталации, съоръжения и технологии.....	125
7.6. Обезвреждане на отпадъци.....	125
7.6.1. Инсталации, съоръжения и технологии.....	125
7.7. Контрол и измерване.....	125
7.8. Анализи.....	126
7.9. Документиране и докладване на дейностите по управление на отпадъците.....	126
8. ШУМ.....	126
8.1. Шумоизолация или капсуловане на източниците на шум.....	126
8.2. Емисии.....	127
8.3. Контрол и измерване.....	128
8.4. Докладване на нивата на шум.....	129
9. ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ.....	129
9.1. Опазване на подземните води.....	130
9.1.1. Наличие на площадката за дейности и вещества, имащи отношение към изискванията за проучване, ползване и опазване на подземните води, в.ч.:	130
а/пряко и непряко отвеждане, инжектиране и реинжектиране в подземни води;.....	130
б/дейности, които могат да доведат до непряко отвеждане;.....	130
9.1.2. характеристика на подземните води по данни от:.....	130
а/ извършено хидрогеоложко проучване включително сравнение със стандартите за качество и/или праговите стойности на подземни води;.....	130
б/ извършен мониторинг на подземните води на площадката;.....	130
9.1.3. План за собствен мониторинг на подземните води.....	130
10. Преходни режими на работа на инсталациите, за които се подава заявление / пускане, спиране, внезапни спираня и други/.....	130
11. Аварийно планиране.....	131
12. декларация за достоверност на данните.....	132

І. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО.

А. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.

1. ПО ЗАЯВЛЕНИЕТО

Настоящият документ е съставен на основание изискванията на Директива за КПКЗ (96/61/ЕС), Закона за опазване на околната среда, чл. 117, ал. 1 (ДВ бр. 62/2015 год., изм. и доп., бр. 101 от 22.12.2015 г., в сила от 22.12.2015 г.), Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (Обн. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009 г., попр. ДВ. бр.97 от 8 Декември 2009 г., изм. и доп. ДВ. бр.69 от 11 Септември 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.3 от 5 Януари 2018г., изм. ДВ. бр.16 от 20 Февруари 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.31 от 12 Април 2019 г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г.), както и законодателството в областта на опазването на околната среда на Република България и включва пълно описание на дейността и разположението на „Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери” - нова инсталация по смисъла на ЗООС, технологичните процеси и използваните суровини, спомагателни материали и горива за осъществяване на основната дейност на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма в с. Методиево и всички съпътстващи съоръжения. В настоящото заявление са използвани данни и заключения от проведената процедура по реда на глава шеста, раздел III на ЗООС.

В графичен и табличен вид е представена пълна информация за наличните точкови източници на емисии, количества и характеристика на вредните вещества, емитирани с отпадъчните газове и отпадъчните води от производствената площадка на дружеството.

Натрупан фактологичен материал, данни от предвидената дейност, проектни и научни разработки, анализи и изследвания, извършвани през предишни години, са включени в основните текстове или като приложения към настоящия материал.

Данните, отразяващи количествените характеристики на производствените дейности, разхода на суровини, спомагателни материали, горива и енергия са представени от фактологични данни на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма в с. Методиево.

В съответствие с разпоредбите на чл. 122, ал. 2, т. 12 от ЗООС (изм. ДВ, бр. 82 от 26.10.2012г.), разработен в съответствие с Насоките на Европейската комисия относно докладите за базовото състояние, съгласно чл. 22, параграф 2 от Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността към заявлението за издаване на комплексно разрешително се прилага Доклад за базово състояние, в случай че са налични веществата по т. 11. /“11. употребяваните, произвежданите или изпусканите опасни химични вещества, замърсители на почвите и подземните води; резултати от системна оценка на риска от замърсяване на почви и/или подземни води, в случай че се предлага различна честота на мониторинга от определената в чл. 123, ал. 1, т. 7“/.

С настоящото заявление операторът не предлага честота на мониторинг по-голяма от определената в чл. 123, ал. 1, т. 7. Интензивното отглеждане на птици в едно с избраната технология не предполага замърсяване на незащитени почви и подземни води с отпадъци, химични вещества или замърсители в отпадъчни води.

На площадката не се предвижда съхранение, производство или употреба на опасни химични вещества в големи количества.

Настоящото заявление за издаване на комплексно разрешително се подава във връзка с експлоатация на нова инсталация, но за съществуваща птицеферма (съществуващи сгради и съоръжения).

В този случай базово състояние на незасегнати от дейността почви и подземни води не може да бъде определено. Изложените факти доказват липсата от необходимост от изготвяне на Доклад за базово състояние към настоящото заявление. При необходимост или при поискване на контролните органи, издаващи разрешителното, „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с. Методиево ще предостави допълнително данни или информация.

Наименование на оператора: „ЕЛИТСАН“ ЕООД ЕИК: 127623670

Условен Геометричен център на площадката:

43°07'04.5"N 26°41'05.0"E

Съгласно §, т. 43 от ЗООС (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Оператор" е всяко физическо или юридическо лице, по отношение на което е налице една от следните характеристики:

- а) експлоатира определено собствено предприятие, съоръжение и/или инсталация, включително част от нея;
- б) контролира експлоатацията на определено предприятие, съоръжение и/или инсталация, включително част от нея;
- в) разпорежда се и взема решения относно настоящото или бъдещото функциониране на предприятието, съоръжението и/или инсталацията, включително част от нея.

Съгласно приложените документи е видно, че „ЕЛИТСАН“ ЕООД отговаря на следните характеристики:

- б) контролира експлоатацията на определено предприятие, съоръжение и/или инсталация, включително част от нея;
- в) разпорежда се и взема решения относно настоящото или бъдещото функциониране на предприятието, съоръжението и/или инсталацията, включително част от нея.

2. ПО ДЕЙНОСТТА, ЗА КОЯТО СЕ ПОДАВА ЗАЯВЛЕНИЕ

2.1. Собственост.

2.1.1. Наименование, адрес, телефон, факс, e-mail на собственика на

2.1.5. Наименование и адрес на собственика (собствениците) на поземления имот, върху който са изградени или ще се изградят инсталациите и съоръженията.

2.1.7. Име на оператора

Наименование на оператора: „ЕЛИТСАН“ ЕООД

2.2. Категория на промишлената дейност съгласно приложение № 4 към ЗООС.

Категорията на промишлената дейност на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с. Методиево е определена съгласно Приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 на ЗООС - т. 6.6 (а „Интензивно отглеждане на птици или свине: а) с над 40 000 места за птици;“.

Таблица № 1. Инсталации попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС

№	Наименование на инсталацията	Позиция на дейността по Приложение 4 към ЗООС	Описание на дейността	Проектен капацитет /бр. места	Реално производство /за последната година/ бр./годишно	Персонал
1.	Инсталация	т. 6.6. (а)	Угояване на	39 000*	бр.	Човека

за интензивно отглеждане на птици - бройлери	бройлери в промишлена инсталация за отглеждане на бройлери в 2 бр. животновъдни сгради	74 626** места за птици 5 цик./годишно	5

*Преди реализацията на инвестиционното предложение

**След реализацията на инвестиционното предложение

„ЕЛИТСАН“ ЕООД кандидатства за издаване на комплексно разрешително във връзка с експлоатацията на:

- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери” - нова инсталация по смисъла на т. 34, § 1 от Допълнителни разпоредби на ЗООС;

Данните в заявлението са представени за единица капацитет – 1000 бр. птици/жизнен цикъл в Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери. Количествата използвани ресурси, емисиите на отпадъчни газове и води, както и количествата на генерираните отпадъци са съобразени с капацитета, за който „ЕЛИТСАН“ ЕООД кандидатства.

Таблица № 2. Инсталации не попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС

№	Наименование на инсталацията	Описание на дейността	Проектен капацитет
1.	Инсталация за производство на топлинна енергия	Отопление на животновъдна сграда	Общо 0,9 MW
1.1.	Отоплителна печка № 1 (сграда № 1)		0,450 MW
1.2.	Отоплителна печка № 2 (сграда № 2)		0,450 MW
2.	Дезинфекционна яма	Дезинфекция на входа на комплекса са служители и транспортни средства	6 м ³
3.	Бункери	Съхранение на фураж	5 бункера по 13,2 т. всеки

Количествената информация за производството на „ЕЛИТСАН “ ЕООД е 74 626 бр. бройлери.

Б. РЕЗЮМЕ И РАЗРЕШИТЕЛНИ.

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА, ЗА КОЯТО СЕ ПОДАВА ЗАЯВЛЕНИЕ.

1.1. Кратко описание на дейността за която се подава заявлението

Комплексът от птицевъдни сгради се намира в землището на с. Методиево, общ. Върбица, на територията на имот 47915.132.6 . Изграден е върху обща площ от 16 384 m².

Посоченият имот е собственост на Неджати Али Али който е учредил право на строеж съгласно Нотариален акт № 66, том II, рег. № 1609, дело № 189 от 11.11.2016 г. (*Приложение № 1 Нотариален акт за учредяване право на строеж*).

През месец април 2000 г. Неджати Али Али закупува имота с разположените в него стопански постройки разположени в имоти 47915.132.6 в землището на с. Методиево, общ. Върбица, обл. Шумен. /*Приложение № 2 Нотариален акт за собственост*/

Към настоящия момента в цитираните имоти се експлоатира птицеферма от „Елитсан“ ЕООД, състояща се от един брой масивна едноетажна сграда с предназначение „птицеферма“, със застроена площ съответно:

- **сграда № 1** в имот 47915.132.6 - застроена площ 2 000 m² брой птици 39 000 бр.

Към настоящия момент животновъдния обект е регистриран в ОДБХ като птицеферма с капацитет 16 731 места за птици – бройлери, за което е издадено Удостоверение № 5/08.01.2018 г. на ОБДХ Шумен за 16 731 броя на „Елитсан“ ЕООД (*Приложение № 3*).

Операторът възнамерява да увеличи капацитета на съществуваща птицеферма, чрез изграждането на нова животновъдна сграда за отглеждане на птици – бройлери – един брой масивна едноетажна сграда с предназначение „птицеферма“. Увеличаването на капацитета ще бъде на база 1,8 кг. всяко пиле, като по този начин се достигне капацитет общо за двете сгради 74 626 бр. птици.

Предвижда се застрояване на имот 47915.132.6 с начин на трайно ползване „Стопански двор“. В имотите има изградена 1 и ще бъде изградена още 1 бр. животновъдна сгради за отглеждане на птици – бройлери със следните характеристики:

- **Сграда № 1** – сградата е изградена в имот с № 47915.132.6, с чиста животновъдна площ 2 000 m² (изкл. обслужващи помещения и оборудване);
- **Сграда № 2** – сградата ще бъде изградена в имот с № 47915.132.6 с чиста животновъдна площ 1890 m² (изкл. обслужващи помещения и оборудване);

Предвижда се построяването на още една сграда, с която сградите ще станат общо 2 за отглеждане на пилета с капацитет по 74 626 бр. места за угодяване на бройлери в имот № 47915.132.6 по КК на с. Методиево с площ на имота 16 384 m² кв.м. и НТП: Стопански двор. Двете сгради са с обща застроена площ от 3890 кв.м.

За ИП в имоти с № 47915.132.6 с капацитет 39 000 места за птици е издадено Решение по преценяване на необходимостта от ОВОС № ШУ-38-ПР/2016 г. на РИОСВ-Шумен (*Приложение № 4*).

За ИП в имоти с № 47915.132.6 с капацитет 35 626 места за птици е издадено Решение по преценяване на необходимостта от ОВОС № ШУ-26-ПР/2019 г. на РИОСВ-Шумен (*Приложение № 5*).

В имота ще бъдат изградени : КПП и филтър, битови помещения. Битово-санитарните помещения ще се изградят за комплекса в самостоятелна сграда. Една от съществуващите сгради ще се използва за съхранение на инвентар и техника – трактор, бобкат, челен товарач и др., а другата ще бъде торище. Производствените сгради ще съдържат по едно основно помещение за провеждане на основния процес за отглеждане на пилета, като всички елементи са подчинени на предвидената технология. Като пристройки ще се изградят

помещение за управление и вход за персонала и коридори за охладителните писти разположени на двете надлъжни стени. Предвидени са и площадки за разполагане на бункерите за съхранение на фуража и печките за отопление.

Административно-битова сграда и КПП – предвидена е да се изгради в североизточната част на имота, където е устроен санитарен филтър за работещите. Предвижда се изграждането на външен вход, съблекалня за лично облекло, баня, тоалетна и съблекалня за работно облекло, от която е осигурен достъп до „чистата“ зона на птицефермата. В сградата е предвидено помещение за ветеринарен лекар и офис за управление на комплекса, битови помещения за почивка на персонала.

Битово-санитарен филтър и почивна за персонала за подготовка на центъра – предназначена е за наетия персонал помагач при изнасянето на птиците за клане, почистване и подготовка на фермата за зареждане. Разположен е до южната страна на халетата на обекта и всички влизаци преминават през помещение със съблекалня, баня за дезинфекция на ръцете и вата за дезинфекция на обувките. В постройката са отделени помещения за разполагане на водоструйка за дезинфекция на МПС и помещение за СЖП.

На входа на МПС е предвидена площадка за дезинфекция. Предвиден е автомобилен път с бетонова настилка за зареждане със фураж и консумативи, извозване на торовата маса след почистване и за извозване на готовата продукция. Свободните площи ще се озеленят, като се предвижда и засаждане на дървесна растителност.

След изграждане и оборудване на новите сгради от птицефермата за отглеждане на птици за угодване /бройлери/ и съществуващата и работещата вече птицеферма с капацитет 39 000 бр. ще бъде достигнат максимален производствен капацитет места за отглеждане 74 626 бройлери на жизнен цикъл (5-7 жизнени цикъла годишно). Този капацитет се достига като се намалее теглото на отглежданите бройлери позволено от Българското законодателство.

Като основа за производство на качествен и безопасен продукт инвеститорът ще въведе основни правила за работа, инструкции и процедури, съобразно изискванията на „Лудогорско пиле“ ЕООД за интегрираните птицевъдни ферми. Те представляват система за контрол на персонал, помещения, съоръжения, материали, документация, хигиенно поддържане и технология на производство с цел да се сведе до минимум рискът от замърсяване на продукцията и околната среда чрез производствената или човешката дейност.

Снастоящата информация е извършена подробна обосновка за максималния производствен капацитет на животновъдните сгради. След изграждане на новите сгради и достигане на максимален производствен капацитет на птицефермата за отглеждане на птици за угодване /бройлери/ същата ще достигне **74 626** места за отглеждане.

Схема с нанесените сгради – / *Приложение № 24 Ситуация* /

Съгласно препоръките на НДНТ-документите, гъстотата на заселване на едnodневни пилета е в границите от 18-24 бр. птици/кв.м. Съгласно изискванията на Наредба 26 за определяне на минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждане на бройлери (ДВ72/2008), гъстотата на отглеждане на бройлери за угодване е най-много 33 кг/кв.м.

Отглеждането на бройлери се извършва по разписана програма. Тя включва периодично изнасяне на част от птици за клане (три периода) и е базирана на нормативните изисквания. Предвиденото угодването на бройлерите в новите сгради ще продължава в период 35 – 38 дни до достигането им максимално до 1,800 кг. Изчисляването на капацитета на новите сгради е представен в следващата таблица.

Таблица № 3. Угоителна програма и производствен капацитет на разширението на птицефермата

№	Имот №	Сграда №	Свободна животновъдна площ (без оборудване) m ²	Гъстота kg/ 2 m	Желано тегло на птиците kg	Капацитет бр.
1.	47915.132.6	1	2000	19,50	1,80	39 000
2.	47915.132.6	2	1890	18,85	1,75	35 626
					ОБЩО	74 626

Таблица № 4. Капацитет на птицефермата

№	Имот №	Сграда №	Капацитет бр.
<i>Съществуващи сгради</i>			
1	47915.132.6	1	39 000
<i>Нови сгради (инвестиционно предложение)</i>			
2	47915.132.6	1	35 626
		ОБЩО	74 626

Птиците ще се доставят в птицефермата на възраст от 1 ден от „Лудогорско пиле” ЕООД, гр. Разград, съгласно договори за угояване. Доставчикът притежава елитни родителски стада и собствена люпилня. Производственият процес цикличен. Периодът на угояване е с продължителност 35 - 38 дни, като след приключване на всеки угоителен цикъл ще се извършва почистване и дезинфекция на халето и инсталациите и подготовка за следващата партида птици. Еднодневните птици се доставят до птицефермата с транспорт на „Лудогорско пиле” ЕООД и ще се настаняват във вече подготвените за целта помещения, в

които е поставена постеля от слама върху стоманобетонен под. Сградите се отопляват с печки, работеща на твърдо гориво, монтирана в обособено помещение извън сградата.

Отглеждането на пилетата бройлери ще се осъществява в 2 брой животновъдни сгради, всяка от които ще достигне максимален капацитет посочен в Таблица № 4. Прилага се принципа „**всичко пълно-всичко празно**“. Този принцип на базата на де-популирането на целия животновъден обект, гарантира механичното почистване и дезинфекцията на сградите и прекъсване на микробизма след всеки оборот.

Отделена е бяла и черна зона във фермата. В бялата зона са разположени помещенията за отглеждане на пилета бройлери. Неразделна част от тях ще са битово-санитарни помещения за персонала и да се налага той да напуска бялата зона на фермата.

В черната зона на фермата са разположени контролно пропускателния пункт – който е и единствен вход-изход за фермата. Състои се от стая за охраната и записване на хората и превозните средства влизаци в района на фермата, дезинфекционната площадка за превозни средства с размер 7/3 м., дезинфекционна площадка за хора състояща се от дезинфектант за дезинфекция на ръцете и дезинфекционна вана за почистване и дезинфекция на обувките.

Достъпът на външни лица и превозни средства е напълно ограничен. Цялата ферма ще е оградена с оградна мрежа с височина 1,8 м, която и без нарушена цялост и възпрепятства навлизането на други животни на територията на фермата.

При разработката са съобразени специалните ветеринарномедицински и зоохигиени изисквания на Наредба №44 от 20.04.2006 г. към животновъдните ферми ДВ бр.41/06 изм. ДВ бр.1-2./06, изм.ДВ бр.48 и бр.90/08, изм. ДВ бр.50 от 2 юли 2010 г. както и изискванията на Наредба 26/05.08.2008 г. на МЗХ за определяне на минимални изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждане на бройлери ДВ бр.72/08 г.

Отпадните води от битово-санитарния филтър се събират във водоплътна изгребна яма, която се изгребва периодично.

Дейността, предмет на инвестиционното предложение е интензивно отглеждане на бройлери. Производствените сгради ще са с метална носеща конструкция от стоманени колони и метални ферми. Стените ще се изпълнят от топлоизолационни панели с дебелина 100 мм, разположени от вътрешната страна на носещата конструкция. Изолацията на тавана ще се изпълни със същите панели с дебелина 40 мм, монтирани от долната страна на фермите, като се предвижда покрива да се изпълни също с топлоизолационни панели с дебелина 60 мм и наклон 10%, като по дългите страни са предвидени улуци за отвеждане на водите от покрива и водосточни тръби. По надлъжните стени са предвидени вентилационни отвори от двете страни по 49 бр. на стена с размери 57/27мм – 12,62 кв.м., на южната фасада са разположени 7 тунелни вентилатори и три крос вентилатори, като единият тунелен вентилатор е на страничната фасада, а на двете надлъжни стени са монтирани охладителните писти в обслужващ коридор. Пода на помещението е армирана циментова замазка, минимален едностранен наклон в източна посока от 0,5%, като успоредно на източната стена е предвиден отводнителен канал със ширина 15 см. И дълбочина от 5 до 15 см в който ще се отичат отпадните води при дезинфекция на сградите. Разположението е подбрано така, че да няма смесване на въздуха, излизаш от сградите с този който постъпва в тях. Пресният въздух се подава от “чиста” зона, а отработеният се изхвърля на вън в “мръсна” зона. Използваната технология е т.нар. „**всичко пълно-всичко празно**” технология, при която в началото на угоителния цикъл се осъществява зареждане на производственото хале с едnodневни пилета, които се отглеждат без преместване, като в

края на угоителния период се изнасят от халетата и се транспортират към кланицата за по-нататъшно процесирание. На практика, за целия угоителен период до достигане на определените килограми пилетата - бройлери не напускат производствените халетата. След приключване на угоителния цикъл производственото хале изцяло се изчиства и дезинфекцира.

За правилното отглеждане на бройлери важни фактори са:

- Добър старт – през първата седмица от живота на птиците, имунната система на младите пилета се развива. Условия като лесно намиране на храна и чиста вода, оптимална температура на околната среда допринасят особено много за растежа на птиците през първата седмица. Повишаване на телното през първата седмица от живота е основен индикатор за общото здравословно състояние на птицата;
- Качествена храна;
- Чиста вода;
- Суха постеля;
- Добър климат;
- Минимален стрес – стресът потиска имунната система. Трябва да се минимизира транспортирането, ваксинации, инжекции.

Отглеждането на пилетата бройлери ще се осъществява в 2 броя производствени сгради с общ капацитет 74 626 броя. В единия край на всяка една от сградите е предвидено помещение за инсталиране на системата за управление и наблюдение на процесите по отглеждане на птиците. Сградите ще се оборудват с вентилаторни отвори и клапи за свеж въздух съгласно изискванията за постигане на оптимален микроклимат.

Предвидената технология е на подово отглеждане. При него пилетата се обитават цялото помещение. Съществуват различни форми на подово отглеждане:

- ✓ на под с дълбока постеля;
- ✓ на скаргов под;
- ✓ на мрежест под.

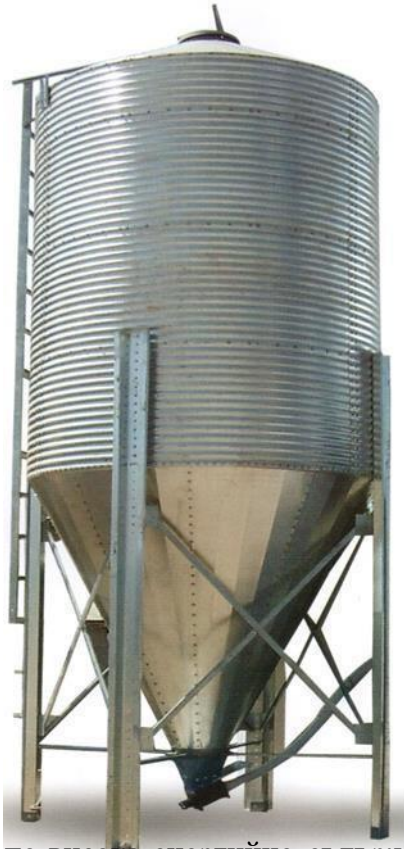
В разглеждания случай е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради с дълбока несменяема постеля и принудителна вентилация. Дълбоката несменяема постеля се състои от хигроскопични материали - слама, дървени стърготини, слънчогледови или оризови люспи, торф и др. Дебелината и достига до 15 - 20 см при отглеждане на пилета бройлери. Дълбоката постеля се застила след основно механично почистване на помещенията, състоящо се в почистване на пода, стените и оборудването. Периодът на почистване на помещенията се извършва в рамките на около 10 - 15 дни. Застилането се извършва наведнъж преди зареждането на съответната партида птици. В дебелината постеля протичат биологични процеси с отделяне на топлина. Този тип отглеждане отговаря на съвременните изисквания за хуманно отношение към птиците.

Предвидените мерки за редуциране емисиите на амоняк от сградите за отглеждане на бройлери са използването на добре изолирани, проветрени чрез принудителна вентилация сгради, с изцяло застлан под и снабдени с питейна система против разливане на вода. Прилагането на тези мерки се счита за Категория 1 и ще осигури съответствие на сградите с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (*ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.*).

Към настоящия момент не е доказано с точност количественото редуциране на емисиите на амоняк с прилагането на тези мерки. Въпреки това прилагането на тези мерки е несъмнено доказателство за редуциране на вредните емисии. Счита се, че то е в интервала **40 - 90 %** в зависимост от стриктното им прилагане.

Избраната технология на отглеждане напълно съответства на Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине. Предотвратяването на овлажняване на постелята осигурява значително редуциране на емисиите на NH₃ и НМЛОС. Останалите две форми на отглеждане не се считат за приложени НДНТ т.к. въвеждането им е твърде скъпо, а ефекта за околната среда не е значително по-висок.

Системи за хранене на птиците - птиците се изхранват с комбинирани фуражи в брашнест или гранулиран вид (в зависимост от възрастта). При отглеждане на птици, са разработени различни стратегии за хранене, които имат за цел да гарантират точния баланс между енергия и аминокиселини изисквания, или които имат за цел да предизвикат по-добро усвояване на хранителните вещества чрез по-добро преминаване на храната през храносмилателния тракт на птиците.

В повечето държави разходите за храна възлизат на около 70% от разходите за производство на пилешко месо. Съдържанието на храната оказва съществено влияние на техническото изпълнение. Дажбата от храна на бройлерите може да се изчисли като се вземе предвид точният баланс на енергия, протеини и аминокиселини, мазнини, минерали и витамини, за да се оптимизира растежа. Съставът на фуража е различен за женски и мъжки екземпляри, променя се и при различните възрасти на птиците.

За бройлери, храненето на фази понастоящем се прилага в някои страни от ЕС. Това включва разделяне на техните изисквания в три фази, в които бройлерите показват значителна промяна в техните хранителни изисквания. Във всяка фаза целта е да се оптимизира съотношението на преработване на фуражите (FCR). Прилага се леко ограничен режим на хранене в първата фаза и по-ефективен растеж на по късен етап. Протеините и аминокиселините трябва да бъдат с качество на високо ниво и изключително балансирани. Във фаза 2 на храносмилателния капацитет на птицата ще се е подобрил, така че повечето храна ще бъде с

по-висока енергийно съдържание. При Фаза 3, съдържание на протеини и аминокиселини отново намалява, но количеството енергия, остава същата. Във всички фази, Са - Р баланс остава същия, но общата концентрация в храната намалява.

Фуражът ще се доставя от външен фуражен завод. Зареждането на фуража в силозите ще се извършва посредством пневматична система и през гъвкави тръбопроводи – „мека връзка”, което ще гарантира липсата на неорганизираните емисии на прах. Фуражът се съхранява в общо 5 метални силози с капацитет 13,2 т, към всяка сграда с плътно затваряне и с пневматично подаване към хранителната система монтирани до всяка една от производствените халета.

За хранене на птиците ще се използва напълно автоматизирана хранителна инсталация, състояща се от кръгли автохранилки. Хранилната линия се състои от метална тръба, в която се движи шнеков транспортър за придвижване и зареждане на фуража от бункера в кръгли хранилки. Кръглите хранилки са с разглобяемо дъно и вместимост 2,5-3,5 килограма фураж. Броя на хранилките, разпределени по протежението на хранителната линия, зависи от броя на заредените в сградата пилета, респективно от необходимия хранителен фронт. Хранителните линии се закрепят към тавана и височината им се променя в зависимост от възрастта и височината на пилетата. Така описаната технология за хранене при интензивно отглеждане на пилета бройлери отговаря напълно на НДНТ за отглеждане на бройлери.

Схема на складовете за суровина / *Приложение №25* /

Храненето оказва най-съществено влияние върху птиците по следните показатели:

продължителност на угоителния цикъл, достигнати килограми-живо тегло, конверсия на фураж и др. Рецептурите за фураж, за всяка една възраст ще се изготвят от възложителя. Оборудването ще бъде доставено от водещи производители, с които възложителят води преговори.

Хранилното оборудване, което ще се използва във фермата ще е от водещи производители на птицевъдно оборудване.

В производствена сграда 1 ще са монтирани по 4 хранилни линии с дължина на хранилните линии 86 м. - 28 тръби с по 4 пена на тръба или общо 112 бр. пена на линия + 1бр. контролна хранилка. Общо за хале се падат по 452 бр. хранилки.

В производствена сграда 2 ще са монтирани по 4 хранилни линии с дължина на хранилните линии 86 м. - 28 тръби с по 4 пена на тръба или общо 112 бр. пена на линия + 1бр. контролна хранилка. Общо за хале се падат по 452 бр. хранилки.

По този начин се осигурява по 4 см хранителен фронт на птица съгласно препоръките на водещите производители на птицевъдно оборудване. Хранилките са монтирани така , че птиците да не преминават повече от 4 м от фуража до водата/съгласно приложената схема/.

За всяка производствената сграда ще са монтирани пет бункера свързани тип тандем за съхранение на фураж с капацитет 13,2 т. Те са изградени от галванизирани стомана и предпазват фуража от вторично замърсяване.

От така направените изчисления и пояснения става ясно, че са спазени изискванията на Наредба 44 на МЗГ и Наредба 26 от 05.08.2008г на МЗГ за определяне на минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждането на бройлери дори е предвиден известен резерв от хранилки. Хранилното оборудване е конструирано и ще е монтирано така, че е лесно за разглобяване, почистване и дезинфекция, предпазва храната от замърсяване и не ограничава достъпа на птиците до фуража. Височината на хранилките ще се регулира спрямо големината на птиците посредством окачната система на хранилното оборудване и монтирани макари. Птиците имат постоянен достъп до храната, като последното хранене е 12 часа преди клането включващи хващането, товаренето, транспорта и разтоварването им на местоназначението преди клането. Зареждането на хранилните линии ще става автоматично.

Разстоянието между хранилната и поилната линия е 1.75 метра. По този начин не се налага изминаване на големи разстояния на пилетата за достигане на храната и водата съгласно инструкцията за отглеждане на бройлери на Министерство на земеделието и храните.

Избраната техника на хранене напълно съответства на Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине

Система за отглеждане (сграда и оборудване) - избран е начинът на отглеждане на птиците в изолирани сгради, оборудвани с принудителна вентилация и с дълбока несменяема постеля. Дълбоката несменяема постеля се състои от хигроскопични материали - слама, дървени стърготини, слънчогледови или оризови люспи, торф и др. Дебелината и достига до 15 - 20 см при отглеждане пилета бройлери. Дълбоката постеля се застила след основно механично почистване на помещенията, състоящо се в помитане на пода. Периодът на почистване на помещенията се извършва в рамките на около 10-15 дни. Застилането се извършва наведнъж преди зареждането на съответната партида.

От така направените изчисления и пояснения става ясно, че са спазени изискванията на Наредба 44 на МЗГ и Наредба 26 от 05.08.2008г на МЗГ за определяне на минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждането на бройлери дори е предвиден известен резерв от хранилки. Хранилното оборудване е конструирано и ще е монтирано така, че е лесно за разглобяване, почистване и дезинфекция, предпазва храната от замърсяване и не ограничава достъпа на птиците до фуража. Височината на хранилките ще се регулира спрямо големината на птиците посредством окачната система на хранилното оборудване и монтирани макари. Птиците имат постоянен достъп до храната, като последното хранене е

12 часа преди клането включващи хващането, товаренето, транспорта и разтоварването им на местоназначението преди клането.

Разстоянието между хранилната и поилната линия е 1.75 метра. По този начин не се налага изминаване на големи разстояния на пилетата за достигане на храната и водата съгласно инструкцията за отглеждане на бройлери на Министерство на земеделието и храните.

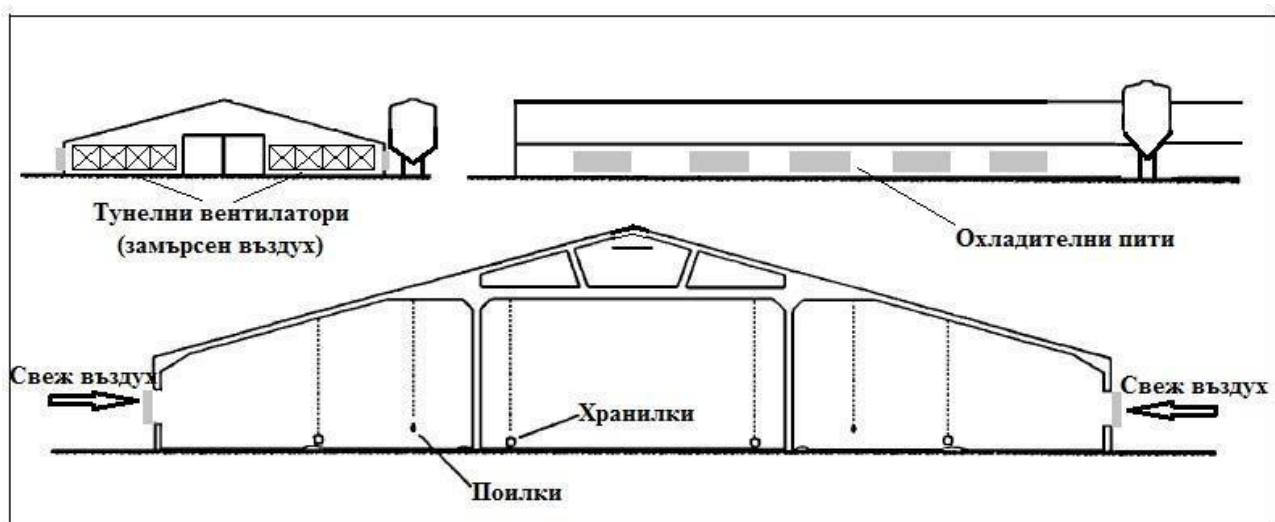
Специфично оборудване за Хранилна линия за двете сгради :

- ✓ Хранилни линии комплект – 8 бр.
- ✓ Брой тръби на хранила линия – 56 бр.
- ✓ Дължина на тръбата – 3,05м.
- ✓ Брой хранилки на тръба – 4 бр.
- ✓ Контролна хранилка – 8 бр.
- ✓ Обща брой хранилки на сграда – 452 бр.
- ✓ Бункер 100 кг. за хранилни линии – 5 броя
- ✓ Транспортна система – 2 бр. шнек ф 75
- ✓ Бункери за съхранение на фураж – 5 бр.

Избраната технология на отглеждане напълно съответства на Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине. Предотвратяването на овлажняване на постелята осигурява значително редуциране на емисиите на NH3 и НМЛОС. Останалите две форми на отглеждане не се считат за приложени НДНТ т.к. въвеждането им е твърде скъпо, а ефекта за околната среда не е значително по-висок.

На следващата фигура е представена принципна схема на животновъдна сграда и технологичното оборудване и вентилационната система.

Фигура № 1. Принципна схема на животновъдна сграда за отглеждане на птици.

Система за поене - за поене на птиците ще се използва поилна инсталация с нипелни поилки с чашки. Височината на цялата инсталация може да се променя съобразно възрастта на птиците. Птиците ще имат свободен достъп до вода през целия светъл период от денонощието. Налягането в системата ще може да се регулира в зависимост от консумацията на птиците, което предотвратява нежелани течове, евентуални загуби на вода, както и нежелано овлажняване на сламената постеля. Поенето на птиците по този начин гарантира рационалното използване на водата.

Редуцирането на потреблението на вода от животните не се счита за уместно. То ще варира в съответствие с прилагания хранителен режим, въпреки че някои производствени стратегии включват ограничаване на достъпа до вода. Постоянен достъп до вода по принцип се счита за задължителен (хуманно отношение към животните). Намаляване на употребата на вода е въпрос на информираност и е преди всичко въпрос на управление на фермата.

Поддръжката и почистването на поилната система ще се извършва регулярно след приключване на всеки угоителен период по строго определена процедура. Ежедневно ще се извършва визуален оглед на състоянието на поилната система за възникване на аварии и/или течове. / **Приложение №13 Инструкция за експлоатация и подържане на поилната система**/

Водоснабдяването на птицефермата се извършва и ще се извършва от водоснабдителната мрежа на с. Методиево. Дружеството разполага със сключен договор с местното водоразпределително дружество. Не се предвижда изграждането и/или в експлоатацията на собствени водовземни съоръжения на територията на птицефермата. / **Приложение №8 Договор с В и К ООД**/

Технологията за поене на птици - бройлери при интензивно отглеждане напълно съответства на описаната най-добра налична техника за отглеждането на Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине

Вентилационна система - добрата вентилация доставя на птиците кислород и чист въздух. Замърсители като прах, амоняк, метан и въглероден диоксид и излишната влага се отвеждат извън сградата. Топлината се запазва през студените месеци, а през лятото се доставя хладен въздух.

Обобщено може да се отбележи, че системата за вентилация решава проблемите за:

- ✓ Отстраняване на излишната влага;
- ✓ Отстраняване на вредните газове и доставянето на чист въздух;
- ✓ Отстраняване на излишната топлина и охлаждане на въздуха, респективно птиците, постелята и т.н. в помещението при невисоки, а чрез движението на въздуха и при високи външни температури;
- ✓ Намаляване на запрашеността и бактериалната замърсеност на въздуха.

Създаване на движение на въздуха с охлаждащ ефект.

Удължаване на живота на оборудването.

Вентилационната система трябва да осигурява достатъчно кислород за развитието на птиците и подходяща температура за оптималното им отглеждане.

Обикновено необходимият въздухообмен се определя в зависимост от живото тегло на птиците в сградата и се движи

от 1.5 m³/h/kg до 6 m³/h/kg. При висока външна температура около 30°C максималната стойност на въздухообмена трябва да се увеличи до 12 m³/h/kg.

Качеството на въздуха в сградите за птици трябва отговаря на следните изисквания:

- ✓ Кислород - над 16 % ;
- ✓ Въглероден диоксид - под 0.3 %;
- ✓ Въглероден оксид - под 40 ppm ;
- ✓ Амоняк - под 15 ppm ;
- ✓ Сероводород - под 5 pp.

Особено влияние вентилационната система оказва върху ефективността на производство. Така например при повишаване на средната температура в сградата от 25 °C на 35°C консумацията на комбиниран фураж може да спадне с 10 % и повече, което довежда до драстично влошаване на производствените резултати.

Като са взети предвид особеностите на климата в района на с. Методиево и наличните в момента разработки за вентилационни системи във водещите световни производители е избрана вентилационна система с възможност за охлаждане на входящия въздух през горещите периоди и осигуряване на минимум вентилация през отоплителния период с цел минимизиране на топлинните загуби.

Фигура № 2. Тунелни вентилатори

Сграда № 1 - 2 бр. осови вентилатори с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 13 800 Nm³/h , 1 бр. осов вентилатор с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 20 000 Nm³/h и 4 бр. вентилатори с размер 1000/1000 с максимален обемен дебит по 36 000 Nm³/h

Сграда № 2 – Вентилатори за минимална вентилация – крос вентилатори ще са 2 бр. осови вентилатори с удължено тяло и дебит 13 800 Nm³/h и 3 бр. осов с дебит 18 000 Nm³/h. Тунелни вентилатори 10 бр. с капацитет по 36 000 Nm³/h всеки.

Сграда № 1 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Сграда № 2 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Методиките за изчисляване на минималната вентилация са две: на база минималната вентилация т. е. куб. м. чист въздух на килограм жива маса за час и на база кратност, на пълни замени, на въздуха в помещението за час и/или минути за пълна замяна на въздуха/.

За оптимален обем приток на атмосферен въздух в помещенията се препоръчва от 5.6 до 7.5 м³/h, съгласно изискванията на Приложение № 7 от Наредба № 44 на МЗГ.

Нивото на вентилация – необходимия свеж въздух за един час се изчислява по таблица в зависимост от живото тегло на птиците.

Таблица № 5. Минимална и максимална вентилация в зависимост от живото тегло

Живо тегло	Вентилация м ³ /час		Живо тегло, кг	Вентилация м ³ /час	
	минимална	максимална		минимална	максимална
0,050	0,074	0,761	0,950	0,676	6,928
0,100	0,125	1,280	1,000	0,702	7,200
0,150	0,169	1,735	1,100	0,754	7,734
0,200	0,209	2,153	1,200	0,805	8,255
0,250	0,248	2,546	1,300	0,855	8,766

0,300	0,825	2,919	1,400	0,904	9,267
0,350	0,319	3,276	1,500	0,951	9,759
0,400	0,353	3,621	1,600	0,999	10,243
0,450	0,386	3,956	1,700	1,045	10,719
0,500	0,417	4,281	1,800	1,091	11,189
0,550	0,448	4,598	1,900	1,136	11,652
0,600	0,479	4,908	2,000	1,181	12,109
0,650	0,508	5,212	2,100	1,225	12,560
0,700	0,537	5,510	2,200	1,268	13,006
0,750	0,566	5,803	2,300	1,311	13,447
0,800	0,594	6,090	2,400	1,354	13,883
0,850	0,621	6,374	2,500	1,396	14,315
0,900	0,649	6,653	2,600	1,473	14,742

По първата методика за минималната вентилация, вентилационната система следва да осигури обем на вентилация равен на минимално необходимата такава с превишение в резерв, който през преходните сезони ще поеме част от функциите на максималната вентилация. Необходимо е да се осигури свеж въздух за партидата за час, за пиковите периоди, за отделните варианти по размер както следва:

По втората методика при пълен обем на въздух за 5 минути, т.е при 12 кратен обем на час, цитираните в преходния абзац бройки вентилатори удовлетворяват изискванията, като остава и резерв.

Вентилаторите ще са разположат съгласно приложената технологична схема.

Вентилаторите ще се управляват от контролер, като се гарантира непрекъсната работа на ниво минимална вентилация. В зависимост от необходимата вентилация контролера ще пуска различен брой вентилатори. Над това ниво ще се осигурява вентилация според потребностите на база въведените степени или позиционната таблица и факторите на въздействие.

Входящите вентилационни отвори ще се разположат на двете надлъжни стени, като трябва да осигуряват равномерен поток на свеж въздух по цялата дължина на сградата, с възможност за регулиране на отварянето на клапите и създаване на необходимата скорост от 4,5 м/с и за насочване нагоре на въздушната струя с оглед разместване и затопляне на студения въздух. Важно е също елиминиране действието на вятъра и проникването на светлина.

Амонячната емисия от фекалиите се намалява до минимум поради бързото изсушаване на торовата маса и прекъсване на микробиологичната ферментация. Равномерното подаване на пресен въздух на нивото на птиците, охлаждането и овлажняването му създава необходимия микроклиматичен комфорт за постигане на висока продуктивност и нормална жизнена дейност на огромния масив от птици в сградата.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз - Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине – „добре изолирани сгради с принудителна вентилация, напълно застлан под и изправни системи за поене”.

Охлаждане – охлаждането на помещенията и птиците е не само важно, но то може да е критично през горещите летни дни. В тези случаи освен вентилационната система, е важна и системата за охлаждане. В последно време най-широко приложение намират системите за охлаждане работеща на принципа на изпарението. Горещият чист въздух преминава през хартиени пити разположени в единият край на сградата, по които се стича постоянно вода. Въздухът изпарява водата и по този начин се охлажда преди да влезе в сградата. Тези системи могат да намалят температурата на помещението за кратко време с около 8-19⁰ С, но при условие, че относителната влажност е ниска – около 34-35 % при температура 30 - 35⁰ С. При по-високи стойности на относителна влажност в халето, охладителният ефект рязко спада.

Пример: влажност 16% и температура 30⁰ С охладителния ефект е 15⁰ С, а при влажност 88% и същата температура, охлаждащия ефект е едва 1,7⁰ С.

От технологична гледна точка, от същото значение през горещите дни е да се оптимизира охлаждането на две основни нива – ниво помещение и ниво отделна птица.

Охлаждането на ниво помещение се осъществява посредством:

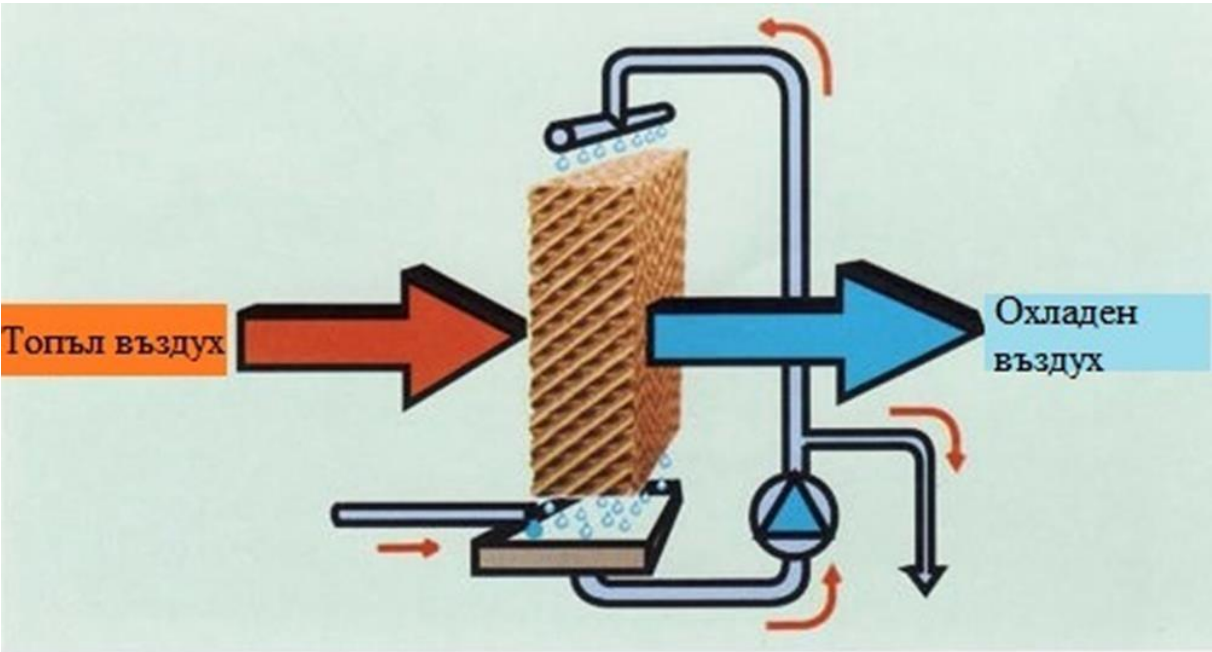
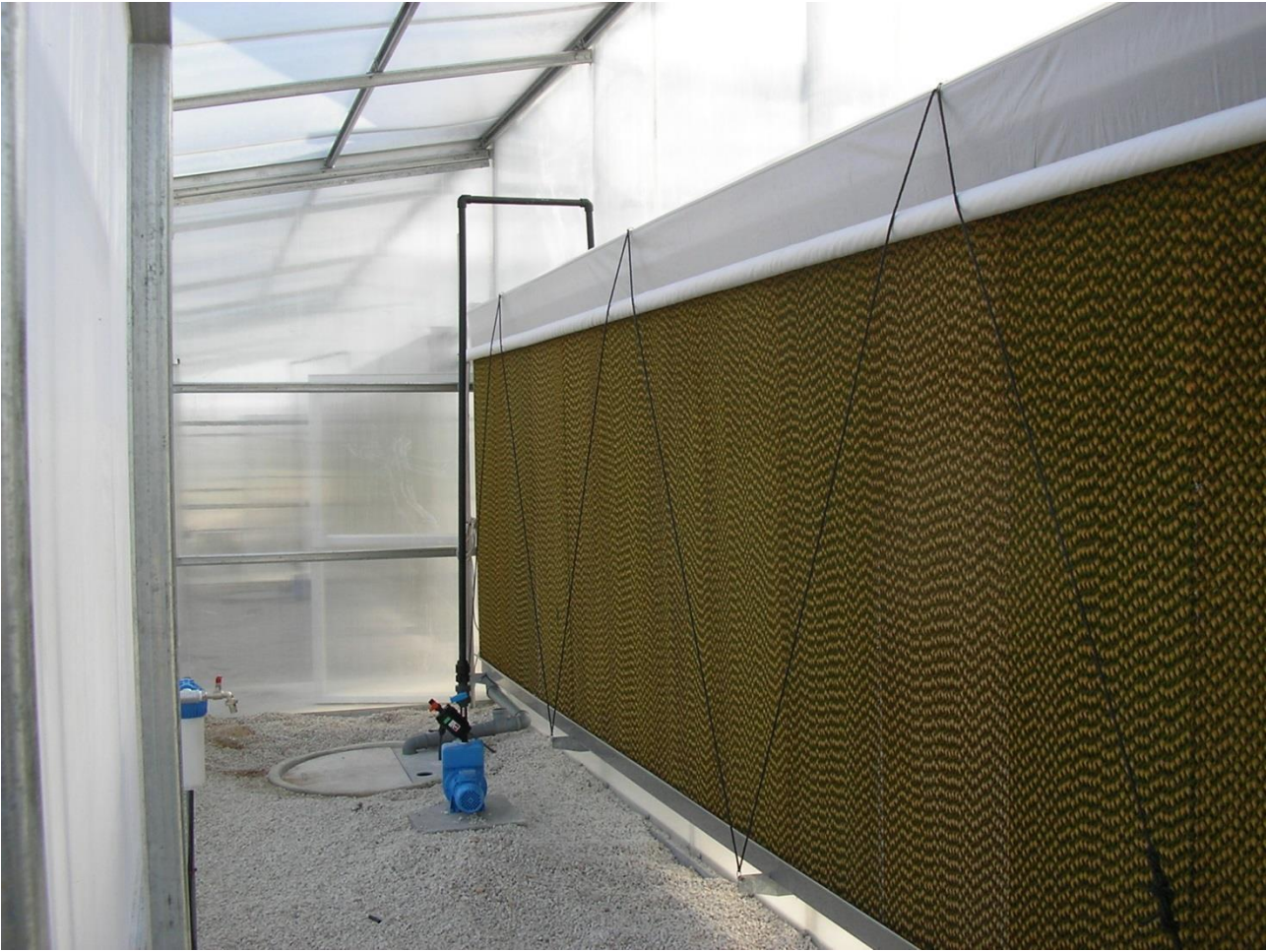
- ✓ Вентилиране с по-хладен външен въздух;
- ✓ Повишаване скоростта на движение на въздуха
- ✓ Охладителна система на принципа на изпарението

Охлаждането на нивото на отделна птица се осъществява чрез учестено дишане и увеличаването на изпарението на вода през дихателната система.

В нашия случай, охладителната система ще е на принципа на изпарението – охладителни пити. Те ще бъдат монтирани на двете надлъжни стени в началото на всяка сграда /съгласно приложена схема/ и ще бъдат с размер 3 м дължина и 2.00 м височина и дебелина от 0,15м. На всяка стена ще има по 5 бр. охладителни пити или общо 10 бр. На хале, с обща площ 60 м². Зад тях ще бъдат монтирани тунелните клапи – 12 бр. с размери: дължина 1,90м, височина 1,20 м и 4 бр. с размери : дължина 1,46 м. и височина 1,20 м..

Фигура № 3. Охладителна система

Вентилаторните отвори са съобразени с нормалните метеорологични условия характерни за района на площадката и местоположението на населеното място. / *Приложение №9 Схема вентилатори* /

Компенсирането на изхвърления въздух ще става през автоматични клапи, тунелни клапи и касетъчна система за охлаждане и пречистване на въздуха. Същите ще се монтират на посочените на чертежа места.

Амонячната емисия от фекалиите се намалява до минимум поради бързото изсушаване на торовата маса и прекъсване на микробиологичната ферментация. Равномерното подаване на пресен въздух на нивото на птиците, охлаждането и овлажняването му създава необходимия микроклиматичен комфорт за постигане на висока продуктивност и нормална жизнена дейност на огромния масив от птици в сградата.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз.

Осветление и светлинни програми - различното осветление за бройлери е насочено предимно да стимулира и контролира храненето. Използват се предимно две програми:

- ✓ продължително осветяване и само 1 час тъмнина;
- ✓ осветяване 2 часа, след което 1 час тъмнина

В нашия случай осветлението в помещенията за развъждане на бройлери е непрекъснато или 23 часа в денонощието. За един час на денонощие то се изключва, за да привикнат пилетата към тъмнината, да не се плашат и да не се струпват при евентуални аварии в осветлението.

Производствените сгради са без прозорци и ще се използва изцяло принудително осветление със енергоспестяващи лампи със зелен цвят, т.к. зелената светлина държи спокойни бройлерите и те я предпочитат. Разработена е конкретна светлинна програма, за всеки един от етапите от живота на бройлерите с определена продължителност и интензивност на осветлението.

Прилаганата система за осветление на производствените сгради покрива изискванията на Европейския съюз.

Таблица № 6. Продължителност на светлинния ден

Възраст	Светлинен ден		Тъмни периоди през денонощието
0-14 дни	23 часа светлина	1 час тъмнина	21:45 - 22:00 23:45 - 24:00 01:45-04:00 03:45 - 04:00

Таблица № 7. Интензивност на светлината

Възраст	Интензивност на светлината	
0-7 дни	20 lux	High
7 - 21 дни	15 lux	Medium
21 - 28 дни	10 lux	Low

От 28 ден до клането лампите се свалят през една.

Отопителна система – Терморегулацията при птиците се осигурява от два основни процеса: топлообразуване / химическа терморегулация/ и топлоотдаване / физическа терморегулация/. За поддържане температурата на тялото на ниво близко до постоянната, е необходимо да се спазва равновесие между топлообразуването и топлоотдаването. Околната температура, при която се изразходва най-малко енергия за поддържане на постоянна температура на тялото, се нарича неутрална температура или зона на неутралитет. Неутралната температура обаче не е оптимална в икономическо отношение. Зоната, в която птиците се чувстват най-добре и могат да дадат най-голяма продукция, се намира малко под неутралната температура. Поради това често се говори за биологически неутрална-комфортна и икономически неутрална температура.

Пилетата до 12-14 дневна възраст все още нямат собствена терморегулация, слабо подвижни са и се нуждаят от много топлина. До 30-дневна възраст у тях се засилва топлообразуването, а през втория месец се усъвършенства терморегулацията.

Както ниските, така и високите температури оказват отрицателно влияние върху продуктивността на птиците, увеличава се смъртността и се увеличават производствените разходи. За осигуряване на необходимата топлина /температура/ в помещенията за птици се използват различни начини и системи за отопление:

- ✓ Водно отопление;
- ✓ Електрическо;
- ✓ Топловъздушно;
- ✓ Газово отопление.

Отопителите са автоматични печки на твърдо гориво, а за енергоносител ще се използват калибровани висококалорични въглища. Автоматичен бойлер на твърдо гориво 400kWh, която е напълно достатъчно за да се поддържа оптимална температура в помещението. Работата на печката ще се контролира от контролер, посредством температурен датчик за отчитане на температурата в помещенията.

Помещенията, съгласно най-новите препоръки на отглежданите хибриди, ще се поддържа следния температурен режим / при относителна влажност на въздуха 60-70%

Таблица № 8. Температурна програма

Ден	Температура на Помещението	Температура на тялото
1	33.0 °C	33.0 °C
6	30.0 °C	29.5 °C
15	27.0 °C	26.3 °C
21	25.0 °C	24.0 °C
28	23.0 °C	21.5 °C
35	22.0 °C	20.0 °C

Оптимално оползотворяване на комбинирания фураж при пилетата бройлери се наблюдава при температура в сградата от 24C⁰ за времето от четвъртата до осмата седмица на отглеждане. Като правило един пункт (0.01kg.) от разхода на фураж за килограм прираст се губи за всеки 1C⁰ под тази температура. Високата температура, над 29C⁰ също намалява оползотворяването на фуража с един пункт за всеки 0.5C⁰ по-висока температура. Над 32C⁰ тези загуби се увеличават на един пункт и половина за всеки 0.5C⁰ по-висока температура. От друга страна отоплението е значително енергоемък процес. Като са предвидени множество фактори влияещи на ефикасността на отоплителната система, както и цената на различните енергоносители и принципа на отопление е избрано отоплението на всяка сграда да се извършва с печка за твърдо гориво (въглища).

На площадката ще има монтирани 2 броя печки на твърдо гориво с две изпусकाщи устройства /комин/ - дебит на димните газове 144 Nm³/h. Печките ще работят само през зимните месеци (ноември, декември, януари и февруари) и приблизително по 10 дни през другите сезони, ако птиците са заредени през тях, тъй като е необходимо поддържане на температура 32 - 33° C през първата седмица на отглеждането, която постепенно спада до оптималните 20 - 21° C до края на първия месец. Печките са топлинна мощност 0,4 MW всяка. / Приложение №10 Схема на изпусकाщите устройства/

Система на почистване на пода - в птицевъдството може да се приложат два начина на почистване на торовите маси - сух и мокър. При избраният начин на подово отглеждане с дълбока несменяема постеля се използва сухият способ.

При технологията на отглеждане върху дълбока несменяема постеля подът ще се почиства след приключване на угоителния период и изнасяне на птиците от всяка партида за клане. Оборудването - хранилната инсталация и поилната инсталация се повдигат на височина удобна за изриване на торовата постеля. Дълбоката несменяема постеля ще се изрива извън сградите с трактор с булдозерна лопата. Подът ще се почиства по следния начин: най-напред ще се натрупва около 0,5 m³ торна маса пред вратата на сградата за безпрепятствено движение на трактора. След това тракторът започва да почиства пода на лехи, като загребва известно количество торна маса и я избутва навън. Така тракторът влиза, загребва и избутва торна маса от всички лехи на сградата до окончателното му почистване.

След угоителния период, преди измиването се отстранява сламената постеля, включваща торови маси и помещенията се измиват. Водите от почистването се отвеждат от помещението чрез отвори в стените с ф 100 мм, разположени през 4 м по дължина на сградата. Надлъжно на сградата има външни открити улеи с ширина 15 см. и дълбочина от 5 до 15 см. В края на всеки улей през решетка и посредством канализационни шахти, водите преминават в общ канал, водещ до водоплътна утайтелна шахта – 2 бр., в които се извършва механично утаяване. Каналът е изграден от PVC тръби ф 200. За всяко хале са изградени шахти ф1000 от сглобяеми стоманобетоннови елементи с утаечна част и решетки-кошници.

След изнасянето на торта, халето се измита двукратно и след това с помощта на пароструйки и чрез канализационната система ще се събира във водоплътна торова шахта.

Почистването и се осъществява от външна фирма, която откарва отпадъчните води до ГПСОВ-Велики Преслав или ГПСОВ-Шумен.

Твърдата торова маса може да се използва за наторяване на земеделски земи след като престои на площадката 6 м. за угниване, а течната торова маса – 4 м. Наторяването на земеделските земи се извършва при спазване на Добри земеделски практики на база на сключени договори със земеделски производители.

Периодът на почистване между зарежданията е от 10 до 15 дни и зависи от сезона, и производствената програма на дружеството.

Система за дезинфекция на сградите за птици - след приключване на тороизвозването веднага започва почистване и дезинфекция на сградите, оборудването, силозите и сервизните помещения.

Почистването на всички съоръжения се извършва посредством кърпи за изтриване, метли и др. Дезинфекцията на сградите се извършва чрез напръскване с дезинфекционен разтвор. Изискванията към използваните дезинфектанти са да бъдат бактерицидни, вируцидни и спороцидни. Използват се разрешени дезинфекционни препарати и в количества, определени от ветеринарния лекар. Не се допуска превишаване на дозите и увреждане на компонентите на околната среда.

На входа на всяко производствено помещение ще се постави санитарен филтър за дезинфекция на персонала.

Почистването се извършва в следния ред:

- ✓ таваните, вентилационните отвори, скарите за електрически кабели, тръбите на поилната система;
- ✓ стените и клапите;
- ✓ печките отвътре и отвън;
- ✓ шнека за фураж (предварително се разглобява);
- ✓ хранителна и поилна инсталация;
- ✓ пода;

Оборудването - хранилна и поилна инсталации се повдигат със системата на удобна за почистване и дезинфекция височина. Дъната на кръглите хранилки се отварят за почистване на вътрешната повърхност на хранилките.

Дезинфекцията на сградата се извършва с пръскане с дезинфекционен разтвор. Извършва се в същия ред, както почистването и веднага след неговото приключване.

Изискванията към използваните дезинфектанти са да бъдат бактерицидни, вируцидни и спороцидни. Използват се разрешени дезинфекционни препарати и в количества, определени от ветеринарния лекар. Не се допуска превишаване на дозите и увреждане на компонентите на околната среда.

След като помещението изсъхне се монтира оборудването и се вкарва постелята. Помещението се затваря, въздухът се затопля и се фумигира. Тази процедура се извършва най малко 48 часа преди настаняването на птиците. Халето се запечатва и охлажда за 24 часа след фумигацията, а след приключването ѝ сградата се отваря и се пуска вентилацията.

На входа на животновъдното помещение са поставени санитарни филтри за дезинфекция на персонала.

Използваните дезинфектанти са в количества 6-8 литра на жизнен цикъл или около 50 литра годишно. В рамките на птицефермата е предвидено обособяване на складово помещение за

съхранение на дезинфектанти. Те ще се доставят своевременно от възложителя на външно угодяване - „Лудогорско пиле“ ЕООД.

Дезинсекция и дератизация - борба с вредни насекоми и гризачи - хлебарки, мишки, плъхове, мравки, бълхи и комари.

„Дезинсекции“ са методи и средства за унищожаване на вредните членостоноги - паразити и преносители на инфекциозни и инвазионни болести по хората и животните.

Птицевъдните сгради привличат едно разнообразие от външни паразити, които могат да бъдат освен преносители на болести и фактор за безпокойство на пилетата (при кръвосмучещите). Унищожаването на тези паразити може да стане много бързо само тогава, когато след изваждането на пилетата от сградата се пръска с инсектициди още преди температурата да е спаднала много. Тогава се унищожават по-голямата част от тези паразити преди те да избягат в цепнатините на стените и тавана. След санитарното прекъсване и преди поставяне на оборудването е необходимо пръскането на цялата сграда с дезинфектант и инсектицид с продължително действие, който ще предпази или намали появата на паразити.

„Дератизации“ са методи и средства за унищожаване на гризачи - резервоари на инфекции, и вредители на селскостопанско и друго имущество.

Плъховете и мишките пренасят бактериални болести, особено салмонели, а така също консумират фуража, предназначен за пилетата. За предпазване от гризачи и унищожаването им, се използват токсични субстанции, обикновено антикоагуланти, които се поставят по пътищата на гризачите.

Поддържането и почистването на стопанската сграда ще се извършва изцяло съобразно с възприетите практики на подобни производства в европейските държави. Ще бъде наета специализирана фирма за извършване на услугите.

Управление на торовите маси - Торовите маси от почистване на сградите се почистват и съхраняват на обособена торова площадка в същия имот, която отговаря на всички изисквания. След необходимия период на престой, изискван при прилагане на Добри земеделски практики, торта се предава за наторяване на ниви, след сключване на договори.

Торовата площадка е оразмерена така че да е в състояние да поема генерираните торови маси от производствените цикли, същата ще се използва за наторяване след необходимия времеви престой 6-8 месеца. Възложителят ще сключи договори със земеделски производители да предава торовите маси за наторяване на земеделски земи.

Съществуващото торище е с обем около 100 куб.м или площ 60 кв.м. с височина около 2 метра.

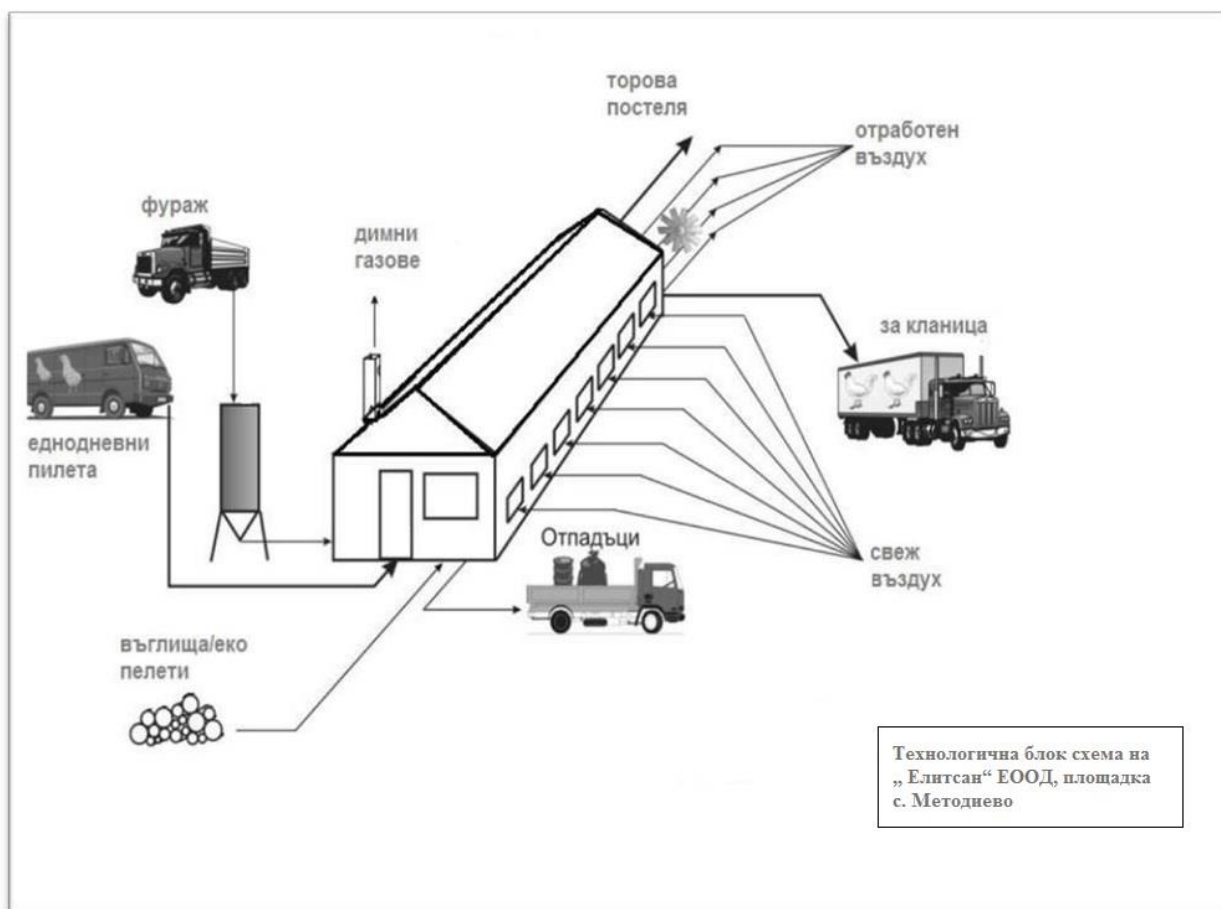
Торовите маси се стафират. Капацитетът и ще е около 2000 тона годишно. Площадката ще е в състояние да поеме торовите маси, макар че тя ще се използва за временен престой, тъй като торовите маси се използват за наторяване, след необходимия престой. През летния период при почистване на халетата торовата маса може веднага да се изнесе за наторяване. През студентите месеци торовата маса ще се остави на торовата площадка.

По този начин се гарантира опазване на почвите.

Във връзка с липсата на съхранение на торови маси към този етап в настоящата разработка не е извършена оценка на съответствието с изискванията на НДНТ, Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.) и действащите Правила за добра земеделска практика, утвърдени със Заповед № РД09-501/23.07.2014 г. на Министъра на земеделието и храните.

На следващата фигура е представен технологичния процес, както и неговите консумации и емисии.

Фигура № 4. Технологична схема на производствения процес

1.2. Посочва се броят на работните часове и дни в рамките на една седмица за дейността.

Производствения процес на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери е непрекъснат:

- ✓ 24 h/d;
- ✓ 7 d/w;
- ✓ 365 d/y;

1.3. Планирана дата за начало на строителните работи.

Планираната дата за начало на строителните работи по инвестиционното намерение за 2-те сгради – 2022 г.

1.4. Производствен капацитет и планиран обем на годишно производство.

Към момента производствения капацитет на инсталацията е:

- 39 000 места x 5 цик/год. = 195 000 бр. птици годишно;

След реализиране на инвестиционното намерение / построяване на още една производствена сграда/ производствения капацитет ще бъде:

- 74 626 места x 5 цик/год. = 373 130 бр. птици годишно;

Таблица № 1. Инсталации попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС

№	Наименование на инсталацията	Позиция на дейността по Приложение 4 към ЗООС	Описание на дейността	Проектен капацитет /бр. места	Реално производство /за последната година/ бр./годишно	Персонал
1.	Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери	т. 6.б. (а)	Угояване на бройлери в промишлена инсталация за отглеждане на бройлери в 2 бр. животновъдни сгради	39 000* 74 626** места за птици 5 цик./годишно	бр.	Човека 5

*Преди реализацията на инвестиционното предложение

** След реализацията на инвестиционното предложение

Таблица № 2. Инсталации не попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС

№	Наименование на инсталацията	Описание на дейността	Проектен капацитет
1.	Инсталация за производство на топлинна енергия	Отопление на животновъдна сграда	Общо 0,9 MW
1.1.	Отопителна печка № 1 (сграда № 1)		0,450 MW
1.2.	Отопителна печка № 2 (сграда № 2)		0,450 MW
2.	Бункери	Съхранение на фураж	5 бункера по 13,2 т. всеки

1.5. Планирана дата на пускане в експлоатация.

Сграда 1 – Съгласно нотариалния акт за собственост – сградата е закупено ведно с поземления имот. Същата е с предназначение краварник (отбелязана с 1 на скицата

Сграда 2 - Нотариалния акт с отстъпено право на строеж е предоставен и е от 11.11.2016 г., както и са проведени всички процедури по Глава 6 на ЗООС включително. Издадено е Решение да не се извършва ОВОС - ШУ-38-ПР/2016 г, влязло в сила на 15.12.2016 г. Планираната дата за пускане в експлоатация на сграда 2 е 01.05.2022 г.

1.7. Обобщени схеми, представящи планираната употреба на суровини, спомагателни материали, вода и енергия.

В следващите таблици са дадени обобщени схеми на годишната употреба на суровини, спомагателни материали, вода, ел.енергия и горива.

Таблица № 9. Разходи на основни суровини и спомагателни материали за „ Елитсан“ ЕООД

Инсталация отглеждане на бройлери	За	Разход 2019 г	Разход за пълния капацитет Птици и	Разход за 1000 птици
ОСНОВНИ СУРОВИНИ				
Еднодневни пилета, бр.			74626	1 030
Фураж, тона			314 ,175	4,21
Вода за поене, м ³			403,73	5,41
Електричество, kWh			24 043,75	322,19
Топлинна енергия/ въглища/			501,19	6,716
СПОМАГАТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ				
Постелочен материал, слама, т.			9,70	0,130
Вода за измиване, м ³			50	0,67
Ваксини, дозы			342533,3 4	4590
Медикаменти, л			156,71	2,10
Медикаменти, кг			16,42	0,22
Дезинфектанти, л			1 60,44	2,15
Дезинфектанти, кг			43,28	0,58
Масла, л			7,015	0,094

Таблица № 10. Информация за разходни норми на инсталацията попадаща извън Приложение № 4 на ЗООС за 2020 г.

№	Консуматив	Мярка	Разход годишно
1	2	3	5
1	Вода	м ³	604
2	Електроенергия	kWh	31987
Суровини:			
3	Въглища	t	667

Количествата на суровините за производството на топлинна енергия за отопление варира в зависимост от броя на жизнените цикли в съответната година.

1.8. Информация, описваща използването на най-добри налични техники (НДНТ) и/или планираните действия, за постигане нивото на НДНТ

Прилаганите мерки за предотвратяване на замърсяването в съответствие с изискванията на Методика за определяне на най-добрите налични техники (НДНТ) на основание параграф 3 от заключителните разпоредби на Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни

разрешителни (посл. изм. и доп. бр. 69 от 11.09.2012 година) утвърдена със Заповед № РД 925/13.12.2012 година на Министъра на околната среда и водите и актуализирана Методика за попълване на заявление за издаване на комплексно разрешително по отношение на раздел II, точка 3 „Използване на най-добри налични техники“ се извършва след сравнение на съществуващи и прилагани в промишлен мащаб техники за осъществяване на съответната дейност.

Разглежданата Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери напълно съответства с най-добрите налични техники описани в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Основните въздействия върху околната среда, свързани с емисиите на амоняк във въздуха, както и азотни и фосфорни емисии в почвата, повърхностните и подземните води като резултат от образуването, съхранението и използването на оборски тор. Мерките за намаляване на тези емисии не предполагат ограничения на начина на съхранение, третиране или използване на оборския тор, а са отнесени до цялата верига от технологични процеси, включително стъпки за свеждане до минимум на образуването на оборски тор. Това започва с добро стопанисване (добри земеделски практики) и мерки в храненето и отглеждането, последвано от третиране и съхранение на оборския тор, и накрая разпространението му върху обработваеми земи. За да се предотврати редуцирането или анулирането на ползите от дадена мярка, приложена в началото на технологичната верига, от липсата на прилагани технологични решения (на пример при управлението на оборски тор) по-нататък по веригата, то е важно да се прилагат концепцията за НДНТ.

Концепцията за прилагане на най-добрите налични техники във фермата означава винаги прилагането на добри земеделски практики и хранителни мерки заедно с НДНТ в дизайна на животновъдните сгради. Освен това, НДНТ в намаляване на потреблението на вода и енергия също има своето важно значение. Съхранение на оборски тор и третирането на оборски тор в рамките на земеделското стопанство са източници на емисии, при които прилагането на НДНТ ще доведат до съществено редуциране на емисиите.

Характерно в този животновъден сектор е, че проектирането и експлоатацията на системата за подслон на животните само по себе си е основна техника, което също допринася за цялостното екологично представяне. При изграждането на нови сгради и въвеждане на нови системи за отглеждане, набелязаните параметри ще оказват основно влияние върху конкретния избор. Преминаването от една сградна система към друга, обикновено означава пълна замяна на системата, но в някои случаи изпълнението на незначителни промени в сградата, в която е инсталирана системата, ще бъдат достатъчни. Обикновено сградната система е дългосрочна инвестиция и това трябва да се вземе предвид при определянето на приоритетите на прилагането на най-добрите налични техники.

След извършените анализи и съпоставки, като заключение може да се отбележи, че Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери, както и всички спомагателни инсталации и звена на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево, напълно съответстват на описаните в референтния документ НДНТ. Използват се и са предвидени за изграждане модерни, автоматизирани технологични процеси, които значително редуцират

както консумациите на ресурси, така и вредните емисии от процеса по отглеждане на птиците

а/ обстоятелства по чл.123а, ал.3 от ЗООС

Не е приложимо

б/ обстоятелства по чл.123а, ал.5 от ЗООС

При нормална експлоатационна работа на площадка на „ЕЛИТСАН“ ЕООД – птицеферма с.Методиево не се налага прилагане на Чл. 123а, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда.

в/ за наличие на обстоятелства по чл.123, ал.4 или 5 от ЗООС

Разглежданата Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери напълно съответства с най-добрите налични техники.

1.9. Основание за подаване на заявление за издаване на комплексно разрешително

- ЗАКОН за опазване на околната среда;
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни /ДВ 4/2006 г./.

1.10. Справка за нормативните актове, инструкциите, изчислителните програми (за оценка на приноса към концентрациите в околната среда), които са използвани при попълване на заявлението.

- Директивата относно емисиите от промишлеността (комплексното предотвратяване и контрола на замърсяването) 2010/75/ЕС;
- Закон за опазване на околната среда (Обн. ДВ 91 от 25 септември 2002г., посл. изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2019г.).
- Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (Приета с ПМС № 238 от 02.10.2009 г., Обн. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009 г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г.);
- Методика за попълване на заявление за издаване на комплексно разрешително съгласно параграф 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни, МОСВ, 2014 г.;
- Методика за определяне на най-добрите налични техники (НДНТ);
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (Обн. ДВ. бр.10 от 4 Февруари 2000г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г.)
- Регламент 1907/2006г. (ЕО) за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химичните вещества;
- Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006;
- Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, (приета с ПМС № 152/30.05.2011 г., обн. ДВ., бр. 43 от 7 юни 2011 г.);
- Закон за водите (обн. ДВ бр. 67/27.07.1999 г. и изм. и доп. ДВ. бр.61 от 2 Август 2019г.);
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 34 от 29.04.2011 г., в сила от 29.04.2011 г., изм. и доп. изм. и доп. ДВ. бр.20 от 15 Март 2016г.)

- Наредба № 3 от 88/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно - охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (обн. ДВ, бр. 88/2000 г.);
- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейнобитови цели (обн. ДВ бр. 30/2001 г. и изм. и доп. ДВ. бр.6 от 16 Януари 2018г.);
- Наредба № 7 за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (ДВ бр.98/2000 г.);
- Наредба № 4 на МРРБ за условията и реда за присъединяване на потребители и за ползване на водоснабдителни и канализационни системи (ДВ бр.88/2004 г., изм. и доп. ДВ. бр.70 от 3 Септември 2019г.);
- Закон за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр.53 от 13 Юли 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 15.10.2019 г.);
- Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (Издадена от министъра на околната среда и водите, Обн. ДВ. бр.51 от 20 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.51 от 28 Юни 2019г.);
- Наредба № 2 за класификация на отпадъците (Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г.);
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (Приета с ПМС № 267 от 05.12.2017 г., Обн. ДВ. бр.98 от 8 Декември 2017г.);
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (Приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г., в сила от 6.11.2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г.);
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр. 29/1999 г.);
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (Изд. на МОСВ, МРРБ, МЗГ, и МЗ, обн. ДВ бр. 81 от 17.09.2004 г.);
- Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ, бр. 2/2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г.);
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г. обн. ДВ, бр. 2/2013 г.,);
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г. обн. ДВ. бр. 100/19.11.2013 г. и изм. и доп. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г.);
- Закон за чистотата на атмосферния въздух (Обн. ДВ бр.45 от 28 Май 1996г., попр. ДВ бр.49 от 7 Юни 1996г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 15.10.2019г.)
- Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн. ДВ, бр. 64/2005 г. в сила от 06.08.2006 г.);
- Наредба № 6 от 26 март 1999 година за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн. ДВ, бр.31/1999 г. и изм. и доп. ДВ. бр.61 от 28 Юли 2017г.);
- Наредба № 7 от 3 май 1999 година за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр.45/1999 г.);
- Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух, в сила от 30.07.2010 г.

- Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата – програмен продукт PLUME;
- Закон за почвите (Обн. ДВ бр.89 от 6 Ноември 2007г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 27 Ноември 2018г.);
  - Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите. В сила от 12.08.2008 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и храните (обн. ДВ. бр.71 от 12.08..2008 г);
  - Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите (обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г.);
  - Закон за административно-териториалното устройство на Република България (Обн. ДВ. бр.63 от 14 Юли 1995г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г.);
  - Закон за Защитените територии (ДВ бр. 113/11.11.1998 г., 1- 19, доп. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2019г.)
  - Закон за защита от шума в околната среда (Обн. ДВ. бр.74 от 13 Септември 2005г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 3 Февруари 2017г.);
- Наредба № 6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти на шума върху здравето на населението (обн. ДВ бр. 58/2006 година);
  - Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие – утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012 г.;
  - Закон за здравословните и безопасни условия на труд (Обн. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017г.).

2.РАЗРЕШИТЕЛНИ.

2.1. Компетентен орган по издаване на виза / скица/ за проектиране и за издаване на разрешение за строеж.

2.1.1. Наименование, адрес, телефон, факс и e-mail на компетентния орган по издаване на виза за проектиране, на чиято територия се извършва или ще се извършва дейността. Община Върбица

2.1.2. Виза /скица за проектиране

Разрешително за строеж и виза. *Приложение №27*

2.1.3. Скица на поземления имот или извадка от действащ подробен устройствен план.

Скици на поземлените имоти и ПУП - *Приложение № 6 и Приложение №12*

Собствеността на поземления имот – частна.

2.2. Пречиствателна станция, в която ще се третираат отпадъчните води от дейността - в случай че подателят на заявлението за издаване на комплексно разрешително предава отпадъчни води от работата на инсталациите за пречистване от друга фирма

Отпадъчните води от обекта не се заустват във воден обект, селищна канализационна система и съответно не се третират в пречиствателна станция. Отпадните води ще се предават в най-близката ГПСОВ.

2.2.1. Наименование, адрес, телефон, факс, e-mail на дружеството, в чиято пречиствателна станция постъпват отпадъчните води.

2.2.2. Копие на схемата на канализацията с мястото/местата на включване на отпадъчните води към канализационната система на приемника им и копие от договор между подателя и съответната фирма.

- Схема на канализацията / *Приложение №7/*
- Договор и Становище на В и К Шумен ООД проектиране / *Приложение №8 /*

2.3. Компетентен орган за речния басейн.

2.3.1. Наименование, адрес, телефон, факс, e-mail на басейновата дирекция.

Басейнова дирекция за „ Черноморски район“ – Варна

2.3.2. Схема на канализацията и мястото/местата на заустване.

Не се извършва ползване на повърхностен (подземен) воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностен (подземен) воден обект.

Дружеството не зауства отпадъчните води, формирани на площадка, в канализационна система.

2.4. Решение за утвърждаване на окончателна площадка.

Инсталацията е нова по смисъла на т. 34, § 1 от Допълнителни разпоредби на ЗООС. Към настоящия момент на територията на имота се отглеждат до 38 405 птици – бройлери.

За експлоатацията на съществуващите сгради в имоти с №47915.132.6 с капацитет 39 000 места за птици е издадено Решение по преценяване на необходимостта от ОВОС № ШУ-38-ПР/2016 г. на РИОСВ-Шумен. *(Приложение № 4).*

За ИП в имоти с № 47915.132.6 с капацитет 31 706 места за птици е издадено Решение по преценяване на необходимостта от ОВОС № ШУ-26-ПР/2019 г. на РИОСВ-Шумен *(Приложение № 5).*

3.КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ОСНОВНОТО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО ОТНОШЕНИЕ НА:

Избраната технологията за свободно (подово) отглеждане на бройлери в дълбока постеля, значително намалява отрицателното въздействие върху компонентите на околната среда от тази дейност.

3.1. Въздух

На територията на „Елитсан“ ЕООД - птицеферма с. Методиево не се предвиждат съоръжения за пречистване на отпадъчните газове. Поради спецификата на производството източници, емитиращи отпадъчни газове в атмосферния въздух от инсталацията за интензивно отглеждане на птици са изходните газоходи на вентилационните системи. Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда. При обичайната практика на отглеждането на птици в закрити помещения отработеният от помещенията въздух се изхвърля директно в атмосферата без пречистване, т.е. съоръжения за пречистване на отпадъчните газове не се използват. Тази общоприета практика е в съответствие с изискванията за НДНТ.

В производствените сгради в резултат на технологичния процес се очаква да се отделят следните газове:

✓ Въглероден диоксид /CO₂/ - Източник на CO₂ в помещенията е издишваният от пилетата въздух. Количеството на отделения от животните CO₂ зависи от вида, възрастта и храненето на пилетата. Изградената в помещенията вентилационна система е напълно автоматизирана и изградена по най-съвременни технологии за вентилация и контрол на замърсители. Начинът на движение на въздушните потоци в сградите и отвеждането им извън тях гарантира минимално изпускане на замърсители;

✓ Амоняк /NH₃ / - е продукт от микробиологичната ферментация на урина, фекалии и други органични отпадъци. За ограничаване на емисиите на NH₃ е необходимо поддържане на много добра хигиена и ефикасно действаща вентилационна система. Бързото изсушаване на торвата маса от затопления въздух и добрата вентилация ограничава ферментационния процес а оттам и емисиите на NH₃.

✓ Прах –източници на прах са дейностите при зареждане на бункерите с комбиниран фураж и зареждане и отстраняване на настилката от суха слама и пилки /торова постеля/. Тъй като в технологичния процес за хранене на пилетата се използва гранулиран фураж, количествата прах са сведени до минимум. При събирането на торвата постеля чрез изриване с мини трактор с гребло се отделят минимално количество прах.

Емисиите от въглероден диоксид, амоняк и прах са незначителни и не повлияват на качеството на атмосферния въздух в района.

На площадката ще бъдат разположени общо 2 бр. горивни източници на емисии – отоплителни печки на твърдо гориво към всяка животновъдна сграда.

Точкови източници на замърсяване на атмосферния въздух от работата на птицефермата е вентилационната система на животновъдните помещения за отглеждане на птици - бройлери (Сгради № 1, 2,) и изпускащите устройства към 2 бр. отоплителни печки на твърдо гориво. Изхвърлянето на отработения въздух от работните помещения на птицефермата се извършва чрез изпускащи устройства (стенни вентилатори) разположени на надлъжните стени на всяка от сградите за отглеждане на птици. На територията на площадката са разположени общо 22 бр. точкови източници на отпадъчни газове в атмосферния въздух (стенни вентилатори) както следва:

Сграда № 1 - 2 бр. осови вентилатори с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 13 800 Nm³/h , 1 бр. осов вентилатор с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 20 000 Nm³/h и 4 бр. вентилатори с размер 1000/1000 с максимален обемен дебит по 36 000 Nm³/h

Сграда № 2 – Вентилатори за минимална вентилация – крос вентилатори ща са 2 бр. осови вентилатори с удължено тяло и дебит 13 800 Nm³/h и 3 бр. осов с дебит 18 000 Nm³/h. Тунелни вентилатори 10 бр. с капацитет по 36 000 Nm³/h всеки.

Сграда № 1 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Сграда № 2 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

В *Приложение №9* е представена схема на вентилаторите.

Технологията за отглеждане на птици отговаря на изискванията на НДНТ по отношение емисиите в атмосферния въздух. Изпусканите организирано вентилационни газове имат произход на газове, генерирани в работна среда. За нуждите на анализа се разглежда работата на птицефермата при максимално натоварване т.е. работа на всички вентилатори

на пълна мощност, но се отчита факта, че максималният дебит на отделените газове се определя от работата на вентилационната система, която е в пряка зависимост от физиологичните нужди на птиците. В зависимост от сезона, температурата на околната среда, влажността на атмосферния въздух и физиологичните нужди на птиците, вентилационната система ще работи с капацитет от 20% до 100%. Основните вредни вещества, които се изхвърлят с вентилаторите е амоняк (NH₃).

Прогнозирането на приземните концентрации е извършено съгласно одобрена от МОСВ Методика за изчисляване на височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата при използване на специализиран софтуер за моделиране и програмен продукт PLUME на Геофизичен Институт БАН. Резултатите са подробно представени в Раздел II, точка 5 от настоящото заявление.

Замърсяването на атмосферния въздух при проектния капацитет на инсталацията при работещи всички изпускащи устройства ще бъде значително под допустимите емисионни норми, без сериозни последствия за чистотата на атмосферния въздух.

3.2. Отпадъци.

Вида, количествата и начина на последващо третиране на образуваните от дейността на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево отпадъци са представени в следващите таблици.

Таблица № 11. Производствени отпадъци образувани от цялата площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване и рециклиране	Обезвреждане
Пластмасови отпадъци	02 01 04	2	Да	Да - външни фирми	Не
Метални отпадъци	02 01 10	2	Да	Да - външни фирми	Не
Стурия, шлака и дънна пепел от котли	10 01 01	100	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	1	Да	Да - външни фирми	Не

Пластмасови опаковки	15 01 02	1	Да	Да - външни фирми	Не
Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02	15 02 03	0,1	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми

Таблица № 13. Опасни отпадъци образувани от цялата площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване, преработване и рециклиране	Обезвреждане
Други моторни и смазочни масла за зъбни предавки	13 02 08*	0,3	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Опаковки съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти)	15 01 10*	0,1	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания с оглед предотвратяването на инфекции	18 02 02*	0,1	Да	Не	Да - външни фирми

Таблица № 13. Строителни отпадъци образувани от цялата площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване,	Обезвреждане

			<u>не</u>	<u>преработване и рециклиране</u>	
<u>Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06</u>	17 01 07	5	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
<u>Желязо и стомана</u>	17 04 05	0,5	Да	Да - външни фирми	Не

Таблица № 14. Битови отпадъци образувани от производствената площадка.

<u>Отпадък</u>	<u>Код</u>	<u>Количество [t/y]</u>	<u>Временно съхраняване</u>	<u>Оползотворяване, преработване и рециклиране</u>	<u>Обезвреждане</u>
<u>Смесени битови отпадъци</u>	20 03 01	2,5	Да	Не	Да - външни фирми
<u>Утайки от септични ями</u>	20 03 04	102	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми

▪ Странични животински продукти

Птича тор – това е основния отпадък , който се генерира пряко от производствения процес на инсталацията. След предаването на всяка партида производствените помещения се почистват и отпадъкът се извозва на торището и на по-късен етап се предава на земеделски производители въз основа на сключени договори.

Годишно количество – 1865 t/y
Количество за цикъл – 373.13 тона

Количеството за производство на единица капацитет – 0,005 т/1 бр. пилета

Отпадъци от животински тъкани

Годишно количество – 3.0965 t/y
Количество за цикъл – 0.6193 тона

Количеството за производство на единица капацитет – 0,0000083 т/1 бр. пилета

3.3. Отпадъчни води.

При експлоатацията на инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери, както и всички съпътстващи инсталации на площадката на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево се образуват следните отпадни води. Отпадъчните води се формират при измиването на помещенията за отглеждане на пилета, което се извършва след освобождаването им от готовата партида пилета / веднъж на 45 дни/. Отвеждат се от помещенията чрез отвори, разположени по дължината на сградите към външни открити улеи, надлъжно на сградите. В края на улеите през решетка водите преминават в канал, водещ до водоплътна утаителна шахта, която задържа неразтворените примеси. Тя се почиства от външна фирма.

Битово-фекалните отпадъчни води от санитарните възли на административно-битовите помещения се включват към отделна водоплътна изгребна шахта. Почистването и става по същия начин.

На площадката няма изградени пречиствателни съоръжения за пречистване на отпадъчни води.

Дъждовните води от площадката се оттичат повърхностно по терена.

Схема на канализацията:

3.4. Шум.

Технологията на интензивно отглеждане на бройлери изисква ниски нива на шум. Това е едно от условията за добър микроклимат в помещенията.

Основните източници на шум на промишлената площадка на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с. Методиево са:

- технологично оборудване в животновъдните сгради, излъчващо шум през ограждащите конструкции;
- съоръжения, разположени на открито;
- обслужващ транспорт (автомобилен, земеделска техника и др.).

От оператора са предприети мерки за ограничаване на шумовото въздействие на площадката върху околната среда, по-значимите от които са:

- Изолиране на източниците с високо съдържание на шум – електродвигатели, вентилатори;
- Инсталиране на съвременни съоръжения с шумови характеристики, в рамките на разрешените нива;
- Въвеждане на система за проверки и контрол на изправността на съоръженията.

До настоящия момент оператора не е имал задължение да извършва мониторинг на нивата на шум излъчван в околната среда – инсталацията се изгражда към настоящия момент. По тази причина не може да се направи оценка за съответствието на общата звукова мощност на производствената площадка по „Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие”, утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012г г. на Министъра на околната среда и водите със съответните норми. Очакваните еквивалентни нива на шум по

границите на производствената площадка няма да превишават хигиенната норма за производствено - складова територия 70 dBA, регламентирана в Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ бр. 58/18.07.2006 г.);

Площадката на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево е разположена извън регулацията на с. Методиево. Най-близките до птицефермата жилищни зони са разположени на около 278 m от границата на площадката. Поради големите разстояния, дейността на птицефермата не е източник на шум за тези жилищни територии.

3.5. Риск от аварии с опасни химични вещества

Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери не подлежи на оценка на риска от голяма авария. Не е необходимо да се въвежда система за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества или за ограничаване на последствията от тях, за живота и здравето на хората и за околната среда.

Съществуващата инсталацията не е класифицирана и не попада в обхвата на понятието „предприятие с нисък рисков потенциал” и респективно не подлежи на разрешително по Чл. 104 от ЗООС.

Операторът „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с. Методиево е предвидил в Оценката на риска да има част: план за действие за опазване на работещите от експозиция на биологични агенти. Основната цел на плана е недопускане или намаляване до минимум степента на експозиция от биологични агенти, което може да окаже неблагоприятно отражение върху здравния статус на работещите. На база това ще бъдат Утвърдени са указанията относно процедурата, която се следва в случай на сериозна авария или инцидент при работа с биологични агенти.

4. СТАНОВИЩА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА КЪМ ДАТАТА НА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕТО

Към момента на подаване на настоящото заявление не са постъпвали други становища на заинтересовани лица.

II. ИНФОРМАЦИЯ ОТ ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО, КОЯТО ЩЕ СЕ ОЦЕНЯВА ОТ КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН, ИЗДАВАЩ РАЗРЕШИТЕЛНОТО.

1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ПЛОЩАДКАТА, ЗА КОЯТО СЕ ПОДАВА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО.

1.1. Наименование, пълен адрес, телефон, факс.

1.2. Лице за контакти

1.4. Скица на поземления имот /площадката/ с регистър на координатите на характерните гранични точки в утвърдената в страната координационна система.

Приложение № 6

1.5. Извадка от устройствената схема или общ устройствен план, а когато такива не са изработвани-от топографската карта, на която да се нанесат границите на поземления имот /площадката/

Приложение №11

1.6. Местоположение на всички сгради и дейности на територията, показани на извадка от действащ подробен устройствен план.

Приложение № 12 и Приложение №24

1.7. Информация за връзките на площадката с инфраструктурата на областта и/или общината.

Имот ПИ 132006 в землището на с.Методиево с площ 16 386 кв.м. и НТП: Стопански двор, съгласно план за земеразделяне. На повече от 287 м. отстояние от разглеждания имот се намира с. Методиево. Има достъп към път от селищната система, достъп до питейна вода от уличния водопровод, до електроенергия чрез собствен трафопост с мощност 400 kVA.

1.8. Информация за вида и начина на ползване на съседните площи.

Площадката на птицеферма с.Методиево е разположена в имот № 47915.132.6 в землището на с. Методиево с площ 16 386 кв.м. и НТП: Стопански двор, съгласно план за земеразделяне. Тя се намира на 287 m от най-близките къщи от селището. Граници на имотите:

Имот №132006, НТП- стопански двор, площ-16,386 дка.

- ✓ №132321 – стопански двор собственост на Държавен поземлен фонд
- ✓ №000247 – полски път собственост – община Върбица
- ✓ №132323 – местен път собственост община Върбица

2. СИСТЕМНО УПРАВЛЕНИЕ ПО ОКОЛНА СРЕДА

2.1. Политика на фирмата по околна среда

Инсталацията за интензивно отглеждане на птици – бройлери представлява комплекс от сгради и съоръжения, чиято реализация и експлоатация гарантира системен подход към опазване на околната среда, чрез намаляване използването на природните ресурси, снижаване на вредните емисии от дейността си, внедряване на екологосъобразни технологии, съответстващи на европейските норми.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

- Спазване на всички нормативни изисквания за опазване на околната среда и намаляване риска за човешкото здраве;
- Интегриране на икономическите, социалните и екологични аспекти при развитието на дейността;
- Идентифициране и контрол на значимите екологични аспекти: емисии в атмосферния въздух, отпадъчни води, управление на отпадъците, замърсяването на почвите, максимално използване на суровините и природните ресурси;
- Равнопоставеност на дейностите по опазване на околната среда с тези по осигуряване на цялостната дейност.

Постигането на тези цели се основава на принципите на:

- Оценка и управление на риска за опазване на околната среда и опазване на човешкото здраве;
- Предотвратяване на аварии;
- Управление на дейността по опазване на околната среда.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

- Определяне стратегии, планове и инициативи за непрекъснато подобряване работата по опазване на околната среда.
- Интегриране дейността по опазване на околната среда с тези за предотвратяване на пожари и аварии.
- Ограничаване на отрицателното въздействие на дейността върху природната среда.
- Изграждане на екологичната култура на работещите на площадката и осъществяване контакти с обществеността от региона по проблемите за опазване на околната среда.
- Извършване на собствен мониторинг по компонентите: въздух, шум и отпадъци.
- Водене отчетност на дейностите с отпадъци (производствени и опасни).
- Сключване на договори за преработка, оползотворяване или обезвреждане на отпадъците с външни организации, притежаващи разрешение за третиране на отпадъци, съгласно Закона за управление на отпадъците.
- Извършване контрол върху ефективността на водопотреблението.
- Водене на задължителна документация: процедури, инструкции, аварийен план, протоколи от провеждан мониторинг (контролни и собствени), протоколи от извършени проверки, направени предписания, водене на отчетната книга за производствени и опасни отпадъци.

/ Приложение № 20 План за собствен мониторинг/

2.2. Система за управление по околна среда.

„ЕЛИТСАН“ ЕООД не прилага система за управление на околна среда. Изготвянето и интегрирането на такава, както и контролът по нейното функциониране е отговорност на оператора след издаване на влизане в сила на комплексно разрешително.

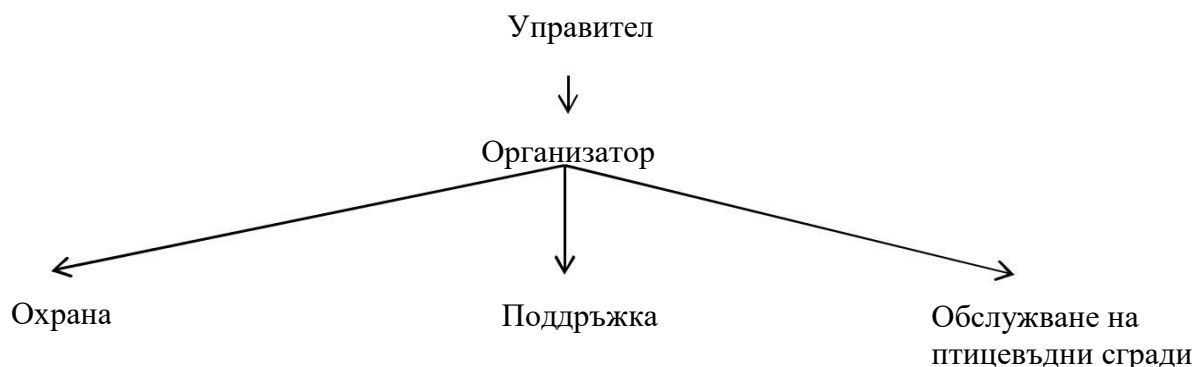
2.3. Докладване за управлението по околна среда.

Към настоящия момент операторът не извършва докладване за управление на околна среда.

2.4. Добри управленски практики.

„ЕЛИТСАН“ ЕООД предвижда стриктно прилагане на възприетите добри управленски практики, с които цели:

- Оценява и преценява изискванията на клиентите и демонстрира съответствие с онези предварително съгласувани с клиентите изисквания, които са свързани с безопасността на продукта, да се стреми да увеличава удовлетвореността на своите клиенти чрез въвеждане и непрекъснато подобряване на системи за управление;
- Да провежда самооценка и/или декларира за съответствие резултатите от прилагането на системите за управление;
- Да докаже своята способност да спазва изискванията на приложимите нормативни актове, създадени от законодателен орган или от друг овластен орган по отношение на качеството и безопасността на храните и хуманно отношение към отглежданите животни;
- Да постигне и докаже добра резултатност спрямо околната среда чрез контролиране въздействието на своята дейност и на своите продукти върху околната среда, отчитайки политиката си и общите си цели по околна среда; Управлението по околната среда като част от управлението на дружеството е отразено в управленска и производствена организационна структура на „ЕЛИТСАН“ ЕООД. На следващата органограма е представена организационната структура на Дружеството.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА НДНТ.

ЗА ВСЯКА ИНСТАЛАЦИЯ В ОБХВАТА НА ПРИЛОЖЕНИЕ № 4 КЪМ ЗООС СЕ ПРЕДСТАВЯ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИЛАГАНАТА/ПЛАНИРАНАТА ТЕХНИКА ОТНОСНО:

Прилаганите мерки за предотвратяване на замърсяването в съответствие с изискванията на Методика за определяне на най-добрите налични техники (НДНТ) на основание параграф 3 от заключителните разпоредби на Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (посл. изм. и доп. бр. 69 от 11.09.2012 година) утвърдена със Заповед № РД 925/13.12.2012 година на Министъра на околната среда и водите и актуализирана Методика за попълване на заявление за издаване на комплексно разрешително по отношение на раздел II, точка 3 „Използване на най-добри налични техники“ се извършва след сравнение на съществуващи и прилагани в промишлен мащаб техники за осъществяване на съответната дейност. Разглежданата Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери напълно съответства с най-добрите налични техники описани в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Настоящото инвестиционно предложение представлява изграждането на нова инсталация, в резултат на което оценката за прилагане на НДНТ е разработена в съответствие с т. 3.1 на утвърдената методика.

Предвидената техника е категоризирана съгласно изискванията на Методика за определяне на НДНТ, утвърдена със Заповед № РД-925/13.12.2012 г. Категоризирането е представено в следващата таблица.

Таблица № 15. Методика за определяне на НДНТ

Класификация на предложената техника	Отметка	Точка от методиката, която следва да се попълни
Предложена е най-нова техника по смисъла на чл. 123а, ал. 5 от ЗООС	☐	т. 3.1.1
Предложена е техника, идентична с тази, описана в приложимите заключения за НДНТ (независимо дали са приети с решение на ЕК или не), включително с описаните нейни параметри (консумация, емисии, отпадъци и т.н.) и техните стойности	☒	т. 3.1.1
Предложена е техника, различна от тази, описана в приложимите заключения за НДНТ (вкл. Решения на ЕК, ако има такива, влезли в сила) за разглежданата дейност.	☐	т. 3.1.2
Предложена е техника, различна от тази, описана в приложимите заключения за НДНТ (вкл. Решения на ЕК, ако има такива, влезли в сила) за разглежданата дейност, тъй като заключенията за НДНТ (вкл. Решения на ЕК, ако има такива, влезли в сила) за конкретната дейност/ инсталация не разглеждат всички потенциални въздействия върху околната среда от дейността или не описват всички прилагани в инсталацията процеси или не са налични приложими заключения за НДНТ.	☐	т. 3.1.3

Категоризирането определя следната позиция на предложената техника - предложена е техника, идентична с тази, описана в приложимите заключения за НДНТ (независимо дали са приети с решение на ЕК или не), включително с описаните нейни параметри (консумация, емисии, отпадъци и т.н.) и техните стойности. В следващите точки на настоящата оценка е представена подробна информация по т. 3.1.1 от Методика за определяне на НДНТ за показателите на цялата инсталация след осъществяване на промяната.

3.1. Прилагане на чл. 123а, ал. 5 ЗООС.

При нормална експлоатационна работа на площадка на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево не се налага прилагане на Чл. 123а, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда.

3.2. Съответствие с приложимо заключение за най-добра налична техника, прието с решение на Европейската комисия.

Към момента на подаване на настоящото заявление няма Решение на Европейската комисия за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ), съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от интензивно отглеждане на птици и свине. По тази причина съпоставка и сравнение респективно съответствие не може да бъде формулирано.

Разглежданата Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери напълно съответства с най-добрите налични техники описани в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.3. При липса на съответствие по т. 2 - информация и доказателства за наличие на обстоятелства по чл. 123, ал. 4 или 5 ЗООС. Разглежданата Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери напълно съответства с най-добрите налични техники описани в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.4. Описание на технологичните съоръжения (тези, в които се извършват производствени процеси).

Основните въздействия върху околната среда, свързани с емисиите на амоняк във въздуха, както и азотни и фосфорни емисии в почвата, повърхностните и подземните води като резултат от образуването, съхранението и използването на оборски тор. Мерките за намаляване на тези емисии не предполагат ограничения на начина на съхранение, третиране или използване на оборския тор, а са отнесени до цялата верига от технологични процеси, включително стъпки за свеждане до минимум на образуването на оборски тор. Това започва с добро стопанисване (добри земеделски практики) и мерки в храненето и отглеждането, последвано от третиране и съхранение на оборския тор, и накрая разпространението му върху обработваеми земи. За да се предотврати редуцирането или анулирането на ползите от дадена мярка, приложена в началото на технологичната верига, от липсата на прилагани технологични решения (на пример при управлението на оборски тор) по-нататък по веригата, то е важно да се прилагат концепцията за НДНТ.

Концепцията за прилагане на най-добрите налични техники във фермата означава винаги прилагането на добри земеделски практики и хранителни мерки заедно с НДНТ в дизайна на животновъдните сгради. Освен това, НДНТ в намаляване на потреблението на вода и енергия също има своето важно значение. Съхранение на оборски тор и третирането на оборски тор в рамките на земеделското стопанство са източници на емисии, при които прилагането на НДНТ ще доведат до съществено редуциране на емисиите.

Характерно в този животновъден сектор е, че проектирането и експлоатацията на системата за подслон на животните само по себе си е основна техника, което също допринася за цялостното екологично представяне. При модернизация на съществуващи сгради (какъвто е разглеждания случай), наличната конструкция и вид на сградата ще оказват влияние върху избора на нови техники, които могат да бъдат приложени. Преминаването от една сградна система към друга, обикновено означава пълна замяна на системата, но в някои случаи изпълнението на незначителни промени в сградата, в която е инсталирана системата, ще

бъдат достатъчни. Обикновено сградната система е дългосрочна инвестиция и това трябва да се вземе предвид при определянето на приоритетите на прилагането на най-добрите налични техники.

Препоръчваните НДНТ са:

- Изграждане на сгради, които да са затворен тип и топлоизолирани;
- Спазване разпоредбите на Директива 1999/74/ЕО на Съвета от 19 юли 1999 година за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки – използване на уголемени клетки или безклетково отглеждане;
- Въвеждане на мениджмънт на храненето - количествата на протеините в диетата за носачките трябва да бъдат така балансирани, че да задоволяват нуждите на птичия организъм и в същото време да не водят до повишено отделяне на неусвоени азот-съдържащи и фосфор-съдържащи съединения с изпражненията. Така се предотвратява високото им съдържание във фекалиите последващото повишаване количествата на емитирания амоняк;
- Използване на автоматизирани линии за отвеждане на торта и последващо съхранение в покрито съоръжение (площадка или товарно ремарке);
- Използване на модулна хранилна система, която предотвратява разпиляването на фураж;
- Инсталиране на високоефективни поилни системи, които предотвратяват разливите на вода. Запазването на торовата маса суха намалява значително емисиите на амоняк в атмосферата. Използването на такива поилни системи значително намаляват разхода на вода;
- Инсталиране на модулна система за принудителна вентилация с нисък разход на електроенергия и възможност за осигуряване на минимална вентилация през зимата, която да намалява разходите за електроенергия и отопление. Осигуряване на добър контрол на вентилационната система.
- Управление на генерирания птичи тор - колкото по-сухи са изпражненията, толкова значително намаляват емисиите на амоняк, емитирани от тях. Намаляването на емисиите на амоняка в атмосферата се постига със следните мерки: поддържане на суха и в добро състояние торова маса в птицевъдните сгради; управление на тора след изнасянето му от птицевъдните сгради, което включва съхранение върху водонепроницаеми площадки, от където той се транспортира за наторяване на земеделски земи при спазване на добрите земеделски практики; използва се като компост в гъбопроизводството; или се използва в инсталации за добив на биогаз, където се подлага на процеси на ферментация при анаеробни условия;
- Охлаждане на сградите чрез системи с нисък разход на електроенергия; • Използване на осветление с висока енергийна ефективност;

Добрите земеделски практики са съществена част от най-добрите налични техники. Въпреки че е трудно да се определи количествено ползите за околната среда по отношение на намаляването на емисиите или намаляване на използването на енергия и вода, несъмнено добросъвестното управление на стопанството ще допринесе за подобряване на екологичните показатели при процеса на интензивно отглеждане на птици. При дейностите по последната точка от добрите земеделски практики следва да се вземат в предвид разпоредбите на Директива 91/676/ЕЕС наричана за кратко Нитратна директива. Нитратната директива определя минималните разпоредби относно прилагането на торенето на почвата, с цел предоставяне на всички води на общото ниво на защита срещу замърсяване с азотни съединения, както и допълнителни разпоредби за прилагане на оборски тор в определени уязвими зони. Изискванията на Нитратната директива и прилагането на НДНТ по отношение прилагането на образувания тор не са разгледани обстойно поради факта, че оператора на

бъдещата инсталация възнамерява да предоставя образованите от дейността количества тор на лица обработващи земеделски земи.

3.4.1. Система за управление на околна среда

Съгласно т. 1.1.1., НДНТ 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине, с цел подобряване на общите екологични показатели, НДНТ е въвеждането и спазването на система за управление на околната среда (СУОС). Дружеството не разполага с внедрена система за управление на околната среда, съобразно ISO 14001:1996 или EMAS.

След издаване на комплексно разрешително /до влизането му в сила/ от страна на оператора ще бъде изготвена и внедрена собствена система за управление на околната среда съобразно изискванията на издаденото комплексно разрешително. Дружеството постига и демонстрира добра резултатност спрямо околната среда чрез контролиране на въздействието на своите дейности, продукти или услуги върху околната среда в съответствие със своята политика и общите цели по околна среда.

Ангажираност на висшето ръководство

Своята ангажираност спрямо околната среда ръководството ще заявява като:

- Определя, документира и поддържа своята Политика по ОС, която да е подходяща за предмета на дейност на Дружеството, за големината и за въздействието върху ОС на нейните дейности, продукти и услуги;
- Осигурява съответствието на Политиката по ОС с приложимите законови и други изисквания, които Дружеството е приела да изпълнява, отнасящи се до нейните аспекти на околната среда;
- Чрез подходящи методи за обмен на информация да направи Политиката по ОС достъпна за обществеността и да я сведе до знанието на всички лица, работещи за или от името на Дружеството;
- Да определи конкретен представител на ръководството по околна среда, който независимо от другите си отговорности, да има определени роли, отговорности и пълномощия;
- Да осигури необходимите ресурси (човешки, технологични, финансови, специализирани умения и организационна инфраструктура) за поддържане и подобряване на СУОС;
- Да осигури компетентност на основата на подходящо образование, обучение или опит на всички лица, които потенциално могат да предизвикат определените от Дружеството значими въздействия върху ОС при изпълнение на дейностите по предоставяне на продукти и услуги;
- Да извършва преглед на СУОС през определени интервали, за да осигури нейната непрекъсната пригодност, адекватност и ефективност. Определяне от страна на ръководството на Политика по околна среда. Своите общи виждания и насоки, свързани с резултатността спрямо околната среда, ръководство на Дружеството ще изразява официално чрез Политиката по околна среда:
- Да поддържа и усъвършенства документираната СУОС, като ангажира за това целия персонал на Дружеството;
- Да постигне и поддържа пълно съответствие по отношение на околната среда с всички приложими за дейността законови и други изисквания, предписания на трети страни и обществени мнения;

- Да идентифицира и оценява всички аспекти на своята дейност, като определи и прилага ефективни методи за управление на значимите аспекти за предотвратяване на замърсяването и непрекъснато подобряване;
- Да планира и изпълнява конкретни мерки (цели и програми), водещи до намаляване на негативното въздействие върху околната среда;
- Периодично да отчита степента на изпълнение на общите и конкретни цели, програмите по околна среда, степента на съответствие с комплексното разрешително, както и изискванията на заинтересованите страни, свързани с резултатността спрямо околната среда;
- Да усъвършенства технологиите на производство/ предоставяне на продукти/ услуги, с цел намаляване разхода на суровини, материали, енергия и редуцирането на количеството отпадъци/емисии до стойности, определени от действащото законодателство;
- Да отстранява екологосъобразно всички отпадъци от дейността си, чието генериране не може да бъде предотвратено.

Приложимост/съответствие със заключенията за НДНТ

Поставените с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине общи заключения са приложими за оценяваната инсталация.

Предвидената за внедряване и поддържане Система за управление на околна среда /СУОС/ в съответствие с изискванията условията на издаденото комплексно разрешително е в пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.1.1. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.4.2. Добро стопанисване

Дейността, предмет на инсталацията е интензивно отглеждане на бройлери. Производствените сгради представляват монолитни бетонни конструкции, бетонови стени и покривни панели. По страничните стени от двете страни са разположени приточни клапи. В предната част на сградата е разположено помещение за системата за управление и наблюдение на процесите по отглеждане на птиците. Основните вентилатори на вентилационната система са разположени по задната страна на сградата. Разположението е избрано така, че да няма смесване на въздуха, излизащ от сградите с този който постъпва в тях. Пресният въздух се подава от “чиста” зона, а отработеният се изхвърля на вън в “мръсна” зона.

Използваната технология е т.нар. „all-in - all-out” технология, при която в началото на угоителния цикъл се осъществява зареждане на производственото хале с едnodневни пилета, които се отглеждат без преместване, като в края на угоителния период се изнасят от халетатата и се транспортират към кланицата за по-нататъшно процесирание. На практика, за целия угоителен период до достигане на определените килограми пилетата - бройлери не напускат производствените халетата. След приключване на угоителния цикъл производственото хале изцяло се изчиства и дезинфекцира.

За правилното отглеждане на бройлери важни фактори са:

- Добър старт – през първата седмица от живота на птиците, имунната система на младите пилета се развива. Условия като лесно намиране на храна и чиста вода, оптимална температура на околната среда допринасят особено много за растежа на птиците през

първата седмица. Повишаване на теглото през първата седмица от живота е основен индикатор за общото здравословно състояние на птицата;

- Качествена храна;
- Чиста вода;
- Суха постеля;
- Добър климат;

• Минимален стрес – стресът потиска имунната система. Трябва да се минимизира транспортирането, ваксинации, инжекции. Отглеждането на пилетата бройлери ще се осъществява в 2 броя производствени сгради.

В единия край на всяка една от сградите е предвидено помещение за инсталиране на системата за управление и наблюдение на процесите по отглеждане на птиците. Сградите ще се оборудват с вентилаторни отвори и клапи за свеж въздух съгласно изискванията за постигане на оптимален микроклимат.. Предвидената технология е на подово отглеждане. При него пилетата се обитават цялото помещение.

Съществуват различни форми на подово отглеждане:

- на под с дълбока постеля;
- на скаръв под;
- на мрежест под.

В разглеждания случай е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради с дълбока несменяема постеля и принудителна вентилация. Дълбоката несменяема постеля се състои от хигроскопични материали - Слама или друг подходящ материал, дървени стърготини, слънчогледови или оризови люспи, торф и др. Дебелината и достига до 15 - 20 см при отглеждане на подрастващи и 20 - 25 см на възрастни птици. Дълбоката постеля се застила след основно механично почистване на помещенията, състоящо се в почистване на пода, стените и оборудването. Периодът на почистване на помещенията се извършва в рамките на около 10 - 15 дни. Застилането се извършва наведнъж преди зареждането на съответната партида птици. В дебелината постеля протичат биологични процеси с отделяне на топлина. Този тип отглеждане отговаря на съвременните изисквания за хуманно отношение към птиците.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 2. С цел предотвратяване или намаляване на въздействието върху околната среда и подобряване на общите показатели НДНТ е използването на всички посочени по-долу техники:“.

Таблица № 3.4.1 НДНТ 2

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1.	Сградите са съществуващи	Правилно местоположение на инсталацията/стопанството и пространствено разположение на дейностите с цел: — намаляване на транспортирането на животни и материали (включително оборски тор); — осигуряване на подходящо разстояние от чувствителните рецептори, които следва да се опазват; — отчитане на преобладаващите	НЕПРИЛОЖИМА /не е общо приложима за съществуващи инсталации и стопанства/

		климатични условия (напр. вятър и валежи); — съобразяване на потенциалния бъдещ капацитет за развитие на стопанството; — предотвратяване на замърсяването на водата	
2.	Операторът ще прилага процедури и инструкции относно: —приложимото законодателство, животновъдството, здравето на животните и хуманното отношение към тях, управлението на оборския тор, безопасността на работниците; — планиране на дейностите; — планиране и управление на извънредни ситуации; — ремонт и поддръжка на оборудването. Транспортирането и разпръскването на тор върху почвата не се извършва от оператора. Торът се предава на земеделски производител на база на сключен договор.	Обучение на персонала по конкретно в областта на: —приложимото законодателство, животновъдството, здравето на животните и хуманното отношение към тях, управлението на оборския тор, безопасността на работниците; —транспортиране и разпръскване на оборски тор върху почвата; — планиране на дейностите; — планиране и управление на извънредни ситуации; — ремонт и поддръжка на оборудването.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3.	Операторът ще разполага с разработени: - Вътрешен аварийен план; - План за мониторинг при аномални режими на инсталацията; Разпоредбите на цитираните документи обхващат всички възможни неблагоприятни събития и съответните действия на наличния персонал.	Изготвяне на план за реагиране при извънредни ситуации с цел справяне с неочаквани емисии и инциденти, като например замърсяване на водните басейни. Това може да включва: —план на стопанството, показващ дренажните системи и източниците на питейни/отпадъчни води; —планове за действие с цел реагиране при определени потенциални събития (напр. пожар, протичане или събаряне на съоръжения за съхраняване на полутечен тор, неконтролирано оттичане от купове оборски тор, разлив на масла); — налично оборудване за реагиране при инцидент, свързан със замърсяване (напр. оборудване за запушване на почвен дренаж, преграждане на канали, прегради срещу разлив на масла).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
4.	Операторът ще прилага инструкции за експлоатация и поддръжка на технологичните модули на поилна	Редовна проверка, ремонт и поддръжка на конструкции и оборудване, като например: — съоръжения за съхраняване на полутечен тор за наличие на признаци за повреда, износване, течове; — помпи за полутечен тор, смесители, сепаратори, оросители; — системи за подаване на	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

	система и вентилационна система на инсталацията. Т.к. до настоящия момент на площадката не е изградено и не се експлоатира съоръжение за съхранение на тор оператора не прилага подобна инструкция.	вода и фуражи; — вентилационни системи и сензори за температурата; — силози и транспортно оборудване (напр. клапи, тръби); — системи за пречистване на въздуха (напр. чрез редовна проверка); Това може да включва чистотата на стопанството и борбата с вредителите.	
5.	Мъртвите животни се съхраняват в хладилен контейнер /фризер тип „ракла“/. Контейнера е с плътно затваряне и поддържане на оптимална температура за предотвратяване поява на ферментационни процеси, респективно емисии на миризми	Съхранение на мъртви животни по начин, който предотвратява или намалява емисиите.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери с цел намаляване на въздействието върху околната среда и подобряване на общите показатели се прилагат техники и мерки, които са в пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.2. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.4.3. Системи за хранене на птиците.

Системи за хранене на птиците - птиците се изхранват с комбинирани фуражи в брашнест или гранулиран вид (в зависимост от възрастта). При отглеждане на птици, са разработени различни стратегии за хранене, които имат за цел да гарантират точния баланс между енергия и аминокиселини изисквания, или които имат за цел да предизвикат по-добро усвояване на хранителните вещества чрез по-добро преминаване на храната през храносмилателния тракт на птиците.

В повечето държави разходите за храна възлизат на около 70% от разходите за производство на пилешко месо. Съдържанието на храната оказва съществено влияние на техническото изпълнение. Дажбата от храна на бройлерите може да се изчисли като се вземе предвид точният баланс на енергия, протеини и аминокиселини, мазнини, минерали и витамини, за да се оптимизира растежа. Съставът на фуража е различен за женски и мъжки екземпляри, променя се и при различните възрасти на птиците.

За бройлери, храненето на фази понастоящем се прилага в някои страни от ЕС. Това включва разделяне на техните изисквания в три фази, в които бройлерите показват значителна промяна в техните хранителни изисквания. Във всяка фаза целта е да се оптимизира съотношението на преработване на фуражите (FCR). Прилага се леко ограничен режим на хранене в първата фаза и по-ефективен растеж на по-късен етап. Протеините и аминокиселините трябва да бъдат с качество на високо ниво и изключително балансирани. Във фаза 2 на храносмилателния капацитет на птицата ще се е подобрил, така че повечето храна ще бъде с по-висока енергийно съдържание. При Фаза 3, съдържание на протеини и аминокиселини отново намалява, но количеството енергия, остава същата. Във всички фази, Са - Р баланс остава същия, но общата концентрация в храната намалява.

Фуражът ще се доставя от външен фуражен завод. Зареждането на фуража в силозите ще се извършва посредством пневматична система и през гъвкави тръбопроводи – „мека връзка”, което ще гарантира липсата на неорганизиран емисии на прах. Фуражът се съхранява в общо 5 метални силози с капацитет 13,2 т, към всяка сграда с плътно затваряне и с пневматично подаване към хранителната система монтирани до всяка една от производствените халета.

За хранене на птиците ще се използва напълно автоматизирана хранителна инсталация, състояща се от кръгли автохранилки. Хранителната линия се състои от метална тръба, в която се движи шнеков транспортър за придвижване и зареждане на фуража от бункера в кръгли хранилки. Кръглите хранилки са с разглобяемо дъно и вместимост 2,5-3,5 килограма фураж. Броя на хранилките, разпределени по протежението на хранителната линия, зависи от броя на заредените в сградата пилета, респективно от необходимия хранителен фронт. Хранителните линии се закрепят към тавана и височината им се променя в зависимост от възрастта и височината на пилетата. Така описаната технология за хранене при интензивно отглеждане на пилета бройлери отговаря напълно на НДНТ за отглеждане на бройлери.

Схема на складовете за суровина / *Приложение №25* /

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 3. С цел намаляване на общия екскретиран азот и съответно на емисиите на амоняк и същевременно задоволяване на хранителните нужди на животните НДНТ е използването на определен състав на дажбите и стратегия на хранене, която включва една от посочените по-долу техники или комбинация от тях:“

Таблица № 3.4.2. НДНТ 3

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Прилага се намаляване на излишъка от суров протеин, като се гарантира, че не се надвишават	Намаляване на съдържанието на суров протеин чрез хранителни	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

	препоръчваните количества. Дажбите са балансирани, така че да отговарят на нуждите на животните от енергия и лесносмилаеми аминокиселини. Прилага се намаляване на излишъка от суров протеин, като се гарантира, че не се надвишават препоръчваните количества. Дажбите са балансирани, така че да отговарят на нуждите на животните от енергия и лесносмилаеми аминокиселини	дажби с балансирано съдържание на азот в зависимост от нуждата от енергия и лесно смилаеми аминокиселини	
2	Фуражният микс съответства на нуждите на животните, поконкретно по отношение на необходимата енергия, аминокиселини и минерали в зависимост от теглото на животното и/или етапа на производство.	Многофазово хранене с дажби, чийто състав е адаптиран към специфичните изисквания на периода на отглеждане	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Определено количество богат на протеини фураж се заменя с нископротеинов фураж с цел допълнително намаляване на съдържанието на суров протеин. Дажбите се допълват със синтетични аминокиселини (напр. лизин, метионин, треонин, триптофан, валин), така че да няма недостиг в аминокиселинния профил	Добавяне на контролирани количества основни аминокиселини към дажби с ниско съдържание на суров протеин	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
4	Към фуража се добавят адитиви за лесно смилане и подобряване на чревната флора	Използване на одобрени добавки към фуражите, които намаляват общия екскретиран азот	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери намаляване на общия екскретиран азот и съответно на емисиите на амоняк и същевременно задоволяване на хранителните нужди на животните се прилагат техниките и мерките, които са в пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.3. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за найдобри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 4.С цел намаляване на общия екскретиран фосфор, свързан със задоволяването на хранителните нужди на животните, НДНТ е използването на определен състав на дажбите и стратегия на хранене, които включват една или комбинация от посочените по-долу техники:“

Таблица № 3.4.3. НДНТ 4

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Фуражният микс съответства на нуждите на животните, поконкретно по отношение на необходимата енергия, аминокиселини и минерали в зависимост от теглото на животното и/или етапа на производство.	Многофазово хранене с дажби, чийто състав е адаптиран към специфичните изисквания на периода на отглеждане	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	-	Използване на одобрени добавки към фуражите, които намаляват общия екскретиран фосфор (напр. фитаза).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Влагания във фуражната смес фосфор е с неорганичен произход и е с висока смилаемост.	Използване на неорганични фосфати с висока смилаемост за частично заменяне на традиционните източници на фосфор във фуражите.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

При прилаганите конкретни комбинации от мерки за инсталацията от таблици 1.1 и 1.2 на Решението за НДНТ/ нивата на екскретирания азот и фосфор са с в съответствие с нивата свързани с НДНТ.

Таблица № 3.4.3.

Вещества	Нива на екскретирани вещества	Свързан с НДНТ общ екскретиран азот(1)(2) (kg екскретирано в-во/жизнено пространство за едно животно/година)
Общ екскретиран азот, изразен като N	0,5	0,2 — 0,6
Общ екскретиран фосфор, изразен като P ₂ O ₅	0,20	0,05 — 0,25

Приетият метод за изчисление е в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Масовият баланс на азот и фосфор се изчислява за всяка категория животни, отглеждани в стопанството, като това съвпада с края на цикъл на отглеждане, по следните формули:

Некскретиран = Nдажби – Nзадържан

Рекскретиран = Rдажби – Rзадържан

Nдажби се определя от количеството приет фураж и от съдържанието на суров протеин в дажбите.

Rдажби се определя от количеството приет фураж и от съдържанието на общ фосфор в дажбите. Съдържанието на суров протеин и общ фосфор се определя при доставяне на фуражите отвън: според информацията в придружаващите документи.

Изчисляването на приетия азот се извършва чрез определяне количеството на приет протеин. За да се изчисли количеството на приетия азот количеството на суровия протеин се разделя на коефициент 6,25 (160 гр азот – 1000 гр протеини). Или:

$N_{\text{дажби}} = (M_{\text{фураж/год}} \times \% \text{протеин}) / 6,25$

Изчисляването на приетия фосфор е в съответствие с процентното му съдържание във фуража.

Или:

$R_{\text{дажби}} = M_{\text{фураж/год}} \times \% \text{фосфор}$

Nзадържан и Rзадържан се определени чрез стандартни фактори на задържане за съдържанието на азот и фосфор в животното (или в яйцата, когато става въпрос за кокошки носачки. В масовия баланс се отчитат специално всички значителни промени във фуражите (напр. промяна на комбиниран фураж).

Nзадържан се определя по следната стандартна формула:

$N_{\text{задържан}} = [\exp(-0.9892 - 0.0145 * \text{Lean } \%) * \text{EBW}^{(0.7518 + 0.0044 * \text{Lean } \%)}] / 6.25$, където:

Lean % - рандеман или процент на чистото месо от общата маса;

EBW = маса на празното тяло (96% от масата на телото).

За бройлерите той е 70% за комбинираните фуражи (Estimation of standardized phosphorus retention for inorganic phosphate sources in broilers.).

При прилагане на описаните НДНТ с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине се поставя интервал на стойностите на емисии на амоняк /НДНТ-СЕН/. Долната граница на интервала е свързана с използването на система за пречистване на въздуха.

Таблица № 3.4.4. Емисионни нива на амоняк свързани с прилагане на НДНТ

Параметър	НДНТ-СЕН (kg NH ₃ /жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH ₃	0,01-0,08

Система за поене - за поене на птиците ще се използва поилна инсталация с нипелни поилки с чашки. Височината на цялата инсталация може да се променя съобразно възрастта на птиците. Птиците ще имат свободен достъп до вода през целия светъл период от денонощието. Налягането в системата ще може да се регулира в зависимост от консумацията на птиците, което предотвратява нежелани течове, евентуални загуби на вода, както и нежелано овлажняване на сламената постеля. Поенето на птиците по този начин гарантира рационалното използване на водата.

Редуцирането на потреблението на вода от животните не се счита за уместно. То ще варира в съответствие с прилагания хранителен режим, въпреки че някои производствени стратегии включват ограничаване на достъпа до вода. Постоянен достъп до вода по принцип се счита за задължителен (хуманно отношение към животните). Намаляване на употребата на вода е въпрос на информираност и е преди всичко въпрос на управление на фермата.

Поддръжката и почистването на поилната система ще се извършва регулярно след приключване на всеки угоителен период по строго определена процедура. Ежедневно ще се извършва визуален оглед на състоянието на поилната система за възникване на аварии и/или течове. / **Приложение №13 Инструкция за експлоатация и подържане на поилната система**/

Водоснабдяването на птицефермата се извършва и ще се извършва от водоснабдителната мрежа на с. Методиево. Дружеството разполага със сключен договор с местното водоразпределително дружество. Не се предвижда изграждането и/или в експлоатацията на собствени водоземни съоръжения на територията на птицефермата. / **Приложение №8 Договор с В и К ООД**/

Технологията за поене на птици - бройлери при интензивно отглеждане напълно съответства на описаната най-добра налична техника за отглеждането на Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине

Вентилационна система - добрата вентилация доставя на птиците кислород и чист въздух. Замърсители като прах, амоняк, метан и въглероден диоксид и излишната влага се отвеждат извън сградата. Топлината се запазва през студените месеци, а през лятото се доставя хладен въздух.

Обобщено може да се отбележи, че системата за вентилация решава проблемите за:

- ✓ Отстраняване на излишната влага;
- ✓ Отстраняване на вредните газове и доставянето на чист въздух;
- ✓ Отстраняване на излишната топлина и охлаждане на въздуха, респективно птиците, постелята и т.н. в помещението при невисоки, а чрез движението на въздуха и при високи външни температури;
- ✓ Намаляване на запрашеността и бактериалната замърсеност на въздуха.
- ✓ Създаване на движение на въздуха с охлаждащ ефект.
- ✓ Удължаване на живота на оборудването.
- ✓ Вентилационната система трябва да осигурява достатъчно кислород за развитието на птиците и подходяща температура за оптималното им отглеждане.

Обикновено необходимият въздухообмен се определя в зависимост от живото тегло на птиците в сградата и се движи от 1.5 m³/h/kg до 6 m³/h/kg. При висока външна температура около 30°C максималната стойност на въздухообмена трябва да се увеличи до 12 m³/h/kg.

Качеството на въздуха в сградите за птици трябва отговаря на следните изисквания:

- ✓ Кислород - над 16 % ;
- ✓ Въглероден диоксид - под 0.3 %;
- ✓ Въглероден оксид - под 40 ppm ;
- ✓ Амоняк - под 15 ppm ;
- ✓ Сероводород - под 5 pp.

Особено влияние вентилационната система оказва върху ефективността на производство. Така например при повишаване на средната температура в сградата от 25 °С на 35°С консумацията на комбиниран фураж може да спадне с 10 % и повече, което довежда до драстично влошаване на производствените резултати.

Като са взети предвид особеностите на климата в района на с. Методиево и наличните в момента разработки за вентилационни системи във водещите световни производители е избрана вентилационна система с възможност за охлаждане на входящия въздух през горещите периоди и осигуряване на минимум вентилация през отоплителния период с цел минимизиране на топлинните загуби.

Фигура № 1. Тунелни вентилатори

Сграда № 1 - 2 бр. осови вентилатори с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 13 800 Nm³/h , 1 бр. осов вентилатор с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 20 000 Nm³/h и 4 бр. вентилатори с размер 1000/1000 с максимален обемен дебит по 36 000 Nm³/h

Сграда № 2 – Вентилатори за минимална вентилация – крос вентилатори ще са 2 бр. осови вентилатори с удължено тяло и дебит 13 800 Nm³/h и 3 бр. осов с дебит 18 000 Nm³/h. Тунелни вентилатори 10 бр. с капацитет по 36 000 Nm³/h всеки.

Сграда № 1 – експлоатира се 1 бр. изпускателно устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Сграда № 2 – експлоатира се 1 бр. изпускателно устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Методиките за изчисляване на минималната вентилация са две: на база минималната вентилация т. е. куб. м. чист въздух на килограм жива маса за час и на база кратност, на пълни замени, на въздуха в помещението за час и/или минути за пълна замяна на въздуха/.

За оптимален обем приток на атмосферен въздух в помещенията се препоръчва от 5.6 до 7.5 м³/h, съгласно изискванията на Приложение № 7 от Наредба № 44 на МЗГ.

Нивото на вентилация – необходимия свеж въздух за един час се изчислява по таблица в зависимост от живото тегло на птиците.

Таблица - Минимална и максимална вентилация в зависимост от живото тегло

Живо тегло	Вентилация м ³ /час		Живо тегло, кг	Вентилация м ³ /час	
	минимална	максимална		минимална	максимална
0,050	0,074	0,761	0,950	0,676	6,928
0,100	0,125	1,280	1,000	0,702	7,200
0,150	0,169	1,735	1,100	0,754	7,734
0,200	0,209	2,153	1,200	0,805	8,255
0,250	0,248	2,546	1,300	0,855	8,766
0,300	0,285	2,919	1,400	0,904	9,267
0,350	0,319	3,276	1,500	0,951	9,759
0,400	0,353	3,621	1,600	0,999	10,243
0,450	0,386	3,956	1,700	1,045	10,719
0,500	0,417	4,281	1,800	1,091	11,189
0,550	0,448	4,598	1,900	1,136	11,652
0,600	0,479	4,908	2,000	1,181	12,109
0,650	0,508	5,212	2,100	1,225	12,560
0,700	0,537	5,510	2,200	1,268	13,006
0,750	0,566	5,803	2,300	1,311	13,447
0,800	0,594	6,090	2,400	1,354	13,883
0,850	0,621	6,374	2,500	1,396	14,315
0,900	0,649	6,653	2,600	1,473	14,742

По първата методика за минималната вентилация, вентилационната система следва да осигури обем на вентилация равен на минимално необходимата такава с превишение в резерв, който през преходните сезони ще поеме част от функциите на максималната вентилация. Необходимо е да се осигури свеж въздух за партидата за час, за пиковите периоди, за отделните варианти по размер както следва:

По втората методика при пълен обем на въздух за 5 минути, т.е при 12 кратен обем на час, цитираните в преходния абзац бройки вентилатори удовлетворяват изискванията, като остава и резерв.

Вентилаторите ще са разположат съгласно приложената технологична схема.

Вентилаторите ще се управляват от контролер, като се гарантира непрекъснатата работа на ниво минимална вентилация. В зависимост от необходимата вентилация контролера ще пуска различен брой вентилатори. Над това ниво ще се осигурява вентилация според потребностите на база въведените степени или позиционната таблица и факторите на въздействие.

Входящите вентилационни отвори ще се разположат на двете надлъжни стени, като трябва да осигуряват равномерен поток на свеж въздух по цялата дължина на сградата, с възможност за регулиране на отварянето на клапите и създаване на необходимата скорост от 4,5 м/с и за насочване нагоре на въздушната струя с оглед разместване и затопяне на студения въздух. Важно е също елиминирание действието на вятъра и проникването на светлина.

Амонячната емисия от фекалиите се намалява до минимум поради бързото изсушаване на торовата маса и прекъсване на микробиологичната ферментация. Равномерното подаване на пресен въздух на нивото на птиците, охлаждането и овлажняването му създава необходимия микроклиматичен комфорт за постигане на висока продуктивност и нормална жизнена дейност на огромния масив от птици в сградата.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз - Решение за Изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине – „добре изолирани сгради с принудителна вентилация, напълно застлан под и изправни системи за поене”.

Охлаждане – охлаждането на помещенията и птиците е не само важно, но то може да е критично през горещите летни дни. В тези случаи освен вентилационната система, е важна и системата за охлаждане. В последно време най-широко приложение намират системите за охлаждане работеща на принципа на изпарението. Горещият чист въздух преминава през хартиени пити разположени в единият край на сградата, по които се стича постоянно вода. Въздухът изпарява водата и по този начин се охлажда преди да влезе в сградата. Тези системи могат да намалят температурата на помещението за кратко време с около 8-19⁰ С, но при условие, че относителната влажност е ниска – около 34-35 % при температура 30 -35⁰ С. При по-високи стойности на относителна влажност в халето, охладителният ефект рязко спада.

Пример: влажност 16% и температура 30⁰ С охладителния ефект е 15⁰ С, а при влажност 88% и същата температура, охлаждащия ефект е едва 1,7⁰ С.

От технологична гледна точка, от същото значение през горещите дни е да се оптимизира охлаждането на две основни нива – ниво помещение и ниво отделна птица.

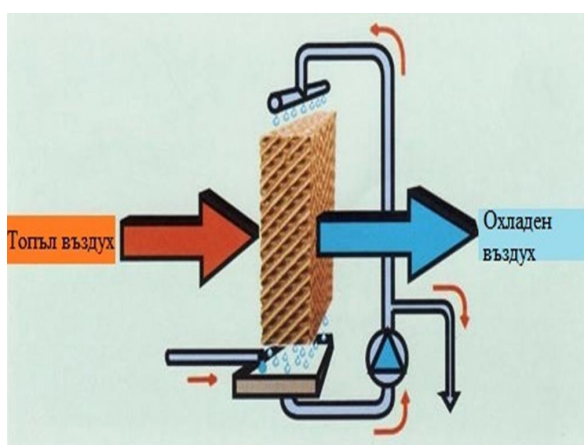
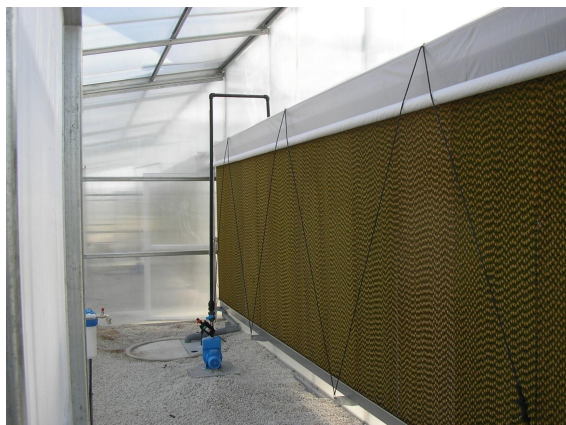
Охлаждането на ниво помещение се осъществява посредством:

- ✓ Вентилиране с по-хладен външен въздух;
- ✓ Повишаване скоростта на движение на въздуха
- ✓ Охладителна система на принципа на изпарението

Охлаждането на нивото на отделна птица се осъществява чрез учестено дишане и увеличаването на изпарението на вода през дихателната система.

В нашия случай, охладителната система ще е на принципа на изпарението – охладителни писти. Те ще бъдат монтирани на двете надлъжни стени в началото на всяка сграда /съгласно приложена схема/ и ще бъдат с размер 3 м дължина и 2.00 м височина и дебелина от 0,15м. На всяка стена ще има по 5 бр. охладителни писти или общо 10 бр. На хале, с обща площ 60 м². Зад тях ще бъдат монтирани тунелните клапи – 12 бр. с размери: дължина 1,90м, височина 1,20 м и 4 бр. с размери : дължина 1,46 м. и височина 1,20 м..

Фигура № 2 и 3. Охладителна система

Вентилаторните отвори са съобразени с нормалните метеорологични условия характерни за района на площадката и местоположението на населеното място. / *Приложение №9 Схема вентилатори* /

Компенсирането на изхвърления въздух ще става през автоматични клапи, тунелни клапи и касетъчна система за охлаждане и пречистване на въздуха. Същите ще се монтират на посочените на чертежа места.

Амонячната емисия от фекалиите се намалява до минимум поради бързото изсушаване на торовата маса и прекъсване на микробиологичната ферментация. Равномерното подаване на пресен въздух на нивото на птиците, охлаждането и овлажняването му създава необходимия микроклиматичен комфорт за постигане на висока продуктивност и нормална жизнена дейност на огромния масив от птици в сградата.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз.

Осветление и светлинни програми - различното осветление за бройлери е насочено предимно да стимулира и контролира храненето. Използват се предимно две програми:

- ✓ продължително осветяване и само 1 час тъмнина;
- ✓ осветяване 2 часа, след което 1 час тъмнина

В нашия случай осветлението в помещенията за развъждане на бройлери е непрекъснато или 23 часа в денонощието. За един час на денонощие то се изключва, за да привикнат пилетата към тъмнината, да не се плашат и да не се струпват при евентуални аварии в осветлението.

Производствените сгради са без прозорци и ще се използва изцяло принудително осветление със енергоспестяващи лампи със зелен цвят, т.к. зелената светлина държи по-спокойни бройлерите и те я предпочитат. Разработена е конкретна светлинна програма, за всеки един от етапите от живота на бройлерите с определена продължителност и интензивност на осветлението.

Прилаганата система за осветление на производствените сгради покрива изискванията на Европейския съюз.

Таблица № - Продължителност на светлинния ден

Възраст	Светлинен ден	Тъмни периоди през денонощието
0-14 дни	23 часа светлина	1 час тъмнина
		21:45 - 22:00 23:45 - 24:00 01:45-04:00 03:45 - 04:00

Таблица - Интензивност на светлината

Възраст	Интензивност на светлината	
0-7 дни	20 lux	High
7 - 21 дни	15 lux	Medium
21 - 28 дни	10 lux	Low

От 28 ден до клането лампите се свалят през една.

Отоплителна система – Терморегулацията при птиците се осигурява от два основни процеса: топлообразуване / химическа терморегулация/ и топлоотдаване / физическа терморегулация/. За поддържане температурата на тялото на ниво близко до постоянната, е необходимо да се спазва равновесие между топлообразуването и топлоотдаването. Околната температура, при която се изразходва най-малко енергия за поддържане на постоянна температура на тялото, се нарича неутрална температура или зона на неутралитет. Неутралната температура обаче не е оптимална в икономическо отношение. Зоната, в която птиците се чувстват най-добре и могат да дадат най-голяма продукция, се намира малко под неутралната температура. Поради това често се говори за биологически неутрална-комфортна и икономически неутрална температура.

Пилетата до 12-14 дневна възраст все още нямат собствена терморегулация, слабо подвижни са и се нуждаят от много топлина. До 30-дневна възраст у тях се засилва топлообразуването, а през втория месец се усъвършенства терморегулацията.

Както ниските, така и високите температури оказват отрицателно влияние върху продуктивността на птиците, увеличава се смъртността и се увеличават производствените разходи. За осигуряване на необходимата топлина /температура/ в помещенията за птици се използват различни начини и системи за отопление:

- ✓ Водно отопление;
- ✓ Електрическо;
- ✓ Топловъздушно;
- ✓ Газово отопление.

Отоплителите са автоматични печки на твърдо гориво, а за енергоносител ще се използват калибровани висококалорични въглища. Автоматичен бойлер на твърдо гориво 400kWh, която е напълно достатъчно за да се поддържа оптимална температура в помещението. Работата на печката ще се контролира от контролер, посредством температурен датчик за отчитане на температурата в помещенията.

Помещенията, съгласно най-новите препоръки на отглежданите хибриди, ще се поддържа следния температурен режим / при относителна влажност на въздуха 60-70%

Таблица - Температурна програма

Ден	Температура на Помещението	Температура на гялото
1	33.0 °C	33.0 °C
6	30.0 °C	29.5 °C
15	27.0 °C	26.3 °C
21	25.0 °C	24.0 °C
28	23.0 °C	21.5 °C
35	22.0 °C	20.0 °C

Оптимално оползотворяване на комбинирания фураж при пилетата бройлери се наблюдава при температура в сградата от 24C⁰ за времето от четвъртата до осмата седмица на отглеждане. Като правило един пункт (0.01kg.) от разхода на фураж за килограм прираст се губи за всеки 1C⁰ под тази температура. Високата температура, над 29C⁰ също намалява оползотворяването на фуража с един пункт за всеки 0.5C⁰ по-висока температура. Над 32C⁰ тези загуби се увеличават на един пункт и половина за всеки 0.5C⁰ по-висока температура. От друга страна отоплението е значително енергоемък процес. Като са предвидени множество фактори влияещи на ефикасността на отоплителната система, както и цената на различните енергоносители и принципа на отопление е избрано отоплението на всяка сграда да се извършва с печка за твърдо гориво (въглища).

На площадката ще има монтирани 2 броя печки на твърдо гориво с две изпускарци устройства /комин/ - дебит на димните газове 144 Nm³/h. Печките ще работят само през зимните месеци (ноември, декември, януари и февруари) и приблизително по 10 дни през другите сезони, ако птиците са заредени през тях, тъй като е необходимо поддържане на температура 32 - 33° C през първата седмица на отглеждането, която постепенно спада до оптималните 20 - 21° C до края на първия месец. Печките са топлинна мощност 0,4 MW всяка. /Приложение №10 Схема на изпускарците устройства/

Система на почистване на пода - в птицевъдството може да се приложат два начина на почистване на торовите маси - сух и мокър. При избраният начин на подово отглеждане с дълбока несменяема постеля се използва сухият способ.

При технологията на отглеждане върху дълбока несменяема постеля подът ще се почиства след приключване на угоителния период и изнасяне на птиците от всяка партида за клане. Оборудването - хранилната инсталация и поилната инсталация се повдигат на височина удобна за изриване на торовата постеля. Дълбоката несменяема постеля ще се изрива извън сградите с трактор с булдозерна лопата. Подът ще се почиства по следния начин: най-напред ще се натрупва около 0,5 m³ торна маса пред вратата на сградата за безпрепятствено движение на трактора. След това тракторът започва да почиства пода на лехи, като загребва известно количество торна маса и я избутва навън. Така тракторът влиза, загребва и избутва торна маса от всички лехи на сградата до окончателното му почистване.

След угоителния период, преди измиването се отстранява сламената постеля, включваща торови маси и помещенията се измиват. Водите от почистването се отвеждат от помещението чрез отвори в стените с ф 100 мм, разположени през 4 м по дължина на сградата. Надлъжно на сградата има външни открити улеи с ширина 15 см. и дълбочина от 5 до 15 см. В края на всеки улей през решетка и посредством канализационни шахти, водите преминават в общ канал, водещ до водоплътна утайтелна шахта – 2 бр., в които се извършва механично утаяване. Каналът е изграден от PVC тръби ф 200. За всяко хале са изградени шахти ф1000 от сглобяеми стоманобетонени елементи с утаечна част и решетки-кошници.

След изнасянето на торта, халето се измита двукратно и след това с помощта на пароструйки и чрез канализационната система ще се събира във водоплътна торова шахта.

Почистването и се осъществява от външна фирма, която откарва отпадъчните води до ГПСОВ-Велики Преслав или ГПСОВ-Шумен.

Твърдата торова маса може да се използва за наторяване на земеделски земи след като престои на площадката 6 м. за угниване, а течната торова маса – 4 м. Наторяването на земеделските земи се извършва при спазване на Добри земеделски практики на база на сключени договори със земеделски производители.

Периодът на почистване между зарежданията е от 10 до 15 дни и зависи от сезона, и производствената програма на дружеството.

Система за дезинфекция на сградите за птици - след приключване на тороизвозването веднага започва почистване и дезинфекция на сградите, оборудването, силозите и сервизните помещения.

Почистването на всички съоръжения се извършва посредством кърпи за изтриване, метли и др. Дезинфекцията на сградите се извършва чрез напръскване с дезинфекционен разтвор. Изискванията към използваните дезинфектанти са да бъдат бактерицидни, вируцидни и спороцидни. Използват се разрешени дезинфекционни препарати и в количества, определени от ветеринарния лекар. Не се допуска превишаване на дозите и увреждане на компонентите на околната среда.

На входа на всяко производствено помещение ще се постави санитарен филтър за дезинфекция на персонала.

Почистването се извършва в следния ред:

- ✓ таваните, вентилационните отвори, скарите за електрически кабели, тръбите на поилната система;
- ✓ стените и клапите;
- ✓ печките отвътре и отвън;
- ✓ шнека за фураж (предварително се разглобява);
- ✓ хранителна и поилна инсталация;
- ✓ пода;

Оборудването - хранилна и поилна инсталации се повдигат със системата на удобна за почистване и дезинфекция височина. Дъната на кръглите хранилки се отварят за почистване на вътрешната повърхност на хранилките.

Дезинфекцията на сградата се извършва с пръскане с дезинфекционен разтвор. Извършва се

в същия ред, както почистването и веднага след неговото приключване.

Изискванията към използваните дезинфектанти са да бъдат бактерицидни, вируцидни и спороцидни. Използват се разрешени дезинфекционни препарати и в количества, определени от ветеринарния лекар. Не се допуска превишаване на дозите и увреждане на компонентите на околната среда.

След като помещението изсъхне се монтира оборудването и се вкарва постелята. Помещението се затваря, въздухът се затопля и се фумигира. Тази процедура се извършва най малко 48 часа преди настаняването на птиците. Халето се запечатва и охлажда за 24 часа след фумигацията, а след приключването ѝ сградата се отваря и се пуска вентилацията.

На входа на животновъдното помещение са поставени санитарни филтри за дезинфекция на персонала.

Използваните дезинфектанти са в количества 6-8 литра на жизнен цикъл или около 50 литра годишно. В рамките на птицефермата е предвидено обособяване на складово помещение за съхранение на дезинфектанти. Те ще се доставят своевременно от възложителя на външно угодяване - „Лудогорско пиле“ ЕООД.

Дезинсекция и дератизация - борба с вредни насекоми и гризачи - хлебарки, мишки, плъхове, мравки, бълхи и комари.

„Дезинсекции“ са методи и средства за унищожаване на вредните членостоноги - паразити и преносители на инфекциозни и инвазионни болести по хората и животните.

Птицевъдните сгради привличат едно разнообразие от външни паразити, които могат да бъдат освен преносители на болести и фактор за безпокойство на пилетата(при кръвосмучещите). Унищожаването на тези паразити може да стане много бързо само тогава, когато след изваждането на пилетата от сградата се пръска с инсектициди още преди температурата да е спаднала много. Тогава се унищожават по-голямата част от тези паразити преди те да избягат в цепнатините на стените и тавана. След санитарното прекъсване и преди поставяне на оборудването е необходимо пръскането на цялата сграда с дезинфектант и инсектицид с продължително действие, който ще предпази или намали появата на паразити.

„Дератизации“ са методи и средства за унищожаване на гризачи - резервоари на инфекции, и вредители на селскостопанско и друго имущество.

Плъховете и мишките пренасят бактериални болести, особено салмонели, а така също консумират фуража, предназначен за пилетата. За предпазване от гризачи и унищожаването им, се използват токсични субстанции, обикновено антикоагуланти, които се поставят по пътищата на гризачите.

Поддържането и почистването на стопанската сграда ще се извършва изцяло съобразно с възприетите практики на подобни производства в европейските държави. Ще бъде наета специализирана фирма за извършване на услугите.

Управление на торовите маси - Торовите маси от почистване на сградите се почистват и съхраняват на обособена торова площадка в същия имот, която отговаря на всички изисквания. След необходимия период на престой, изискван при прилагане на Добри земеделски практики, торта се предава за наторяване на ниви, след сключване на договори.

Торовата площадка е оразмерена така че да е в състояние да поема генерираните торови маси от производствените цикли, същата ще се използва за наторяване след необходимия времеви престой 6-8 месеца. Възложителят ще сключи договори със земеделски производители да предава торовите маси за наторяване на земеделски земи.

Съществуващото торище е с обем около 100 куб.м или площ 60 кв.м. с височино около 2 метра.

Торовите маси се стафират. Капацитетът и ще е около 2000 тона годишно. Площадката ще е в състояние да поеме торовите маси, макар че тя ще се използва за временен престой, тъй като торовите маси се използват за наторяване, след необходимия престой. През летния период при почистване на халетата торовата маса може веднага да се изнесе за наторяване. През студените месеци торовата маса ще се остави на торовата площадка.

По този начин се гарантира опазване на почвите.

Във връзка с липсата на съхранение на торови маси към този етап в настоящата разработка не е извършена оценка на съответствието с изискванията на НДНТ, Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (*ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.*) и действащите Правила за добра земеделска практика, утвърдени със Заповед № РД09-501/23.07.2014 г. на Министъра на земеделието и храните.

Емисии на прах

При експлоатацията на инсталацията възможните емисии на прах са свързани с процесите по: – Полагане на постеля в животновъдните сгради;

- Разтоварване на фураж;
- Транспортиране на фураж и хранене на птиците.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.8 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 11.С цел намаляване на праховите емисии от всяко помещение за животни НДНТ е използването на една или на комбинация от посочените по-долу техники.“

Таблица 3.4.5. НДНТ 11

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
Намаляване на образуването на прах вътре в помещенията за животни. За тази цел може да се използва една или комбинация от следните техники:			
1	За застилане на животновъдните сгради се използва прясна ненарязана Слама или друг подходящ материал, дървени опилски или др. подходящ материал.	Използване на по-груб постелъчен материал (напр. ненарязана Слама или друг подходящ материал или талаш вместо рязана Слама или друг подходящ материал).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	За застилане на животновъдните сгради се използва прясна ненарязана Слама или друг подходящ материал, дървени опилски или др. подходящ материал.	Застилане с прясна Слама или друг подходящ материал чрез използване на нископрахова техника (напр. ръчно).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Храненето се извършва чрез достъпни до всяка птица хранилки. Храната не се нормира и е на воля. Използваните хранилки не позволяват разпиляване на фуража.	Прилагане на хранене ad libitum.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
4	Към използваните фуражни смеси са вложени мазни суровини с цел предотвратяване на лесно раздробяване и разпрашаване	Използване на влажни фуражи, гранулирани фуражи или добавяне на мазни суровини или свързващи вещества в системата за хранене със сухи фуражи.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
5	Използват се бункери за фураж с пневматично пълнене	Оборудване на складовете за сухи фуражи, които се пълнят пневматично, със сепаратори за прах.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
6	Изградената вентилационна система осигурява ниска скорост на движение на въздуха в помещенията. Високата скорост на въздуха има неблагоприятен ефект върху птиците.	Проектиране и експлоатация на вентилационната система с ниска скорост на въздуха вътре в помещението	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
Намаляване на концентрациите на прах вътре в помещенията чрез прилагане на една от следните техники:			
1	.	Разпръскване на водна мъгла	НЕПРИЛОЖИМА

2	.	Разпръскване на масло	НЕПРИЛОЖИМА
3	.	Ионизация	НЕПРИЛОЖИМА
Пречистване на изпускания въздух от система за пречистване на въздуха като:			
1	-	Влагоуловител	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
2	-	Сух филтър	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
3	-	Мокър скрубър	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
4	-	Мокър киселинен скрубър	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
5	-	Биоскрубър (или влажен биологичен филтър)	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
6	-	Дву- или трифазна система за пречистване на въздуха	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
7	-	Биофилтър	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за редуциране емисиите на прах се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.8. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники

3.5. Емисии на интензивно миришещи вещества

Като интензивно миришещи вещества се разглеждат само тези вредни вещества, за които нормативната уредба не предвижда по-големи ограничения, обосновани с по-отрицателни техни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда.

Използването на територията на производствената площадка на птицефермата на съвременна технология за отглеждане на птици, както и спазените отстояния на обекта спрямо жилищните сгради съгласно българското законодателство са гаранция за това, че няма да има разпространение на неприятни миризми.

До момента не са констатирани или получени сигнали за наличие на неорганизиран емисии и интензивно миришещи вещества. Всички мерки за недопускане на неорганизиран емисии се спазват стриктно.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.9 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 12.С цел предотвратяване или, където това не е практически осъществимо, намаляване на емисиите на миризми от стопанството НДНТ е изготвянето, изпълнението и редовното преразглеждане на план за управление на миризмите като част от системата за управление по околна среда (вж. НДНТ 1), който включва следните елементи: i. протокол, съдържащ подходящи действия и срокове; ii. протокол за провеждане на мониторинг на миризмите; iii. протокол за реагиране при установяване на замърсяване с миризми; iv. програма за предотвратяване и отстраняване на миризми, предназначена например за определяне на източника(ците); за мониторинг на емисиите на миризми (вж. НДНТ 26); за характеризирание на приноса на източниците и за прилагането на мерки за тяхното отстраняване и/или намаляване. v. преглед на предишните инциденти и мерки за справяне с миризмите и разпространение на информация за инцидентите, свързани с миризмите.“. НДНТ 12 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за достигане на миризми до чувствителните рецептори. До момента при работата на инсталацията не са регистрирани на миризми.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.9 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното

отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 13.С цел предотвратяване или, където това не е практически осъществимо, намаляване на емисиите на миризми и/или на въздействието на миризмите, излъчвани от дадено стопанство, НДНТ е използването на комбинация от посочените по-долу техники.“

Таблица 3.5.1 НДНТ 13

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Сградите са съществуващи и част от тях се експлоатират. Най-близкият чувствителен рецептор /жилищна зона на гр. Шумен/ е разположен на 200 м в посока северозапад.	Осигуряване на подходящо разстояние между стопанството/инсталацията и чувствителните рецептори	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	Прилага се техника за често изнасяне на формираната тор - почистване се извършва след всеки жизнен цикъл. Намаляване на притока и скоростта на въздуха е в разрез с хуманно отношение към животните. Прилага се мярка от НДНТ 32 - Принудителна вентилация и система за поене без течове (при плътен под с дебела постеля).	Използване на система за отглеждане, където се прилага един или комбинация от следните принципи: — поддържане на животните и на повърхностите сухи и чисти (напр. избягване на разсипването на фураж, избягване наличието на изпражнения в зоните за лежане при частично скарони подове); — намаляване на излъчвателната повърхност на оборския тор (напр. използване на метални или пластмасови скарони, канали с намалена открита повърхност на оборския тор); — често изнасяне на оборския тор във външно (покрито) тороохранилище; — намаляване на температурата на оборския тор (напр. чрез охлаждане на полутечен оборския тор) и на въздуха в помещението; — намаляване на притока и скоростта на въздуха	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Използват се тунелни /стенни/ вентилатори, които рязко увеличават скоростта на изхвърляния отпадъчен въздух. Вентилаторите са монтирани в близост до нивото на земята - оста на вентилатора е в рамките на 1 метър. Не са монтирани вентилатори в непосредствена близост до или по посока на чувствителни рецептори.	Оптимизиране на отвеждането на изпускания от помещенията за животните въздух чрез използването на една или на комбинация от следните техники: —увеличаване на височината на извода (напр. изпускателни тръби за въздух над нивото на покрива, комини, пренасочващи изпускателни тръби през билото на покрива вместо през долната част на стените); — увеличаване на скоростта на вентилацията през вертикалния извод; — ефективно поставяне на външни бариери за създаване на турбулентност в изходящия въздушен поток (напр. засаждане на растителност). — добавяне на навеси върху изпускателните отвори, разположени в долните части на стените за пренасочване на изпускания въздух към земята; — разпръскване на изпускания въздух откъм тази страна на помещенията за отглеждане на животните, която е най-далеч от чувствителния рецептор; — разполагане на оста на билото на покрива на естествено	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

		вентилираща се постройка напречно спрямо преобладаващата посока на вятъра.	
4		Използване на система за пречистване на въздуха, като например: 1. биоскрубер (или влажен биологичен филтър). 2. биофилтър 3. дву- или трифазна	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
Използване на една или на комбинация от следните техники за съхранение на оборски тор:			
5	На площадката не се извършва съхранение на оборски тор	1. Покриване на полутечния или твърдия оборски тор по време на съхранението му	НЕПРИЛОЖИМА
6	На площадката не се извършва съхранение на оборски тор	2. Местоположението на торохранилището се определя с оглед на обичайната посока на вятъра и/или се въвеждат мерки за намаляване на скоростта на вятъра около и над него (напр. засаждане на дървета, поставяне на естествени прегради)	НЕПРИЛОЖИМА
7	На площадката не се извършва съхранение на оборски тор	3. Намаляване до минимум на разбъркването на полутечния оборски тор	НЕПРИЛОЖИМА
Обработване на оборския тор с използване на една от следните техники с цел намаляване до минимум на емисиите на миризми по време на (или преди) разпръскването му върху почвата			
8	На площадката не се извършва разпръскване на оборски тор. Тази дейност се извършва от външно юридическо лице на основание на сключен договор	1. Аеробно разлагане (аерация) на полутечен оборски тор	НЕПРИЛОЖИМА
9	На площадката не се извършва разпръскване на оборски тор. Тази дейност се извършва от външно юридическо лице на основание на сключен договор	2. Компостиране на твърд оборски тор	НЕПРИЛОЖИМА
10	На площадката не се извършва разпръскване на оборски тор. Тази дейност се извършва от външно юридическо лице на основание на сключен договор	3. Анаеробно разлагане	НЕПРИЛОЖИМА
Използване на една или на комбинация от следните техники за разпръскване на оборски тор върху почвата:			
11	На площадката не се извършва разпръскване на оборски тор. Тази дейност се извършва от външно юридическо лице на основание на сключен договор	1. Разпръсквач за ивично торене, инжектор за плитки или дълбоки бразди за разпръскване на полутечен тор върху почвата	НЕПРИЛОЖИМА
12	На площадката не се извършва разпръскване на оборски тор. Тази дейност се извършва от външно	2. Своевременно внасяне на оборския тор в почвата	НЕПРИЛОЖИМА

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за редуциране емисиите на миризми се прилагат техники и мерки, които са в пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.9. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.5.2. Емисии от съхранение на тор

До настоящия момент оператора не разполага с изградена площадка за съхранение на торови

маси. Не е планирано изграждане и експлоатация на съоръжение за съхранение на тор в рамките на инсталацията. Същото е продиктувано от спецификата на имота, който е собственост на оператора и върху който е разположена инсталацията.

В тази връзка с настоящата оценка не е извършено оценяване съответствието с НДНТ 14 - НДНТ 18 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.5.3. Емисии от обработване на оборски тор на площадката на инсталацията

Операторът не извършва третиране на оборски тор. Формираната тор се предава на външни лица за наторяване на земеделски земи.

В тази връзка с настоящата оценка не е извършено оценяване съответствието с НДНТ 19 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.5.4. Емисии от разпръскване на оборски тор върху почвата

Операторът не извършва третиране на оборски тор. Формираната тор се предава на външни лица за наторяване на земеделски земи.

В тази връзка с настоящата оценка не е извършено оценяване съответствието с НДНТ 20 - НДНТ 22 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

4. Емисии от целия производствен процес

При чревната ферментация на отглежданите пилета - бройлери се отделя метан и амоняк, като особено внимание се обръща на последния. Емисиите се отвеждат в атмосферния въздух чрез вентилатори, монтирани на стените на сградите. Вентилаторите са смукателни и имат за цел да извършат въздухообмен на въздуха в халетата с цел регулиране на параметрите на микроклимата в тях - температура и влажност, като управлението им е автоматично с помощта на контролери и датчици.

За редуцирането на емисиите на амоняк от сградите за отглеждане на птици - бройлери, операторът прилага следните мерки:

> добър хранителен режим - използваните добавки към хранителните смеси - ензими, което е в унисон със световната практика при отглеждане на птици, гарантира максималното редуциране на миризмите от екскрементите и продуктите на биохимични и микробиологични процеси в тях;

> използване на специални хранилки за намаляване на разхищението на храна

> застилане на пода е само със суха Слама или друг подходящ материал. По принцип се доставя в необходимите количества, непосредствено преди зареждането на помещенията с новата партида птици, с автомобилен транспорт. Слама или друг подходящ материалта се разтоварва директно в халетата. На площадката се съхраняват и резервни количества Слама или друг подходящ материал в закрити складове. Ще се извършват периодични обучения на персонала в птицефермата с оглед правилните действия преди зареждане на съответната партида. Съгласно т. 3.3.1.1 Levels of excretion and characteristics of poultry manure от НДНТ-документа, дълбоката несменяема постеля е

суха със съдържание на сухо вещество 50%-80%. Изчисленията показват, че с повишаване на сухото съдържание в постелята от < 40% до > 50% сухо вещество, емисиите на NH₃ (гр/час) намаляват до около 50%. Прилагането само на тази техника може да доведе до снижаване емисиите на амоняк с повече от 20%;

> принудително сушене на сламената постеля и торта в халетата, така че същата да е със сухо съдържание минимум 60-70%

> използване на нипелни поилки - Нипеловите поилки изискват по-малка поддръжка, осигуряват по-добро качество на водата /"затворена" система/ и поради силно намаленото разпиляване на вода гарантират суха подова постеля

> редовно отстраняване на торта от сградите в края на всеки угоителен цикъл, като се прилага „сухо почистване“ на помещенията;

> експлоатиране на система за принудителна вентилация - въздухът се извежда от сградата чрез механични вентилатори и се заменя с пресен въздух от входящите отвори. Контролирането на микроклимата обикновено е по-добро отколкото при естествената вентилация.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.14 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ23.С цел намаляване на емисиите на амоняк от целия производствен процес за отглеждане на свине (включително свине майки) или птици НДНТ е оценката/изчисляването на намаляването на емисиите на амоняк от целия производствен процес чрез използване на прилаганите в стопанството НДНТ. “. Заключенията за НДНТ за съответния сектор са представени с т. 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 3.1.2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 32.С цел намаляване на емисиите на амоняк във въздуха от всяко помещение за отглеждане на бройлери НДНТ е използването на една или на комбинация от посочените по-долу техники. “.

Таблица 4.1. НДНТ 32

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Животновъдните сгради са оборудвани с принудителна вентилация и нипелни поилки с чашка.	Принудителна вентилация и система за поене без течове (при плътен под с дебела постеля)	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	Сградите са съществуващи	Система за принудително изсушаване на постелята чрез използване на вътрешния въздух (при плътен под с дебела постеля)	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Сградите са съществуващи	Естествена вентилация и система за поене без течове (при плътен под с дебела постеля)	НЕПРИЛОЖИМА /Естествената вентилация не се прилага за инсталации с централна вентилационна система. Естествената вентилация може да е неприложима през първоначалния стадий от отглеждането на бройлерите и поради екстремни климатични условия./

4	Сградите са съществуващи	Постеля върху лентата за оборски тор и принудително сушене с въздух (при стелажни системи)	НЕПРИЛОЖИМА <i>/За съществуващи инсталации прилагането зависи от височината на страничните стени./</i>
5	Сградите са съществуващи	Затоплян и охладен под с постеля (при комбинирана система за подово отопление/охлаждане)	НЕПРИЛОЖИМА <i>/За съществуващи инсталации приложимостта зависи от възможността за инсталиране на затворено подземно съоръжение за съхраняване на циркулиращата вода./</i>
6		Използване на система за пречистване на въздуха, като например: 1. мокър киселинен скруббер; 2. дву- или трифазна система за пречистване на въздуха; 3. биоскрубер (или влажен биологичен филтър)	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА <i>/Може да не е общоприложима поради високите разходи за прилагането. Прилага се за съществуващи инсталации само където се използва централна вентилационна система./</i>

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за редуциране емисиите на амоняк се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 3.1.2. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

При прилагане на описаните НДНТ с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине се поставя интервал на стойностите на емисии на амоняк /НДНТ-СЕН/. Долната граница на интервала е свързана с използването на система за пречистване на въздуха.

Таблица № 4.2. Емисионни нива на амоняк свързани с прилагане на НДНТ

Параметър	НДНТ-СЕН (kg NH ₃ /жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH ₃	0,01-0,08

Определената максимална стойност на НДНТ-СЕН (0,08 kg Nff_i/за 1 място за едно животно/година), определен в таблица 3.2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е намалена с **30 % (0,056 g/s)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

При отчитане на описаните фактори и емисионни нива е определен и емисионния фактор за разглежданата инсталация.

Таблица № 4.3. Емисионен фактор свързан с прилагане на НДНТ

Параметър	ЕФ (kg КИ ₃ /жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH ₃	0,056

5. Мониторинг на емисиите и параметрите от процесите

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.15. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 24.НДНТ е мониторингът на отделените в оборския тор общ азот и общ фосфор чрез използване на една от следните техники поне с посочената по-долу периодичност.“.

Таблица 5.1. Оценка на съответствието на прилаганите техники за мониторинг

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Води се баланс на подадените и приети хранителни вещества, респ. азот и фосфор.	Изчисляване на емисиите чрез използване на масовия баланс на азота и фосфора въз основа на приемания фураж, съдържанието на суров протеин в дажбите, общия фосфор и показателите на животните. Веднъж годишно за всяка категория животни.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2		Оценка на емисиите чрез анализ на оборския тор за общо съдържание на азот и фосфор.	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.15. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 25.НДНТ е мониторингът на емисиите на амоняк във въздуха чрез използване на една от следните техники поне с посочената по-долу периодичност.“.

Таблица № 5.2. Оценка на съответствието на прилаганите техники за мониторинг

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1		Оценка на емисиите чрез използване на масовия баланс въз основа на отделения и на общия (или на общия амонячен) азот, наличен във всеки етап от управлението на оборския тор. Веднъж годишно за всяка категория животни.	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
2		Изчисление чрез измерване на концентрацията на амоняк и степента на вентилация, като се използват методи на ISO, методи от национални или международни стандарти или други методи, които осигуряват данни с равностойно научно качество. Винаги когато настъпят значителни промени в поне един от следните параметри: а)вида на отглежданите в стопанството животни; б) системата за отглеждане на животните.	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА

3	Ежегодно се извършва изчисление на годишните емисии на амоняк чрез стандартни методики и емисионни фактори. Изчислените емисии се документират и докладват.	Оценка чрез използване на емисионни коефициенти. Веднъж годишно за всяка категория животни.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.15. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 26. е периодичният мониторинг на емисиите на миризми във въздуха.“. НДНТ 26 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за замърсяване с миризми в чувствителните рецептори.

Таблица № 5.3. Оценка на съответствието на прилаганите техники за мониторинг

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	При експлоатация на инсталацията не се очаква и/или няма доказателства за замърсяване с миризми в чувствителните рецептори	европейските (EN) стандарти (напр. чрез динамична олфактометрия съгласно EN 13725 с цел определяне на концентрацията на миризмата);	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
2	При експлоатация на инсталацията не се очаква и/или няма доказателства за замърсяване с миризми в чувствителните рецептори	когато се прилагат алтернативни методи, за които няма стандарти EN (напр. измерване/оценка на излагането на миризми, оценка на въздействието на миризми), може да се използват ISO, национални и други международни стандарти, които гарантират предоставянето на данни с равностойно научно качество.	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.15. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 27.НДНТ е мониторингът на праховите емисии от всяко помещение за животни чрез използване на една от следните техники поне с посочената по-долу периодичност.“.

Таблица № 5.4. Оценка на съответствието на прилаганите техники за мониторинг

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1		Изчисляване чрез измерване на концентрацията на прах и степента на вентилация чрез използване на методите от стандартите EN или на други методи (ISO, национални и международни) и методи, които осигуряват данни с равностойно научно качество. Веднъж годишно	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА /Прилага се само за емисии на прах от всяко отделно помещение за животни. Не се прилага за инсталации, оборудвани със система за пречистване на въздуха. В този случай се прилага НДНТ 28. Поради високите разходи за измерванията тази техника може да не е общоприложима./
2	Ежегодно ще се извършва изчисление на годишните емисии на прах чрез стандартни методики и емисионни фактори. Изчислените емисии ще се документират и докладват.	Оценка чрез използване на емисионни коефициенти. Веднъж годишно	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ /Поради високите разходи за установяване на емисионните коефициенти тази техника може да не е общоприложима./

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.15. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „*НДНТ 28.НДНТ е мониторингът на емисиите на амоняк, на праховите емисии и/или на емисиите на миризми от всяко помещение*

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за мониторинг на емисиите се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.15.** от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

6. *Емисии в отпадъчни води*

Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери не е източник на производствени и/или охлаждащи отпадъчни води. От дейността не се формират емисии в отпадъчни води.

7. *Емисии в отпадъци*

При експлоатацията на инсталацията не се формират характерни за дейността отпадъци. Формирането на отпадъци е свързано със спомагателни дейности на площадката.

8. *Емисии на шум*

Шумът е един от основните фактори с неблагоприятно въздействие върху населението. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението. Шумът е от съществено значение при отглеждането на птици - спецификата на дейността изисква избягване на постоянният или внезапен шум. В помещенията, в които се отглеждат птици нивото на шум е необходимо да бъде не повече от 80 dB: вентилаторите, съоръженията за хранене и останалото оборудване е необходимо да са конструирани и поддържани по такъв начин, че да създават възможно най-малко шум. Дейността по отглеждане на бройлери е специфична дейност, която не натоварва допълнително акустичната среда.

Като основни източници на шум на промишлената площадка за интензивно отглеждане на бройлери са определени следните процеси и съоръжения:

- Отглежданите птици в работните помещения (животновъдни сгради);
- Вентилаторите на вентилационните системи на работните помещения (животновъдни сгради);
- Транспортни ленти и елеватори;
- Обслужващият транспорт за технологичен превоз на територията на площадката на птицефермата и извън нея извършващ доставка на суровини и спомагателни материали за производствената дейност; превоз на отпадъци и извозване на готовата продукция.

Шумът, предизвикван от отглежданите птици е незначителен и е в рамките на производствените халета. Спецификата на производствената дейност по производството изисква тяхното несмушаване от случайни или постоянни източници на шум. От особено значение е спокойното отглеждане в условията на липса на стресови фактори влияещи на птиците, както и шума. Шумът излъчван в околната среда вследствие жизнената им дейност е незначителен и в предвид на това, че те се отглеждат в затворени помещения - изолирани животновъдни сгради.

Дейностите, извършвани на производствената площадка трябва да се осъществяват по начин,

недопускащ предизвикване на шум в околната среда над граничните стойности на еквивалентно ниво на шум, както следва:

По границите на производствената площадка:

- дневно ниво - 70 dB(A);
- вечерно ниво - 70 dB(A);
- нощно ниво - 70 dB(A);

В мястото на въздействие (най-близката жилищна зона):

- дневно ниво - 55 dB(A);
- вечерно ниво - 50 dB(A);
- нощно ниво - 45 dB(A).

При експлоатацията шум ще генерират следните източници:

- нормално шумово натоварване от сградите - до 67 dB(A);
- вентилационни системи /работят цялогодишно/ - до 43 dB(A);
- хранилна система /около 1 час дневно/ - до 63 - 90 dB(A);
- автотранспорт за доставка на фуражи /около 2 часа седмично/ - до 92 dB(A);
- извозване на птичи тор /8 часа на ден, 2 дена през разрешените сезони/- до 88 dB(A);

Общото сумарно ниво на шум на територията на „ВИКТОРИЯ ВЕТ“ ЕООД - птицеферма гр. Шумен, по време на експлоатацията, няма да превишава 70 dB(A) - пределно допустимото ниво на звуково налягане в промишлени територии и зони за дневен и нощен период.

На промишлената площадка за интензивно отглеждане на бройлери са предприети мерки за ограничаване на шумовото въздействие на производствената площадка върху околната среда, по-значимите от които са:

- Изолиране на източниците с високо съдържание на шум - електродвигатели, вентилатори;
- Инсталиране на съвременни съоръжения с шумови характеристики, в рамките на разрешените нива;
- Ограничаване на скоростта на движение на обслужващите МПС на площадката на птицефермата;
- Въведена е система за проверки и контрол на изправността на съоръженията.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.7 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ9.С цел предотвратяване или, където това не е практически осъществимо, намаляване на емисиите на шум НДНТ е изготвянето и изпълнението на план за управление на шума като част от системата за управление по околна среда (вж. НДНТ 1), който включва следните елементи: “

Таблица № 8.1. Оценка на съответствието на прилаганите техники за редуциране на шумови емисии

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Операторът разполага с изготвена инструкция, част от система за управление на околна среда, която определя действията по извършване мониторинг на шум и набелязване на коригиращи действия при констатирани несъответствия	протокол, съдържащ подходящи действия и срокове	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ НАЛАГА ПРИЛАГАНЕ / НДНТ 9 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за шумово замърсяване в чувствителните рецептори./

2	Периодично се провежда собствен мониторинг на шум, резултатите от който се документират в изготвени протоколи на акредитирани лаборатории	протокол за провеждане на мониторинг на шума	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ НАЛАГА ПРИЛАГАНЕ / НДНТ 9 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за шумово замърсяване в чувствителните рецептори./
3	При констатирани несъответствия се набелязват подходящи мерки за отстраняването им. Изпълнението на мерките и тяхната ефективност се проверяват няколкократно.	протокол за реакция при определени събития, свързани с шума	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ НАЛАГА ПРИЛАГАНЕ / НДНТ 9 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за шумово замърсяване в чувствителните рецептори./
4	При констатирани несъответствия се набелязват подходящи мерки за отстраняването им. Изпълнението на мерките и тяхната ефективност се проверяват няколкократно.	програма за намаляване на шума, предназначена например за определяне на източника(ците), за мониторинг на шума, за характеризиране на приноса на източниците и за прилагане на мерки за отстраняване и/или намаляване	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ НАЛАГА ПРИЛАГАНЕ / НДНТ 9 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за шумово замърсяване в чувствителните рецептори./
5	Всички резултати се документират и съхраняват на площадката. Наличието на минали несъответствия се анализира и се взема в предвид при необходимост	преглед на предишни инциденти и на мерките, свързани с шума, и разпространение на информация за инцидентите, свързани с шума	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ НАЛАГА ПРИЛАГАНЕ / НДНТ 9 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за шумово замърсяване в чувствителните рецептори./

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.7 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 10.С цел предотвратяване или, където това не е практически осъществимо, намаляване на шумовите емисии НДНТ е използването на една или на комбинация от посочените по-долу техники.“

Таблица 8.2. Оценка на съответствието на прилаганите техники за редуциране на шумови емисии

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Сградите са съществуващи и част от тях се експлоатират. Площадката е отдалечена от чувствителните рецептори.	Осигуряване на подходящо разстояние между инсталацията/ стопанството и чувствителните рецептори. На етап планиране на инсталацията/стопанството се предвижда подходящо разстояние между инсталацията/стопанството и чувствителните рецептори, като се прилагат изискванията за минимални стандартни	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ /Може да не е общоприложима за съществуващи инсталации/стопанства./

2	Сградите са съществуващи и част от тях се експлоатират. Оборудването на инсталацията е монтирано при възможно най-оптимални условия. Силозите за съхранение на фураж са разположени в непосредствена близост до сградите и обслужващия път.	Местоположение на оборудването Нивата на шум може да се намалят чрез: ^увеличаване на разстоянието между излъчвателя и приемника (чрез разполагане на оборудването колкото е възможно по-далеч от чувствителните рецептори, доколкото това е практически удачно); ii) намаляване на дължината на тръбите за доставяне на фуражи; iii) разполагане на бункерите и силозите за фуражи така, че да се сведе до минимум движението на автомобили в стопанството.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ /За съществуващи инсталации, преместването на оборудването може да бъде ограничено поради липса на място или прекомерни разходи./
3	При експлоатация на инсталацията: -не са налични големи отвори или врати на сградите, които да са в отворено положение. При населване на сградите всички възможни отвори се затварят плътно; -оборудването се експлоатира от персонал с опит;	Експлоатационни мерки Това включва мерки като: i) затваряне на вратите и големите отвори на сградата особено по време на храненето, ако е възможно; ii) експлоатация на оборудването от персонал с опит; iii) избягване на шумни дейности през нощта и през почивните дни, ако е възможно; iv) осигуряване на контрол на шума по време на дейности по поддръжка; v) ако е възможно, конвейерните и шнекови системи да се експлоатират пълни с фураж; vi) минимална площ на външните зони, които се остъргват, с цел намаляване на шума от трактори	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
4	При експлоатация на инсталацията: -се използват високоефективни вентилатори; -малогобаритни помпи и ел. двигатели с малка мощност;	Оборудване с ниско ниво на шум Това включва оборудване като: ^високоефективни вентилатори, когато естествената вентилация е невъзможна или недостатъчна; ii) помпи и компресори; iii) система за хранене, която намалява силата на стимула от очакваното хранене (напр. задържащи хопери; пасивни хранилки, които позволяват подаване на неограничено количество фураж; компактни хранилки).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ / НДНТ 7, буква г), подточка iii) се прилага само за инсталации за свине. Пасивните хранилки, които позволяват подаване на неограничено количество фураж, се прилагат само когато оборудването е ново или подменено или когато за животните не се изисква ограничаване на храненето./
5	На промишлената площадка за интензивно отглеждане на бройлери са предприети мерки за ограничаване на шумовото въздействие на производствената площадка върху околната среда, по-значимите от които са: - Изолиране на източниците с високо съдържание на шум - електродвигатели, вентилатори; - Инсталиране на съвременни съоръжения с шумови характеристики, в рамките на разрешените нива; -Ограничаване на скоростта на	Оборудване за контролиране на шума; Това включва: i) средства за намаляване на шума; ii) виброизолация; iii) изолация на шумно оборудване (напр. мелачки, пневматични конвейери); iv) звукоизолиране на сградите.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ / Приложимостта може да бъде ограничена поради изисквания за пространство и от съображения за здравето и безопасността. Не се прилага за шумопоглъщащи материали, възпрепятстващи ефективното почистване на инсталацията/

6	Не се използват подобни препятствия	Намаляване на шума. Разпространението на шума може да се намали чрез разполагане на препятствия между излъчващите шум съоръжения и приемниците на шума.	ПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА / Техниката може да не е общоприложима от съображения за биологична сигурност./

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за редуциране емисиите на шум се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.7. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

9. Стойности на консумацията/употребата на ресурси и емисиите от дейността на инсталацията.

Характера на предлаганата дейност - интензивно отглеждане на птици, както и наличната информация в общите съображения на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине предопределят дефинирането на единица капацитет - **използвано количество вода/енергия и масата на емисиите за едно жизнено пространство за 1000 бр. птици в рамките на един жизнен цикъл.**

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.4 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: *„НДНТ 5.С цел ефективно използване на водата НДНТ е използването на комбинация от посочените по-долу техники.“*

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за ефективно използване на вода се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.4. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.6 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: *„НДНТ 8.С цел ефективно използване на енергията НДНТ е използването на комбинация от посочените по-долу техники.“*

Таблица № 9.1. Оценка на съответствието на прилаганите техники за ефективно използване на вода

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Операторът разполага с заведен дневник, в който ежесечно се вписват показанията на монтираните разходомери. В годишен аспект се попълва формуляр за изчисляване нормата на ефективност при употребата на вода, който е част от разработената система за управление на околна среда.	Водене на документация за използването на водата.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	Операторът извършва периодични проверки на водопроводната мрежа и поилната система на площадката, за което попълва разработени формуляри. Формулярите са част от разработената система за управление на околна среда.	Установяване и отстраняване на течове.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Прилага се сухо почистване.	Използване на машини за почистване с високо налягане за почистване на помещенията за отглеждане на животните и на оборудването.	НЕПРИЛОЖИМА <i>/Не се прилага за инсталации за птици, където се използват системи за сухо почистване./</i>
4	Използват се нипелни поилки с чашка, които осигуряват достатъчен поилен фронт.	Подбор и използване на подходящо оборудване (напр. нипелни поилки, кръгли поилки, корита за поене) за конкретната категория животни, като се гарантира наличието на вода (ad libitum).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
5	Операторът извършва периодични проверки на поилната система на площадката, за което попълва разработени формуляри. Формулярите са част от разработената система за управление на околна среда.	Редовна проверка и (ако е необходимо) коригиране на калибрирането на оборудването за поене на животните.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
6	Прилага се сухо почистване.	Повторно използване на незамърсена дъждовна вода като вода за почистване	НЕПРИЛОЖИМА <i>/Може да е неприложима за съществуващи стопанства поради високите разходи. Приложимостта може да бъде ограничена от рискове за биологичната сигурност../</i>

Таблица №. 9.2. Оценка на съответствието на прилаганите техники за ефективно използване на енергия

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Използваните отоплителна, охладителна и вентилационна системи са опростени и с ниски консумации на енергия. Това ги прави сигурни и ефективни. Експлоатацията им е свързана с минимален риск от авария или отказ от функциониране.	Високоэффективни отоплителни/охладителни и вентилационни системи.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ <i>/Може да е неприложима за съществуващи инсталации./</i>
2	Всички система към животновъдните помещения се управляват модулно компютърно управление. Зададените оптимални стойности се отчитат от датчици.	Оптимизиране и управление на отоплителните/охладителните и вентилационните системи, особено където се използват системи за пречистване на въздуха.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Всички сгради са изолирани с топлоизолационни панели.	Изоляция на стените, поделите и/или таваните на помещенията за отглеждане на животните.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

4	Във всички животновъдни сгради се използват енергоспестяващи осветителни тела.	Използване на енергоспестяващо осветление.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
5	Отоплителните печки най-общо представляват топлообменник въздух - въздух. Въздуха от горивната камера нагрява чрез топлообменна стена въздух, който се подава към животновъдните помещения	Използване на топлообменници. Може да се използва една от следните системи: 1. въздух — въздух; 2. въздух — вода; 3. въздух — земя.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
6		Използване на термopомпи за оползотворяване на отпадната топлина.	НЕПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА <i>/Приложимостта на термopомпите за геотермално оползотворяване на отпадната топлина е ограничена, когато се използват хоризонтални тръби, тъй като е необходимо пространство./</i>
7		Оползотворяване на отпадната топлина чрез затоплян/охлаждан под с постеля (комбинирана система за подово отопление/охлаждане).	НЕПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА /Не се прилага за инсталации за свине. Приложимостта зависи от възможността за инсталиране на затворено
8		Използване на естествена вентилация.	НЕПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА /Не се прилага за инсталации с централна вентилационна система. При инсталациите за свине техниката може да е

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за ефективно използване на енергия се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.6. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Информация за съответствие на избраната техника с описаните в раздел 4.2 от Решение 2017/302/ЕС.

Избраната от оператора техниката за ефективно използване на енергията съответства на:

- Оптимизиране и управление на отоплителните/охладителните и вентилационните системи, особено където се използват системи за пречистване на въздуха - използва се автоматизиране и намаляване до минимум на въздушния поток, като едновременно с това се поддържа зона на топлинен комфорт за животните. Използват се инверторни /честотни преобразуватели/

електромотори към вентилаторите. Вентилаторите са със силно редуцирано потребление на електроенергия /инверторни/. Енергоспестяващите вентилатори са контролирани според концентрацията на CO₂ в помещенията. Сензорите за температура са проектирани с цел адекватно разпределение на оборудването за охлаждане.

- Изолация на стените, подовите и/или таваните на помещенията - сградите /стени и покриви/ са изградени от термopанели.
- Използване на енергоспестяващо осветление - използват се енергоспестяващи осветителни тела /флуоресцентни, натриеви и LED лампи/. Осветителната система е с променлив период на осветяване.

Фураж

Основна суровина за отглеждане на бройлери са фуражните смеси. Приготвянето и доставката им се осъществява от външен фуражен завод. Смеските съдържат зърнени култури, хранителни добавки (аминокиселини, фосфати и други) необходими за правилното и пълноценно хранене на птиците. Фуражите се зареждат и съхраняват в силос за фураж към всяка угоителна сграда.. Силозите за фураж са изработен от метал и имат цилиндрична форма. Капацитетите на метални силози за фуражът 20.3 m³ / 13.2 t. Всеки силос е плътно затворени и с пневматично подаване към хранилната система. Фуражът се подава механизирано в автоматизирана хранителна инсталация, по заложен в компютърната система грамажи, в зависимост от възрастовата група. Така цялото количество подаден в халетата фураж се оползотворява пълноценно от птиците. Фуражните смеси се подготвят по рецепти, в които са балансирани необходимите компоненти за пълноценно хранене на птиците.

Потреблението на фураж се определя от неговия състав и енергийна стойност, от здравословното състояние и възрастта на птиците, както и от сезона.

Консумация на основни суровини

Консумацията на основни суровини също не се нормира от заключенията за НДНТ. Употребата на основните суровини има пряко отношение към образуването на крайния продукт (угоени бройлери) и към редуцирането на емисиите от вредни вещества в атмосферния въздух (Слама или друг подходящ материал за дълбока постеля).

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.15 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 29.НДНТ е мониторингът на следните параметри на процеса поне веднъж годишно. “

Таблица № 9.3. Оценка на съответствието на прилаганите техники за мониторинг на параметрите на инсталацията

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Потребената вода се отчита и документира ежемесечно в заведен дневник /фактури/.	Потребление на вода - Записване чрез използване например на подходящи разходомери или по фактури. Основните процеси, свързани с потреблението на вода в помещенията за животните (почистване, хранене и др.) може да се наблюдават поотделно.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	Потребената електроенергия се отчита ежемесечно и се документира /фактури/.	Потребление на електроенергия - Записване чрез използване например на подходящи разходомери или по фактури. Потреблението на електроенергия в помещенията за животните се следи отделно от	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
		другите инсталации в стопанството. Основните процеси, свързани с потреблението на електроенергия в помещенията за животните (отопление, вентилация, осветление и др.), може да се наблюдават поотделно.	
3	Потребеното твърдо се отчита ежемесечно и се документира /фактури/.	Разход на гориво Записване чрез използване например на подходящи разходомери или по фактури.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

4	Броя на заредените и отгледани птици се документира в разработен формуляр.	Брой постъпващи и напускащи животни, включително новородени и умрели, където е целесъобразно. Записване чрез използване например на съществуващи регистри.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
5	Потребеното количество фураж се отчита ежемесечно и се документира /фактури/.	Консумация на фураж Записване чрез използване например на фактури или съществуващи регистри.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
6	Отчита се годишното количество образуван оборски тор на база броя жизнени цикли.	Генериране на оборски тор Записване чрез използване например на съществуващи регистри.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за мониторинг на параметрите на инсталацията се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.15. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най- добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

10. Емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

Емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух при инсталациите за интензивно отглеждане на птици се разглеждат като организирани - от изпускащи устройства тунелни вентилатори. В тази връзка е попълнена единствено Таблица 1. към Приложение 1А на Методика за определяне на НДНТ.

Таблица 10.1. Общи емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух - вентилация на сгради за интензивно отглеждане на бройлери.

№	Вредни вещества	Стойност съгласно избраната техника			Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК		
		mg/m ³	g/h	g/bird/yr	mg/m ³	g/h	g/bird/yr
1.	Серни съединения	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.1.	SO ₂	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.2.	SO ₃	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.3.	H ₂ S	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.4.	CS ₂	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.	Азотни съединения	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.1.	NO _x	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.2.	NH ₃	--	--	0,056*	н. д.	н. д.	0,01 - 0,08**
2.3.	HNO ₃	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
3.	CO	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
4.	Летливи органични	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
4.1.	Общ органичен	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
4.2.	C ₆ H ₆	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.	Праха	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.1.	Общ праха	--	--	--	н. д.	н. д.	
5.2.	ФПЧю	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.3.	ФПЧ2.5	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.	Метали и	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.

6.1.	Cd	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.2.	Pb	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.3.	Ni	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.4.	Hg	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
7.	Азбест	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
8.	Cl и съединенията	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
9.	F и съединенията	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
10.	As и съединенията	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
11.	Цианиди	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
12.	Вещества или	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
13.	Вещества или	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
14.	Вещества или	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
15.	Диоксини/фурани	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
16.	Полициклични	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.

"Съгласно таблица 3.2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине;

Таблица № 10.2. Общи емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух - от инсталацията за отопление на твърдо гориво.

№	Вредни вещества	Стойност съгласно избраната техника			Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК		
		mg/m ³	g/h	g/bird/y	mg/m ³	g/h	g/bird/y
1.	Серни съединения	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.1.	SO ₂	2000*	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.2.	SO ₃	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.3.	H ₂ S	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
1.4.	CS ₂	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.	Азотни съединения	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.1.	NO _x	650*	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.2.	NH ₃	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
2.3.	HNO ₃	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
3.	CO	250*	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
4.	Летливи органични съединения	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
4.1.	Общ органичен въглерод	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
4.2.	CeH ₆	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.	Прах	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.1.	Общ прах	150*	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.2.	ФПЧю	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
5.3.	ФПЧ2.5	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.	Метали и съединенията им	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.1.	Cd	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.2.	Pb	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.3.	Ni	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
6.4.	Hg	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
7.	Азбест	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
8.	Cl и съединенията Му	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
9.	F и съединенията Му	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
10.	As и съединенията Му	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
11.	Цианиди	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
12.	Вещества или препарати с доказано канцерогенни свойства	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.

13.	Вещества или препарати с доказано мутагенни свойства	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
14.	Вещества или препарати с доказано въздействие върху възпроизводство	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
15.	Диоксини/фурани	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.
16.	Полициклични ароматни въгледороди (ПАВ)	--	--	--	н. д.	н. д.	н. д.

Таблица № 10.3. Емисиите на вредни и опасни вещества в отпадъчните води /заустване в повърхностни водни тела/

Показател/Вид замърсител	Стойност съгласно избраната техника	Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК
Органохалогенни съединения и вещества, които могат да образуват такива съединения във вода.	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Органофосфорни съединения	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Органокаласни съединения	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Вещества или препарати с доказано канцерогенни свойства	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Вещества или препарати с доказано мутагенни свойства	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Вещества или препарати с доказано въздействие чрез водната среда върху възпроизводство	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Устойчиви въгледороди и устойчиви и биоакумулируеми органични вещества	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Цианиди	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Метали и техни съединения	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Арсен и негови съединения	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Биоциди и други продукти за защита на растения	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Суспендирани материали	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Вещества, които водят до еутрофикация (нитрати и фосфор)	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения
Вещества, които имат неблагоприятно въздействие върху кислородния баланс (БПК, ХПК и др.)	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложиени ограничения

Вещества в обхвата на Наредба 6/2000г. за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (или друга, влязла в сила нормативна уредба, допълваща/заменяща посочената)	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложен ограничения
Други вещества, за които са определени ограничения в съответното заключение за нднт	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложен ограничения

Таблица № 10.4. Емисиите на вредни и опасни вещества в отпадъчните води /заустване в повърхностни водни тела/

Показател/Вид замърсител	Стойност съгласно избраната техника	Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК
Вещества, които съгласно нормативната уредба са определящи за качеството на приемащото отпадъчните води водно тяло и се съдържат в отпадъчните води от инсталацията, например вещества в обхвата на Наредбата за стандарти за качество на околната среда на приоритетни вещества и някои други замърсители	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложен ограничения
Други вещества, за които са определени ограничения в съответното заключение за нднт	Няма заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти	Няма заложен ограничения

На площадката на инсталацията не се извършва заустване на производствени отпадъчни води в канализационни системи и/или подземни водни тела.

Таблица № 10.5. Емисиите на вредни и опасни вещества в отпадъчните води /заустване в канализационни системи на населени места/

Показател/Вид замърсител	Емисионна стойност, съгласно избраната техника	Емисионна стойност /обхват стойности, съгласно заключения за НДНТ, вкл. приети с Решение на ЕК
Вещества, в обхвата на Наредба 7/2000г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (или друга, влязла в сила наредба, заменяща посочената)	Няма заустване на производствени отпадъчни води в канализационни системи на населени места	Няма заложен ограничения
Други вещества, за които са определени ограничения в съответното заключение за НДНТ	Няма заустване на производствени отпадъчни води в канализационни системи на населени места	Няма заложен ограничения
Вещества, забранени за заустване в подземни води, съгласно влязла в сила нормативна уредба	Няма заустване на производствени отпадъчни води в подземни водни тела	Няма заложен ограничения

Вещества, които могат да се заустват в подземни води, съгласно влязла в сила нормативна уредба	Няма заустване на производствени отпадъчни води в подземни водни тела	Няма заложен ограничения
Други вещества, за които са определени ограничения в съответното заключение по НДНТ	Няма заустване на производствени отпадъчни води в подземни водни тела	Няма заложен ограничения

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.5 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „*НДНТ 6.С цел генериране на по-малко отпадъчни води НДНТ е използването на комбинация от посочените по- долу техники:*“

Таблица № 10.6. Оценка на съответствието на прилаганите техники за генериране на по-малко отпадъчни води

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Замърсени зони от органичен тор са единствено в рамките на животновъдните помещения	Замърсените зони в стопанството да се ограничават максимално като територия.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	Прилага се сухо почистване	Намаляване на използването на вода.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Прилага се сухо почистване. Дъждовните води нямата досег до замърсени зони.	Отделяне на незамърсената дъждовна вода от потоците на отпадъчните води, които трябва да се пречистят.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.5 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „*НДНТ 7.С цел намаляване на емисиите във водата от отпадъчни води НДНТ е използването на една или на комбинация от посочените по-долу техники.*“

Таблица № 10.7. Оценка на съответствието на прилаганите техники за редуциране на емисиите в отпадъчни води

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Прилага се сухо почистване	Отвеждане на отпадъчните води в специален контейнер или в съоръжение за съхраняване на получен тор.	НЕПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
2	Прилага се сухо почистване	Пречистване на отпадъчните води.	НЕПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА
3	Прилага се сухо почистване	Разпръскване на отпадъчни води върху почвата например чрез използване на система за напояване като пръскачка, подвижна напоителна система, цистерна, централен инжектор	НЕПРИЛОЖИМА НЕ СЕ ПРИЛАГА

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за генериране на по-малко отпадъчни води се прилагат техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.5.** от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

11. Образуване на отпадъци.

Естеството на предвидената дейност не предполага образуването на производствени и/или опасни отпадъци от дейността на инсталацията за интензивно отглеждане на птици. От съпътстващите дейности в рамките на птицефермата ще се образуват нисък по брой и количество производствени и опасни отпадъци. Количеството и състава на отпадъците, които се образуват от стопанствата за отглеждане на домашни птици се различават значително.

Тъй като в следващата таблица следва да се посочат параметрите на образуваните от дейността отпадъци тя е разделена в две части - отпадъци образувани от инсталацията за интензивно отглеждане на птици и отпадъци образувани от цялата площадка.

Таблица № 11.1. Образуване на отпадъци - от инсталация за интензивно отглеждане на птици.

Показател	Стойност съгласно избраната техника	Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК
Количества опасни отпадъци	Не се образуват	няма данни
Количества производствени отпадъци	Не се образуват	няма данни
Възможност за оползотворяване, повторна употреба и/или рециклиране	Не	няма данни
Количества от други отпадъци , за които се определят ограничения в съответното заключение на НДНТ	Не	няма данни

Таблица № Образуване на отпадъци - от цялата площадка

Показател	Стойност съгласно избраната техника	Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК
Количества опасни отпадъци	Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества с код 15 01 10* - до 0,2 т/г	няма данни

Количества производствени отпадъци	Отпадъци от пластмаси (с изключение на опаковки) с код 02 01 04 - до 0,5 т/г Метални отпадъци с код 02 01 10 - до 1,0 т/г Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изкл. на пепел от котли, упомената в 10 01 04) с код 10 01 01 - до 5 т/г Хартиени и картонени опаковки с код 15 01 01 - до 1 т/г Пластмасови опаковки с код 15 01 02 - до 1 т/г Абсорбенти, филтър-ни материали, кърпи за изтриване и пред-пазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 с код 15 02 03 - до 0,2 т/г Излязло от употреба оборудване, различно от упоменатото в кодове от 16 02 09 до 16 02 13 с код 16 02 14 - до 0,2 т/г Чугун и стомана с код 07 04 05 - до 1 т/г Смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 04 с код 17 09 04 - до 2 т/г Смесени битови отпадъци с код 20 03 01 - до 2,5 т/г Утайки от септични ями с код 20 03 04 - до 88,7 т/г	няма данни
Възможност за оползотворяване, повторна употреба и/или рециклиране	При предаване на лица притежаващи разрешително по Чл. 35 от ЗУО	няма данни
Количества от други отпадъци, за които се определят ограничения в съответното заключение на НДНТ	Не	няма данни

12. Предотвратяване на аварии.

Инсталацията, предмет на инвестиционното предложение, не попада в обхвата на Глава 1, Раздел 7 на ЗООС за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества - се изброяват веществата от Приложение 3 на ЗООС.

Таблица № 12

Показател/Вид замърсител	Стойност съгласно избраната техника	Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК
В случай, че предлаганата техника попада в обхвата на Глава 1, Раздел 7 на ЗООС за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества - се изброяват веществата от Приложение 3 на ЗООС	не	няма данни

13. Анализ на оценката.

Прилагането на НДНТ при инсталации за интензивно отглеждане на птици се разглежда като прилагане на съвкупност от технологии и мерки за редуциране на въздействието върху околната среда и здравето на хората. Видно от представената в табличен вид информация избраната технология за експлоатиране на инсталацията е налично пълно съответствие с определените НДНТ в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Функционирането на актуална система за управление на околна среда и стриктен контрол на процеса допълнително ще гарантира устойчива експлоатация на инсталацията.

4. ИЗПОЛЗВАНИ РЕСУРСИ.

За процеса на угояване на бройлери са необходими фураж, вода, електроенергия и ограничено количество дезинфектанти за гарантиране на хигиенните изисквания.

Фуражът е основна суровина за производството на угоени бройлери. Доставка му ще се извършва от външен фуражен завод. Фуражът ще се съхранява в метални силози монтирани до всяка една от всяка угоителна сграда с плътно затваряне и с пневматично подаване към хранителната система. Зареждането на фуража в силозите ще се извършва посредством пневматична система и през гъвкави тръбопроводи – „мека връзка”, което ще гарантира липсата на неорганизираните емисии на прах. За хранене на птиците ще се използва напълно автоматизирана хранителна инсталация, състояща се от кръгли автохранилки. Придвижването и зареждането на фуража от бункера в кръглите хранилки става посредством шнеков транспортър поместен в метална тръба. Броя на хранилките, разпределени по протежението на хранителната линия се определя от броя на заредените за угояване в птицевъдната сграда пилета за осигуряване на необходимия хранителен фронт. Хранителните линии се закрепят към тавана на сградите и височината им се променя в зависимост от възрастта респективно височината на пилетата. Дозирането на фуража е компютъризирано и е в зависимост от възрастта на птиците. Така цялото количество подаден в халетата фураж се оползотворява пълноценно от отглежданите птици. Угояването на птиците се извършва с комбинирани фуражи - брашнести или гранулирани (в зависимост от възрастта). Прилагат се стратегии за хранене, които имат за цел да гарантират точния баланс между енергия и аминокиселини изисквания, или които имат за цел да предизвикат по-добро усвояване на хранителните вещества чрез по-добро преминаване на храната през храносмилателния тракт

на птиците. Фуражните смеси се подготвят по рецепти, в които са балансирани необходимите компоненти за балансираното хранене на птиците. Така описаната технология за хранене при интензивно отглеждане на пилета бройлери отговаря напълно на НДНТ за отглеждане на бройлери

Поилната инсталация е автоматична, с нипелни поилки. Разчищаването на вода е сведено до минимум. се извършва при След завършване на производствения цикъл по утаяване на птиците помещенията се почистват като се използват сухи методи за тяхното почистване. За охлаждане на помещенията се използват т. нар. „охладителни пити”, при които охлаждащата вода циркулира обратно. Съгласно изискванията на НДНТ консумираните вода и храна от птиците не се нормира.

Основни консуматори на електроенергия на площадката са вентилационната система и осветителната инсталация на халетата, хранилната инсталация. Всички процеси при отглеждането на бройлери се управляват автоматизирано от компютърна система. Така до минимум се намаляват разходите на енергия, тъй като задействането на системите става при необходимост и след достигане на определени параметри. За осветление се ползват енергоспестяващи лампи. Светлинната програма в халетата се управлява също с компютър.

4.1. Вода.

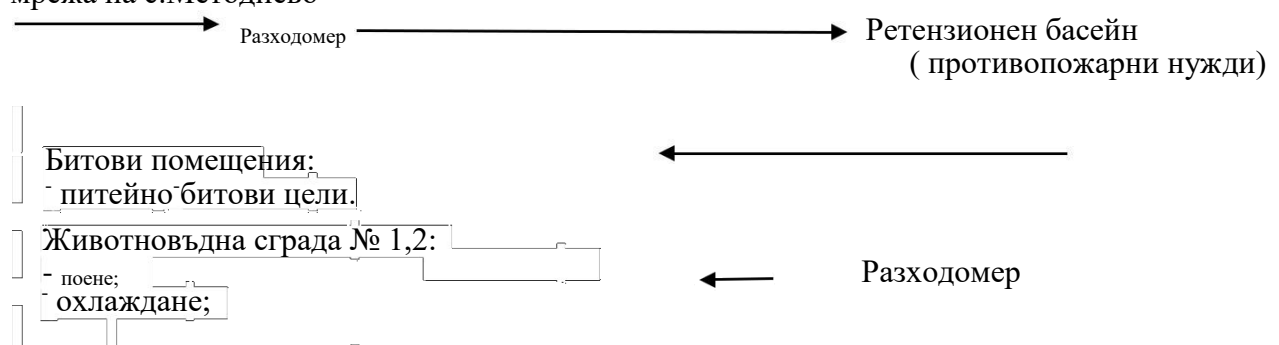
Водоснабдяването на площадката за интензивно отглеждане на птици на „ЕЛИТСАН“ ЕООД птицеферма село Методиево се извършва от водоснабдителната мрежата на село Методиево. Водоснабдяването се извършва на основание на договор с „В и К -Шумен“ ООД, гр. Шумен. *(Приложение № 8 Договор с В и К ООД).*

На площадката за интензивно отглеждане на птици на „ЕЛИТСАН“ ЕООД птицеферма село Методиево в зависимост от начина на ползване се формират и използват следните потоци вода:

- ✓ вода за поене на птиците - използва се във всички поилни инсталации от животновъдните сгради;
- ✓ вода за охлаждане - използва се през топлите месеци на годината за допълване на загубите от охладителната система;
- ✓ вода за питейно-битови цели - използва се в санитарно-битовите помещения на персонала;
- ✓ вода за противопожарни нужди (при необходимост).

На следващата фигура е представена обобщена схема на подаването и консумацията на вода на площадката на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево. Обобщена схема на подаването и консумацията на вода

От водоснабдителна мрежа на с.Методиево

Съгласно Наредба № 13 - 1971 от 29.10.2009 г. за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар птицефермата е с клас на функционална пожарна опасност Ф 5, подклас Ф 5.4. Наредбата изисква осигуряване разход на вода за пожарогасене 10 л/с в продължение на 3 часа пожарогасене (чл. 180). Съгласно изискванията на чл. 181 от Наредба № 13 - 1971 от 29.10.2009г. необходимите водни количества за пожарогасене ще се осигурява от водопроводната мрежа на с. Методиево. Обемът на необходимите водни количества за пожарогасене е следният: $10 \text{ л/с} = 36 \text{ м}^3/\text{ч} \cdot 3 \text{ часа} = 108 \text{ м}^3$.

Изготвена е и се прилага инструкцията или процедури по мониторинг на водопроводната мрежа. При наличие на аварии същите се локализируют и се отремонтират от обслужващия персонал. **Приложение №13.**

Като **Приложение №14** е представена схема за водозахранването с разположението на измервателното устройство за вода .

В следващата таблица са представени разходните норми за потребление на вода на площадката за интензивно отглеждане на птици на „ЕЛИТСАН“ ЕООД птицеферма село Методиево.

Таблица № 29. Разход на вода от Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери (попадаща в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС).

№	Консуматив	Норма за ефективност в $\text{м}^3/\text{за}$ единица капацитет	Общо количество за производствени нужди Разход Годишно/5 цикъла/
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1	Вода (поене и охлаждане)	0.00541	2018.6
2	Разход на вода за цялата площадка за питейно-битови цели	0.00067.	250

Основен консуматор на вода на площадката е поилната инсталация към производствените халета. Инсталираните поилни системи са с високи норми на ефективност, което предотвратява разливите на вода. За оптимизиране количеството потребена вода за производството, дружеството извършва регулярно калибриране на поилната инсталация, редовни прегледи на водопроводната мрежа, както и отстраняване в най - кратки срокове на възникнали течове.

Изготвена е Инструкцията за експлоатация и поддръжка на поилната инсталация от оператора т.к. към момента на изготвяне на настоящото заявление за издаване на Комплексно разрешително .

Проверките по изправността на ВиК мрежата и инсталациите на площадката се извършват ежедневно от поддържащия персонал на птицефермата. Не е въведена система за тяхното документиране. За констатирани нередности се уведомява управителя и се предприемат незабавни мерки за отстраняване на възникналите неизправности.

От страна на водоразпределителното дружество „В и К -Шумен” ООД гр. Шумен не са наложени количествени ограничения на водоползването. Общия разход на вода за инсталацията по Приложение № 4 на ЗООС, както и за питейно-битови нужди за цялата площадка е представен в приложените таблици.

4.2. Енергия.

За площадката, на която е разположена инсталацията, не е на лице задължение за извършване на обследване на енергийна ефективност съгласно изискванията на Закона за енергийна ефективност, Наредба № РД-16-294 от 1 април 2008 г. за обследване за енергийна ефективност, обн. ДВ бр. 38 от 11 април 2008 г., Наредба №РД-16-296 от 1 април 2008 г. за енергийните характеристики на обектите, обн. ДВ бр. 38 от 11 април 2008 г., Наредба № РД16-346 от 2 април 2009 г. за показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на промишлените системи, условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, обн. ДВ бр. 28 от 14 април 2009 г.

Електроенергия.

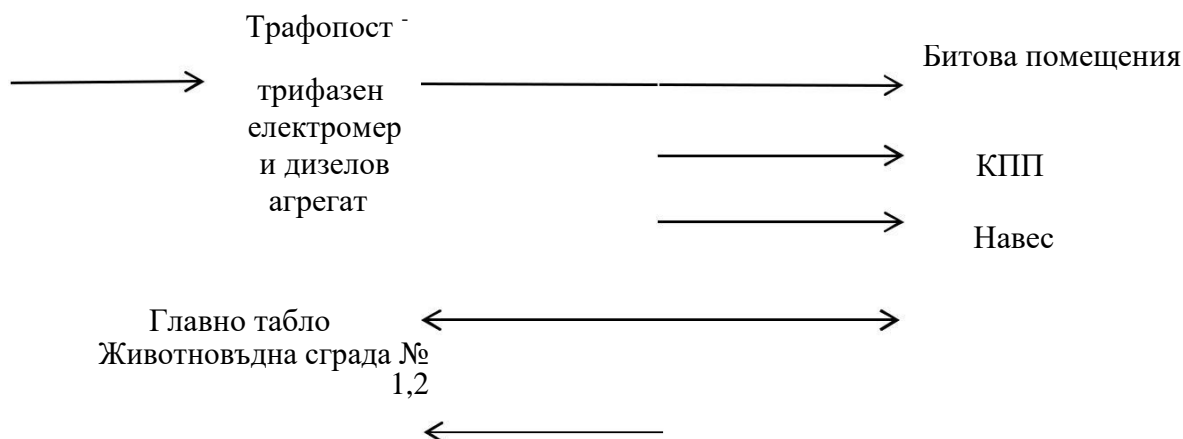
Площадката на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево е снабдена с електроенергия от съществуващата електропроводната мрежа на с.Методиево. Електроснабдяването се извършва от „ЕНЕРГО ПРО“ ЕАД, за което има сключен договор. *(Приложение №15)*. Съгласно Предварително становище от електроразпределителното дружество захранването на птицефермата с ел.енергия ще се извърши чрез изграждане на нова кабелна линия на ниско напрежение от 0,4 kW от съществуваща ел.подстанция. Няма наложени количествени ограничения на използваната електроенергия от страна на електроразпределителното дружество.

В границите на стопанския двор е разположен съществуващ трафопост, който е собственост на оператора. Трафопоста разполага с необходимата мощност за захранване на новооборудваните животновъдни помещения.

На площадката е изградено външно осветление, което е разположено около сградите. Осветителните тела са монтирани на стоманобетониви стълбове.

Отчитането на използваното количество електроенергия се извършва чрез търговско разходомерно устройство в електромерно табло монтирано на фасадата на възловата станция. На следващата фигура е представена обобщена схема на подаването и консумацията на електроенергия на площадката на „ЕЛИТСАН“ ЕООД - птицеферма с.Методиево.

Фигура № 6. Обобщена схема на подаването и консумацията на електроенергия

Във връзка с възможното отпадане на напрежението в електропреносната мрежа в случай на аварийни ситуации на площадката на оператора са монтиран дизелов агрегат с мощност 88 kW .

Като *Приложение № 14* е представена схема с разположението на измервателните устройства.

В следващите таблици са представени разходните норми за потребление на електроенергия от отделните инсталации.

Таблица № 30. Разход на електроенергия от Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери (попадаща в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС).

№	Консуматив	Мярка	Разход за 1000 бр.	Разход Годишно /5 цикъла/
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1	Електроенергия	MWh	322.19	120218

Таблица № 31. Разход на електроенергия от Инсталации попадаща извън Приложение № 4 на ЗООС (отоплителни печки)

№	Консуматив	Мярка	Разход за единица капацитет	Разход годишно /5 цикъла/
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1	Електроенергия	MWh	0,0002	74.626

Съоръжението, основен консуматор на електроенергия, към Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери е вентилационната система - вентилатори. Номиналната мощност на всеки от монтираните електромотори е 1,1 kW.

Потреблението на електроенергия за осветление и климатизация на производствените халета е сведено до минимум, чрез компютърния контрол и управление на микроклимата в угоителните халета. Управлението на микроклимата се извършва на база температурата и влажността в халетата. При отклонение в зададените параметри на микроклимата, автоматично се включват или изключват вентилаторите. За осветление на помещенията са монтирани енергоспестяващи осветителни тела.

Към настоящия момент оператора не прилага разработена инструкция за мониторинг на съоръженията - основен консуматор на електроенергия. Същите се проверяват регулярно за възникнали аварии, но проверките не се документират.

Разработена е инструкция за експлоатация и поддръжка на тунелни вентилатори в Птицеферма с. Методиево. / *Приложение №16* /

Топлоенергия.

За отопление на животновъдните сгради за отглеждане на бройлери се използват печки на твърдо гориво (въглища). Инсталирана топлинна мощност на печките е 0.450 MW или общо 2 x 0.450=0,900 MW. В таблицата показана по-долу е описан капацитета на инсталираните отоплителни печки на Инсталация за производство на топлинна енергия (инсталация не попадаща в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС)

Таблица № 32. Производствен капацитет на отоплителни печки (инсталации не попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС)

№	Наименование на инсталацията	Описание на дейността	Проектен капацитет
1	Отоплителна печка № 1 (сграда № 1)	Отопление на животновъдна Сграда	0,450 MW
2	Отоплителна печка № 2 (сграда № 2)	Отопление на животновъдна Сграда	0,450 MW

В следващата таблица е представена разходната норма за потребление на топлоенергия от Инсталация за интензивно отглеждане на птици – бройлери.

Таблица № 33. Разход на топлоенергия от Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери (попадаща в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС).

№	Консуматив	Дименсия	Разход за единица продукт (1000 птици/ж.ц.)	Разход годишно /5 цикъла/
1	2	3	4	5
1	Топлинна енергия	MWh	6,716	2506

Основен консуматор на топлоенергия са самите животновъдни сгради.

На площадката няма монтирани измервателни устройства за измерване на произведената топлоенергия.

Таблица № 34. Информация за разходни норми на инсталацията попадаща извън Приложение № 4 на ЗООС.

№	Консуматив	Дименсия	Разход за единица Продукт (1 MW)	Разход годишно/5 цикъла/
1	2	3	4	5

1	Въглища		T	0.0067	2506

Количествата на суровините за производството на топлинна енергия за отопление варира в зависимост от броя на жизнените цикли в съответната година и климатичните особености характерни за календарната година.

За площадката има одобрена Инструкция за експлоатация и поддръжка на отоплителите в Птицеферма с. Методиево. / *Приложение №17* /

4.3. Суровини, спомагателни материали и горива.

Употреба на суровини, спомагателни материали и горива.

Инсталация за интензивно отглеждане на птици - бройлери

Основната суровина при интензивното отглеждане на птици е фуража. В изпълнение на НДНТ се прилага управление на храненето, което осигурява хранителните нужди и намалява количеството на изгубените хранителни вещества чрез екскрементите. Въведеният мениджмънт на храненето осигурява количествата на протеините в диетата за бройлери така балансирани, че да задоволяват нуждите на птичия организъм и в същото време да не водят до повишено отделяне на неусвоени азот-съдържащи и фосфор-съдържащи съединения с изпражненията. Така се предотвратява високото им съдържание в торовата постеля и последващото повишаване количествата на емитирания амоняк. Прилаганите мерки включват фазово хранене, определяне на диети балансирани по количество и състав: ниско – протеинови, ниско – аминокиселинови храни и нискофосфорни храни. Поради спецификата на производство, свързано с различни видове хибриди, дружеството приема собствени разходни норми на хранене.

Фуражни смеси

Основна суровина за отглеждане на бройлери са фуражните смеси. Приготвянето и доставката им се осъществява от външен фуражен завод. Смеските съдържат зърнени култури, хранителни добавки (аминокиселини, фосфати и други) необходими за правилното и пълноценно хранене на птиците. Фуражите се зареждат и съхраняват в силози за фураж към всяка угоителна сграда. Силозите за фураж са изработен от метал и имат цилиндрична форма. Капацитетите на метални силози за фуражът обслужващи съществуващите угоителни сгради са:

✓ 13,2 t x 3 бр. към сграда № 1;

✓ 13,2 t x 2 бр. към сграда № 2.

Към всяка от предвидените нови сгради ще бъдат монтирани силози всеки от които с капацитет 13,2 t (26,4 t общо). Всеки силоз ще бъде плътно затворени и с пневматично подаване към хранилната система. Фуражът се подава механизирано в автоматизирана хранителна инсталация, по заложен в компютърната система грамажи, в зависимост от възрастовата група. Така цялото количество подаден в халетата фураж се оползотворява пълноценно от птиците. Фуражните смеси се подготвят по рецепти, в които са балансирани необходимите компоненти за пълноценно хранене на птиците.

Потреблението на фураж се определя от неговия състав и енергийна стойност, от здравословното състояние и възрастта на птиците, както и от сезона.

/ *Приложение №25 Схема складове суровини* /

Лекарства и медикаменти

Лекарства и витамини, необходими за профилактика и лечение на птиците не се съхраняват на площадката. Те се доставят непосредствено преди извършване на ваксинация или

манипулации от ветеринарния лекар. Медикаментите се внасят с водата в поилната инсталация.

Ограничението на количествата използвани медикаменти на площадката би могло да доведе до аварийни ситуации – неовладяни епидемии. Количествата силно зависят от състоянието на отглежданите птици, епидемиологична обстановка в района и в страната.

Поддържането на добра хигиена и микроклимат и балансираното хранене са фактор, който намалява необходимостта от използване на медикаменти при отглеждането на бройлери. Спазва се добра профилактична програма, с цел намаляване рисковете от заболяване. Медикаментите се подават чрез дозатори, монтирани на поилната инсталация.

Дезинфекциращи препарати

Поддържането на определени зоохигиенни параметри за отглеждане на животните в птицефермата изисква използването и съхраняването дезинфектанти за почистване на помещения и лична хигиена на човека.

При отглеждането на бройлери в птицефермата ще се използват:

– КОМБАТ (СОМВАТ) 2 - Киселинно базирани на йод дезинфектант за хигиената на животните.

– ВИРУКУАТ 300 - Специално формулиран за контрол на заболяванията при всички видове животни Идеален за терминална дезинфекция на животновъдни сгради и оборудване Бързо биоцидно действие и широк спектър на дейност/ Добра биоразградимост Вирусцидно, туберкулоцидно, бактерицидно и фунгицидно действие Отлична овлажняваща и почистваща мощност за отстраняване на замърсяванията Добро проникване в твърдите замърсявания и биофилми Запазва активността в присъствието на органични замърсявания. Добра поносимост при условия с твърдата вода/ Ефективен при широк температурен диапазон Некорозивен при употреба в препоръчителните дозировки на разреждане Буферни системи за допълнителна активност/ Без миризма; не зацапва.

– АЙКЪН 10 КС – инсектицид..

Почистването и дезинфекцията на птицевъдните сгради е необходимо за да се избегнат здравословни проблеми, да се осигури висока печалба и добро качество на произведените продукти.

От доставчиците на препаратите са поискани и представени информационни листи за безопасност.

Всички тези препарати се доставят непосредствено преди предстоящите дезинфекционни мероприятия, в количества, необходими за почистването. Остатъчни количества се съхраняват в обособено складово помещение в оригинални опаковки. Помещението е с ограничен достъп – заключва се.

При възникване на епидемиологична обстановка в района или в страната е възможно превишаването на заложените количества дезинфекционни средства за единица капацитет. Изчисленото количество е при нормални експлоатационни условия на площадката.

Постелъчен материал

Бройлерите за угодяване се отглеждат подово върху дълбока несменяема постеля – слама. Сламата се доставя в необходимите количества, непосредствено преди зареждането на помещенията с новата партида птици, с автомобилен транспорт. Тя се разтоварва директно в халетата.

При интензивното отглеждане на птици не се използват опасни вещества като суровини. В дезинфектантите има отделни съставки класифицирани като опасни. При интензивно отглеждане на птици не съществува технологична възможност за употреба на дезинфектанти несъдържащи съставки, класифицирани като опасни.

При дейността на инсталация за интензивно отглеждане на птици не се съхраняват и използват азбест съдържащи материали (плоскости, вата, въжета, платна и др.).

На площадката не се съхраняват и не се използват вещества в обхвата на Списък I или Списък

Пна Наредба № 6/09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти; както и попадащи в Приложение № 1 или Приложение № 2 на Наредба № 1/07.07.2000 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Списъци с използваните суровини и спомагателни материали, отделени по инсталации, са представени в следващите таблици. За инсталацията е дефинирана единица капацитет, а разходните норми са представени както за производството на тази единица капацитет, така и в годишен аспект. При изчисленията са взети в предвид максималните капацитети на инсталациите и определените режими на производство.

Таблица № 36. Разход на суровини, спомагателни материали и горива от Инсталация попадаща в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС.

№	Консуматив	Дименсия	Разход за единица капацитет (1000 птици/ж.ц.)	Разход годишно о /5 цикъла/
Суровини:				
1.	Еднодневни пилета	бр.	1030	74626
2.	Фураж	t	4,21	1570
3.	Слама	t	0,13	48.5
Спомагателни материали:				
4.	Дезинфектанти	kg	0,58	216.4
5.	Медикаменти	kg	0,22	82.08

Инсталация за производство на топлинна енергия

Въглища

Въглищата са необходими като гориво за отопление на халетата за уговяване на бройлери. Те се доставят до площадката с автомобилен транспорт; съхраняват се малки количества (за едноседмична консумация) в специално пожарообезопасени закрити помещения, разположени до всяка птицевъдна сграда.

Таблица № 37. Разход на суровини, спомагателни материали и горива от инсталацията попадаща извън Приложение № 4 на ЗООС.

№	Консуматив	Дименсия	Разход за единица продукт (1 MW)	Разход годишно /5 цикъла/
1	2	3	4	5
Суровини:				
1	Въглища	T	0,245	91416

4.3.1. Списък на резервоарите за съхранение.

На площадката на птицефермата на „ЕЛИТСАН“ ЕООД с.Методиево не се използват суровини, спомагателни материали и горива съхранението на които налага експлоатацията на резервоари. Поради липса на резервоари за съхранение на суровини, спомагателни материали или горива на площадката не се представя списък към настоящето заявление.

Използваните на площадката дезинфектанти се съхраняват в обособено складово помещение в оригинални опаковки. Складовото помещение е с площ 5 m² и е с ограничен достъп. Максималните количества дезинфектанти и биоциди, които се съхраняват на площадката са в размер на 30 l (около 30 kg).

Постелъчният материал (слама) се съхранява на отделна площадка извън птицефермата временно. Съхранението се извършва в обособено помещение.

Използваното твърдо гориво (въглища) се съхранява в обособена за целта площадка; малки количества (за едноседмична консумация) се съхраняват в специално пожар обезопасени закрити помещения, разположени до всяка птицевъдна сграда.

Местоположението на складовете за дезинфектанти и ветеринарно медицински продукти е посочено на схема на птицефермата (**Приложение № 18**).

5. ЕМИСИИ ВЪВ ВЪЗДУХА.

5.1. Съоръжения за пречистване на отпадъчни газове.

На територията на птицефермата не се предвиждат съоръжения за пречистване на отпадъчните газове. Поради спецификата на производството източници, емитиращи отпадъчни газове в атмосферния въздух от инсталацията за интензивно отглеждане на птици са изходните газоходи на вентилационните системи. Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда. При обичайната практика на отглеждането на птици в закрити помещения отработения от помещенията въздух се изхвърля директно в атмосферата без пречистване, т. е. съоръжения за пречистване на отпадъчните газове не се използват. Освен вентилаторите на площадката има и други организирани източници на емисии – печки за отопление на помещенията за отглеждане на птици - бройлери. Към всяка сграда има по печка на твърдо гориво (въглища или пелети). Всяка печка е снабдена със собствено ИУ. Тъй като топлинната мощност на всяка печка е под 0,5 MW, то съгласно Приложение № 7 към чл. 21, ал. 1 на Наредба № 1/27.06.2005г. ИУ към печките не подлежат на нормиране и мониторинг. Не се предвиждат пречиствателни съоръжения към печките.

Таблица 5.1 към заявлението не е попълнена, тъй като не е приложима, поради липсата на пречиствателни съоръжения на площадката на дружеството. Не са представени схеми (чертежи) на пречиствателни съоръжения поради липсата на такива. Подробна информация за източниците на емисии и техните параметри е дадена в т. 5.2.

5.2. Емисии на отпадъчни газове от точкови източници.

На територията на „Елитсан“ ЕООД - птицеферма с.Методиево не се предвиждат съоръжения за пречистване на отпадъчните газове. Поради спецификата на производството източници, емитиращи отпадъчни газове в атмосферния въздух от инсталацията за интензивно отглеждане на птици са изходните газоходи на вентилационните системи. Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда. При обичайната практика на отглеждането на птици в закрити помещения отработения от помещенията въздух се изхвърля директно в атмосферата без пречистване, т. е. съоръжения за пречистване на отпадъчните газове не се използват.

На площадката са разположени 2 бр. горивни източници на емисии – отоплителни печки на твърдо гориво към всяка животновъдна сграда. Необходимата температура в помещенията се поддържа чрез отоплители (печки) за твърдо гориво (въглища). Тези отоплителни съоръжения може да се разглеждат като “малки горивни инсталации” с номинална мощност 0,450 MW. Поради ниските нива на емисии горивните инсталации с такава мощност не се оборудват с пречиствателни съоръжения.

При интензивно отглеждане на птиците се използват различни биологично активни вещества в качеството им на хранителни добавки – витамини, стимулатори, антибиотици и др., както и определени дезинфекционни препарати. Тези вещества, в зависимост от честотата на използването им, са от значение и за чистотата на въздуха в помещенията за интензивно отглеждане на бройлерите.

По време на жизнения цикъл на птиците се отделят (в kg за бройлер за година) 0,0050,315 kg амоняк и 0,004-0,006 kg метан (от екскрементите на птиците при овлажняване на постелята).

За поддържане на оптимален въздухообмен в помещенията за бройлери функционират вентилационни системи във всяко от халетата.

С напредване растежа на бройлерите нараства и потребността от кислород, а се увеличава отделянето на топлина, амоняк, въглероден оксид и двуоксид. Това определя много високи изисквания към вентилационната система в помещенията за бройлери. Основно правило при всяка вентилационна система е постигането на пълен контрол на въздухообмена в помещението през различните етапи на производствения цикъл.

Съгласно изискванията на НДНТ, вентилационните системи могат да бъдат разделени на естествени и механични системи. Прилагат се три монтажни варианта на вентилационните системи – покривна вентилация, паралелна вентилация чрез вентилатори на билото на покрива и странична вентилация, посредством хоризонтални осеве вентилатори. Точкови източници на замърсяване на атмосферния въздух от работата на птицефермата е вентилационната система на животновъдните помещения за отглеждане на птици - бройлери (Сгради № 1, 2,) и изпускащите устройства към 2 бр. отоплителни печки на твърдо гориво. Изхвърлянето на отработения въздух от работните помещения на птицефермата се извършва чрез изпускащи устройства (стенни вентилатори) разположени на недлъжните стени на всяка от сградите за отглеждане на птици. На територията на площадката са разположени общо 22 бр. точкови източници на отпадъчни газове в атмосферния въздух (стенни вентилатори) както следва:

Сграда № 1 - 2 бр. осови вентилатори с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 13 800 Nm³/h , 1 бр. осов вентилатор с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 20 000 Nm³/h и 4 бр. вентилатори с размер 1000/1000 с максимален обемен дебит по 36 000 Nm³/h.

Сграда № 2 – Вентилатори за минимална вентилация – крос вентилатори ще са 3 бр. – 2 бр. осови вентилатори с удължено тяло и дебит 13 800 Nm³/h и 3 бр. осов с дебит 18 000 Nm³/h. Тунелни вентилатори 10 бр. с капацитет по 36 000 Nm³/h всеки.

Сграда № 1 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Сграда № 2 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Приложение №19 е представена схема на площадката с обозначени на нея всички изпускащи устройства.

Отоплителните уреди ще са с максимална мощност 0.450 MW. Мощността е по-малка от 0.5 MW и съгласно Приложение № 7 на Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с

неподвижни източници на емисии не подлежат на нормиране и контрол. Дебита на тези точкови източници е съобразен с въздухоподаващата турбина на горивната камера - 1044 Nm³/h.

Предназначението на вентилацията в птицевъдните сгради е да поддържа физичните свойства и химическия състав на въздуха в помещенията в оптимални за птиците граници. Тя трябва да отстранява излишните топлина, влага и вредни газове от помещенията, а също така и механичните замърсители на въздуха – прах, микроорганизми и др. и да доставя на птиците чист въздух с достатъчно кислород.

Сповишаване на интензивността на растеж нарастват и потребностите на птиците от кислород и отделяне на топлина, въглероден диоксид и амоняк. Ето защо, изискванията към вентилационната система в помещенията за бройлери са по-високи, от когато и да било преди.

За да се посрещнат тези нужди, вентилационната система трябва периодически да се проверява и ако се наложи да се осъвременява. Важно е да се имат предвид някои основни принципи, относно регулиране на температурата при птиците, които имат връзка със системите, контролиращи вентилацията и температурата.

Пилетата имат способността да адаптират оперението си в зависимост от температурата. При ниска температура перата са в по-изправено положение, при което създават пространства, в които се задържа въздух, който изолира. Обратно при висока температура перата се приближават към тялото и застават в положение което не гарантира повече поддържане на нормална телесна температура. Птицата започва да се охлажда, като изпарява влага чрез учестено дишане. Колкото е по-учестено дишането, толкова е по-голямо изпарението и съответно охлаждането. Този процес се повлиява от влажността на въздуха. Колкото е по-висока влажността, толкова е по-малка възможността на птицата да топло- отдава. Когато влажността бъде намалена, единственото решение е, да се осигури колкото може повече чист въздух с по висока скорост на движение. Без това е възможно да се достигне до състояние, при което птиците не могат да контролират нормалните си функции.

Температурата до голяма степен влияе на консумацията на фураж. Като цяло повишаването на температурата с 1,0°C, води до намаляването на консумацията на фураж с 1,0 %. Практически това означава, че ако температурата се повиши от 25 до 35°C, консумацията ще намалее с 10,0 %, ако не се осигури висока скорост на движение на въздуха.

Независимо от това в горещите периоди на годината, когато разликата между дневните и нощните температури е малка, се налага използването на охладителна система, независимо от типа и нивото на вентилация в помещенията. Опитът на българското птицевъдство през последните 3-4 години показва, че без такава система последствията могат да бъдат много тежки.

При недостатъчна вентилация, съдържанието на кислород пада, докато прахът и амонякът се увеличават, което може да доведе до нарушения на респираторната система на птиците, а също и на персонала. Продължителния престой в среда с повишена концентрация на амоняк, води до намаляване на чувствителността към него, което означава, че нивото му може да е значително по-високо от предполагаемото.

Основното правило при всяка вентилационна система е постигане на пълен контрол на въздухообмена. Това означава запушване на всички излишни отвори така, че въздухът да влиза само през входящите вентилационни отвори. Вентилационната система трябва да осигурява необходимото количество кислород и да контролира успешно температурата в помещението, в различните етапи на производствения цикъл, във всички сезони на годината: от отопляването на малките пилета през зимата, до охлаждането на големите бройлери през лятото.

Обобщено може да се отбележи, че системата за вентилация решава проблемите за:

- ✓ Отстраняване на излишната влага;
- ✓ Отстраняване на вредните газове и доставянето на чист въздух;
- ✓ Отстраняване на излишната топлина и охлаждане на въздуха, респективно птиците, постелята и т.н. в помещението при невисоки, а чрез движението на въздуха и при високи външни температури;
- ✓ Намаляване на запрашаемостта и бактериалната замърсеност на въздуха;
- ✓ Създаване на движение на въздуха с охлаждащ ефект;
- ✓ Удължаване на живота на оборудването.

Охлаждането на помещенията и птиците е не само важно, но то може да е критично през горещите летни дни. В тези случаи освен вентилационната система, е важна и системата за охлаждане. В последно време най-широко приложение намират системите за охлаждане работеща с дюзи под високо налягане. Тези системи могат да намалят температурата на помещението за кратко време с около 8-10° С, но при условие, че относителната влажност е ниска – около 34-45 % при температури 30-35 ° С. При по-високи стойности на относителната влажност в халето, охладителния ефект рязко спада. Пример: влажност 16 % и температура 30°С охладителния ефект е 15 ° С, а при влажност 88 % и същата температура, охлаждащия ефект е едва 1,7 ° С.

Използването на тези системи при относителна влажност над 70 % е опасно, тъй като способността на птицата да топло отдава чрез учестено дишане е рязко нарушена.

Системата за охлаждане на помещенията, която ще се използва е чрез охладителни пити. По питите се стича вода горещият въздух при преминаването си през тях се охлажда. Тази система работи на принципа на изпарението на водата. По този начин се намалява температурата на входящия въздух – охлажда се.

От технологична гледна точка, от съществено значение през горещите дни е да се оптимизира охлаждането на две основни нива – ниво помещение и ниво отделна птица. Охлаждането на ниво помещение се осъществява посредством:

- ✓ вентилиране с по-хладен външен въздух;
- ✓ повишаване скоростта на движение на въздуха;
- ✓ охладителна система на принципа на изпарението.

Охлаждането на нивото на отделна птица се осъществява чрез учестено дишане и увеличаването на изпарението на вода през дихателната система.

Взаимовръзките между цитираните направления и процеси са сложни, в някои случаи противоречиви и силно влияещи се от комплекс външни, и вътрешни фактори на ниво атмосфера, помещение и птица.

Съгласно нормативите на COBB и ROSS максимално допустимата скорост на движение на въздуха при бройлери на възраст 28 дни е 1,75 – 2,5 m/s. За възраст 22-28 дни тя е 0,875 m/s. До 14 дни – тя е нулева.

Като се съобразим височината и другите параметри на основните сгради, и една не максимално допустима, но достатъчно ефективна от гледна точка на охлаждането скорост на движение на въздуха не по-малка от 2 m/s, са необходими 10 бр. на сграда мощни вентилатори с дебит по 36 000 m³/h всеки. При това положение ще бъде осигурен дебит съответно от 360 000 куб.м чист въздух и допълнително 407 600 куб.м чист въздух за партидата за час и максимална охлаждаща скорост на движение на въздуха близка и превишаваща желаните над 2 м. в секунда, включително при отчитане на намаляването на дебита като функция на под налягането, който периметър, макар и по-нисък от допустимия, следва да приемем като много подходящ за горещите летни дни за условията в България.

Вентилаторните отвори са съобразени с нормалните метеорологични условия характерни за района на площадката и местоположението на населеното място.

Компенсирането на изхвърления въздух ще става през автоматични клапи, тунелни клапи и касетъчна система за охлаждане и пречистване на въздуха. Същите ще се монтират на посочените на чертежа места.

Амонячната емисия от фекалиите се намалява до минимум поради бързото изсушаване на торовата маса и прекъсване на микробиологичната ферментация. Равномерното подаване на пресен въздух на нивото на птиците, охлаждането и овлажняването му създава необходимия микроклиматичен комфорт за постигане на висока продуктивност и нормална жизнена дейност на огромния масив от птици в сградата.

При разполагането на вентилаторите и входящите вентилационни отвори са спазени следните правила:

- ✓ да се избягва разполагането на изходящите вентилатори така, че струята относително замърсен и влажен въздух да попада директно във входящите вентилационни отвори на близка съседна сграда;

- ✓ да се имат предвид преобладаващите ветрове и подветреното разположение на изходящите вентилационни потоци ;

Технологията за отглеждане на птици отговаря на изискванията на НДНТ по отношение емисиите в атмосферния въздух. Изпусканите организирано вентилационни газове имат произход на газове, генерирани в работна среда. За нуждите на анализа се разглежда работата на птицефермата при максимално натоварване т.е. работа на всички вентилатори на пълна мощност, но се отчита факта, че максималният дебит на отделените газове се определя от работата на вентилационната система, която е в пряка зависимост от физиологичните нужди на птиците. В зависимост от сезона, температурата на околната среда, влажността на атмосферния въздух и физиологичните нужди на птиците, вентилационната система ще работи с капацитет от 20% до 100%. Основните вредни вещества, които се изхвърлят с вентилаторите е амоняк (NH₃).

Поради спецификата на производствените процеси в отделните инсталации емисиите на отпадъчни газове от повечето точкови източници са типови – образуват се в еднакви производствени процеси и имат еднакъв качествен състав. Типовите точкови източници са описани в следващата Таблица.

Таблица № 38. Точкови източници на емисии в атмосферния въздух.

№	Точкови източници на емисии	Производствен процес, инсталация	Дебит на отпадъчните газове, Nm/h	Емисии съгласно НДНТ mg/Nm ³	Измерен и емисии mg/Nm ³	НДЕ съгласно Наредба 1/2005 г. mg/Nm ³
1.	К-1	Отглеждане на птици, сграда № 1	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH ₃ - 30
2.	К-2	Отглеждане на птици, сграда № 1	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH ₃ - 30
3.	К-3	Отглеждане на птици, сграда № 1	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH ₃ - 30

4.	К-4	Отглеждане на птици, сграда № 1	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
5.	К-5	Отглеждане на птици, сграда № 1	20 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
6.	К-6	Отглеждане на птици, сграда № 1	13 800	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
7.	К-7	Отглеждане на птици, сграда № 1	13 800	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
8.	К-8	Отглеждане на птици, сграда № 2	13 800	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
9.	К-9	Отглеждане на птици, сграда № 2	13800	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
10.	К-10	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
11.	К-11	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
12.	К-12	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
13.	К-13	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
14.	К-14	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
15.	К-15	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
16.	К-16	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 600	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
17.	К-17	Отглеждане на птици, сграда №2	36 600	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
18.	К-18	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
19.	К-19	Отглеждане на птици, сграда № 2	36 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
20.	К-20	Отглеждане на птици, сграда № 2	18 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
21.	К-21	Отглеждане на птици, сграда № 2	18 000	0.005 – 0.315 kg/bird/yr	-	NH3 - 30
22.	К-22	Отглеждане на птици, сграда № 2	18 000	0.005 – 0.315	-	NH3 - 30

				kg/bird/yr	

Годишните количества на замърсителите са изчислени в съответствие с утвърдена от МОСВ актуализирана „Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха“ (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ), която е изготвена на база ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 2006, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

В Таблицата са описани замърсителите на площадката, техните кодове и емисионни фактори (EF). В таблицата е представен и начинът на изчисляване на количествата на емисиите. Инвеститорът стриктно прилага практиката за намаляване емисиите на амоняк (NH₃) чрез регулиране на състава на фуражите за птици посредством подходящо съчетание на протеините. Липсата на влажни екскременти (торова маса) води до липса или силно редуциране на емисии на неметанови летливи органични съединения (НМЛОС) както и на метан. Емисионните фактори от това издание на EMEP/CORINAIR обхващат изчисляването като цяло на емисиите от торта в животновъдните сгради, определените места за съхранение (торища) и при използването им като тор в земеделските земи. В следващата таблица са представени изчисления на годишните емисии в kg за отделните вещества отделени от цялата площадка на птицефермата.

Таблица № 39. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от площадката на птицефермата.

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой птици за партида през календарната година	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH ₃)	100908	0,6	39000	23400
2	Метан (CH ₄)	100408	0,01	39000	390
№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой птици за партида при пълен капацитет през календарната година	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH ₃)	100908	0,6	74626	44775.6
2	Метан (CH ₄)	100408	0,01	74626	746.26

Във връзка с извършеното моделиране дисперсията на емисиите от животновъдните сгради са изчислени и емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух от вентилационната система на животновъдните сгради. За целта е използвана и Актуализирана „Методика за

изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно ЕМЕП/CORINAIR 1997 и 2000г., 3-то издание от м. септември 2004г.)”, утвърдена със Заповед № РД-40/22.01.2008 г. на МОСВ. Тази методика позволява разделяне стойностите на емисионните фактори на замърсителите в зависимост от техния произход – Таблица 2. „Емисионни фактори за амоняк (NH₃) за отделните под-дейности, свързани с животновъдството EF kg/1 брой животно/година“ от раздел „код на процес (SNAP CODE) от 100901 до 100915“.

Таблица № 40. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от животновъдните сгради

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой птици за партида през календарната година	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH ₃)	100908	0,15	39000	5850
№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой птици за партида при пълен капацитет през календарната година	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH ₃)	100908	0,15	74626	11193.9

Емисиите на метан от животновъдните сгради е сведено до минимум поради избраната система за отглеждане върху дълбока постеля (слама).

Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда, а не като технологична вентилация, извеждаща технологични газове. По тази причина не е извършено сравнение на концентрациите на замърсителите с НДЕ по Наредба 1/2005 г. Емисиите ще се определят за натоварване на вентилационната система – 100% и са представени в следващата Таблицы.

Таблицы № 41 . Изчисление концентрациите и емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух NH₃

№	Точков източник на емисии	Дебит на отпадъчните газове от сграда Nm ³ /h	Емисия kg/y	Емисия g/s	Концентрация mg/Nm ³	Съответствие с НДЕ (%)
1	7бр. вентилатори	Общо за сграда № 1 191600 Nm ³ /h	23400	0.074	1.3	4.3
2	15 бр.	Общо за сграда № 2	21375.6	0.067	1.19	3.9

	вентилатори	44 1600 Nm ³ /h			

Данните в горните две Таблицы показват че емисиите на амоняк (NH₃) изпускан от вентилационната система не води до нарушение на нормативните изисквания съгласно Наредба №1/27.06.2005 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

При прилаганите конкретни комбинации от мерки за инсталацията от таблици 1.1 и 1.2 на Решението за НДНТ/ нивата на екскретиран азот и фосфор са с в съответствие с нивата свързани с НДНТ.

Вещества	Нива на екскретираните вещества	Свързан с НДНТ общ екскретиран азот(1)(2) (kg екскретирано в-во/жизнено пространство за едно животно/година)
Общ екскретиран азот, изразен като N	0,5	0,2 — 0,6
Общ екскретиран фосфор, изразен като P ₂ O ₅	0,20	0,05 — 0,25

Приетият метод за изчисление е в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

Масовият баланс на азот и фосфор се изчислява за всяка категория животни, отглеждани в стопанството, като това съвпада с края на цикъл на отглеждане, по следните формули:

Некскретиран = Nдажби – Nзадържан

Рекскретиран = Rдажби – Rзадържан

Nдажби се определя от количеството приет фураж и от съдържанието на суров протеин в дажбите.

Rдажби се определя от количеството приет фураж и от съдържанието на общ фосфор в дажбите. Съдържанието на суров протеин и общ фосфор се определя при доставяне на фуражите отвън: според информацията в придружаващите документи.

Изчисляването на приетия азот се извършва чрез определяне количеството на приет протеин. За да се изчисли количеството на приетия азот количеството на суровия протеин се разделя на коефициент 6,25 (160 гр азот – 1000 гр протеини). Или:

$N_{дажби} = (M_{фураж/год} \times \%протеин) / 6,25$

Изчисляването на приетия фосфор е в съответствие с процентното му съдържание във фуража.

Или:

$R_{дажби} = M_{фураж/год} \times \%фосфор$

Nзадържан и Rзадържан се определени чрез стандартни фактори на задържане за съдържанието на азот и фосфор в животното (или в яйцата, когато става въпрос за кокошки носачки. В масовия баланс се отчитат специално всички значителни промени във фуражите (напр. промяна на комбиниран фураж).

Nзадържан се определя по следната стандартна формула:

$N_{задържан} = [\exp(-0.9892 - 0.0145 * Lean \%) * EBW^{(0.7518 + 0.0044 * Lean \%)}] / 6.25$, където:

Lean % - рандеман или процент на чистото месо от общата маса;

EBW = маса на празното тяло (96% от масата на телото).

Посоченият метод на изчисление е в съответствие с указанията в референтен документ Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs – 2017, стр. 170, раздел „3.3.1 Excretion of nutrients and manure generation“. Рзадържан се определя чрез стандартен фактор на задържане. За бройлерите той е 70% за комбинираните фуражи (Estimation of standardized phosphorus retention for inorganic phosphate sources in broilers.).

При прилагане на описаните НДНТ с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине се поставя интервал на стойностите на емисии на амоняк /НДНТ-СЕН/. Долната граница на интервала е свързана с използването на система за пречистване на въздуха.

Таблица № . Емисионни нива на амоняк свързани с прилагане на НДНТ

Параметър	НДНТ-СЕН (kg NH ₃ /жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH ₃	0,01-0,08

Прилаганата технология е на подово отглеждане. При него птиците обитават цялото помещение.

Съществуват различни форми на подово отглеждане:

- на под с дълбока постеля;
- на скарв под;
- на мрежест под.

В разглеждания случай се прилага начинът на отглеждане на птиците в сгради с дълбока несменяема постеля и принудителна вентилация. Дълбоката несменяема постеля се състои от хигроскопични материали - Слама или друг подходящ материал, дървени стърготини, слънчогледови или оризови люспи, торф и др. Дебелината и достига до 15 - 20 см при отглеждане на подрастващи и 20 - 25 см на възрастни птици. Дълбоката постеля се застила след основно механично почистване на помещенията, състоящо се в почистване на пода, стените и оборудването. Периодът на почистване на помещенията се извършва в рамките на около 10 - 15 дни. Застилането се извършва наведнъж преди зареждането на съответната партида птици. В дебелината постеля протичат биологични процеси с отделяне на топлина. Този тип отглеждане отговаря на съвременните изисквания за хуманно отношение към птиците.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк: – технология на отглеждане с използване на добре изолирани сгради с принудителна вентилация, напълно застлан под със сламена постеля и изправни системи за поене. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до 30 %. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

5.3. Неорганизираните емисии.

Тези емисии постъпват в атмосферния въздух от площните и мобилни източници. До настоящия момент практиката показва, че в случаите, когато има такива тяхното количество е пренебрежимо малко и не влияе както на КАВ в района, както и на работната среда вътре в помещенията на производствата.

Замърсяването на околната среда с неорганизираните емисии е възможно по два механизма:

- първично (директно);
- вторично (индиректно) - когато утаен прах по пътищата или в района бъде издигнат във въздуха от силен вятър или от движение на транспортни средства. За първично замърсяване се считат емисиите от съхранение на торови маси. На площадката на инсталацията не се предвижда изграждането и експлоатирането на такива съоръжения.

Вторичното замърсяване се предотвратява чрез създадена организация за почистване на всички пътища в района на дружеството. За минимизиране количество на тези емисии с поддържа хигиена на пътищата и складовите площи, не се допуска разпиляването на суровини или отпадъци на площадката.

Към категорията на неорганизираните емисии условно може да се отнесат отработените газове от превозни средства (МПС), които работят на територията на площадката. Те, както и техните разходи на гориво, са сравнително малко, поради което замърсяването при тяхната експлоатация ще бъде незначително, ограничено на територията на площадката и в рамките на допустимите норми. Транспортната техника се поддържа в добро техническо състояние с оглед да не се допуска преразход на гориво, а от тук и неорганизираните емисии от мобилни източници.

Прахообразните материали, когато се ползват такива, както и спомагателните материали се съхраняват в оригинални опаковки на фирмата производител, което не позволява разпиляването им.

Востаналите участъци които не попадат в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС, но са включени в моделиране за приноса на емисиите общо за площадката, също се спазват стриктни мерки за недопускане на неорганизираните емисии. Всички емисии на прах от силозното стопанство и предвидения фуражен цех ще се улавят от монтираните филтри, като не се предвижда изпускане в атмосферния въздух организирано.

До настоящия момент при експлоатацията на животновъдна сгради № 5 и № 6 не са констатирани източници на неорганизираните емисии.

На площадката не се експлоатират и не се предвижда изграждането на пожарогасителни системи. За целта се използват водни и прахови пожарогасители. Праховите пожарогасители се зареждат с прах, съдържащ смес от калциев сулфат и калциев карбонат. За транспортиращ газ се използва азот под налягане.

Общата мощност на неорганизираните прахови емисии и емисиите на амоняк и метан са $\ll 1$ % т.е. са пренебрежимо ниски от стойностите на производствената дейност на „Елитсан“ ЕООД птицеферма село Методиево - поради сравнително малката площ на инсталацията и факта, че всички дейности са в затворени помещения. Чрез предвидените за изграждане товаро - разтоварни съоръжения стриктно се спазват изискванията на Чл. 70 от Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

5.4. Емисии на интензивно миришещи вещества във въздуха.

Като интензивно миришещи вещества се разглеждат само тези вредни вещества, за които нормативната уредба не предвижда по-големи ограничения, обосновани с по-отрицателни техни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда. Използването на територията на производствената площадка на „Елитсан“ ЕООД птицеферма село Методиево на съвременна технология за отглеждане на птици, както и спазените отстояния на обекта спрямо жилищните сгради съгласно българското законодателство са гаранция за това, че няма да има разпространение на неприятни миризми.

Съгласно избраната технология с използване на специални хранилки и поилки, се намалява разхищаването на храна и вода. Водата е съществен фактор за нивото на емисиите на метан,

амоняк и неприятно миришещи вещества. Капковото поене на птиците не позволява омокряне на торовата постеля и свежда до минимум условията за отделяне тези замърсители.

Използваните добавки към хранителните смески – ензими, което е в унисон със световната практика при отглеждане на птици, гарантира максималното редуциране на миризмите от екскрементите и продуктите на биохимични и микробиологични процеси в тях. Елиминирането на неприятни миризми от торовите маси се гарантира от обособената торова площадка, разположена извън територията на птицефермата в подветрената страна на площадката.

Прилаганата технология покрива изискванията на НДНТ, “вертикален” ВАТ – Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. July 2003, с което се гарантира ограничаването на неприятно миришещи вещества.

При експлоатацията на халетата за интензивно отглеждане на птици – бройлери се отделят малки количества от амоняк и метан, които може да се включат в категорията на интензивно миришещи вещества във въздуха.

До този момент към „Елитсан“ ЕООД птицеферма село Методиево не са постъпвали официални оплаквания за неприятни миризми.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.9 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 12.С цел предотвратяване или, където това не е практически осъществимо, намаляване на емисиите на миризми от стопанството НДНТ е изготвянето, изпълнението и редовното преразглеждане на план за управление на миризмите като част от системата за управление по околна среда (вж. НДНТ 1), който включва следните елементи: i. протокол, съдържащ подходящи действия и срокове; ii. протокол за провеждане на мониторинг на миризмите; iii. протокол за реагиране при установяване на замърсяване с миризми; iv. програма за предотвратяване и отстраняване на миризми, предназначена например за определяне на източника(ците); за мониторинг на емисиите на миризми (вж. НДНТ 26); за характеризирание на приноса на източниците и за прилагането на мерки за тяхното отстраняване и/или намаляване. v. преглед на предишните инциденти и мерки за справяне с миризмите и разпространение на информация за инцидентите, свързани с миризмите.“. НДНТ 12 се прилага само за случаите, когато се очаква и/или има доказателства за достигане на миризми до чувствителните рецептори. До момента при работата на инсталацията не са регистрирани на миризми. Съгласно заключенията за НДНТ /т. 1.9 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: „НДНТ 13.С цел предотвратяване или, където това не е практически осъществимо, намаляване на емисиите на миризми и/или на въздействието на миризмите, излъчвани от дадено стопанство, НДНТ е използването на комбинация от посочените по-долу техники.“

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - бройлери за редуциране емисиите на миризми се прилагат техники и мерки, които са в пълно съответствие с общите заключения за НДНТ т. 1.9. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

5.5. Въздействие на емисиите на вредни вещества върху качеството на атмосферния въздух.

Атмосферния въздух в района на „Елитсан“ ЕООД птицеферма село Методиево не се замърсява от други производствени дейности освен от автомобилния транспорт на преминаващите транспортни средства в района.

Разсейването на вредните вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни точкови източници зависи от множество фактори по основните от които са, както следва:

- ✓ Емисионни параметри, към които могат да бъдат отнесени:
  - Количество (обем дебит) на отпадъчните газове (респ. скорост на отпадъчните газове на изход от изпускащото устройство);
  - Масови потоци (мощности на емисиите) на вредните вещества;
  - Емисионни концентрации;
  - При аерозоли и прахови замърсители - фракционен състав и плътност на твърдата фаза, определящи скоростта на утаяване на частиците;
- ✓ Параметри (геометрия) на изпускащите устройства (височина, диаметър);
- ✓ Топография на терена на района, имаща голямо значение за поведението на факела а от там за приземните концентрации на замърсителите. Съществена роля за това играят и следните фактори:
  - Повдигнати терени;
  - Долинни конфигурации;
  - Близост до големи водни басейни;
  - Разчлененост на релефа;
- ✓ Характер на местността в която е разположена производствената площадка (в населено място или извън населено място);
- ✓ **ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО**
- ✓ Наличие, в близост до източниците, на сгради с височина съизмерима с тази на изпускащите устройства;

✓ Метеорологични параметри:

- Скорост и посока на вятъра. Скоростта на вятъра предопределя височината на издигане на факела, посоката на неговото разпространение и разрушаването му;
- Стабилност на атмосферата (съгласно класификацията на Паскуил и Гифорд). Във всеки един момент, тя зависи от статичната стабилност (свързана с изменение на температурата с височината), термичната турбулентност (предизвиквана от нагряване на въздуха от земната повърхност) и механичната турбулентност (функция на скоростта на вятъра и грападостта на теренната повърхност);
- Височина на смесване. Тя представлява разстоянието над земната повърхност, до което достига неограниченото вертикално смесване на отпадъчните газове и атмосферния въздух. Когато височината на смесване е малка, но все пак над височината на факела, приземните концентрации ще бъдат относително високи;
- Температури. Температурата на отпадъчните газове и околната температура (разликата между тях) са причина за появата на подемната сила, която заедно с началния импулс предизвикват издигането на факела. От последното (ефективната височина) до голяма степен зависи разсейването на вредните вещества.

Оценка на влиянието на климатичните фактори върху замърсяването на атмосферния въздух в района

Преди да започне количествена оценка на разсейването на вредните вещества изпускани в атмосферата от неподвижните източници, разположени на площадката, в една или друга степен ще бъдат разгледани описаните по-горе фактори.

- *Емисионни параметри.*

Количество на отпадъчните газове и съответните масови потоци на замърсителите са представени в Таблица към настоящата разработка. Скоростта на утаяване е ниска, което обуславя разпространението на тези замърсители на значителни разстояния, особено при подходящи климатични условия.

- *Параметри (геометрия) на изпускащите устройства (височина, диаметър).*

Изпускащите устройства на площадката са с височина до 2 m, а диаметрите им съответно до 1 400 mm. Тези размери влияят съществено върху ефективната височина на източниците (височината на издигане на факела). Диаметърът на изпускащото устройство еднозначно определя скоростта на газа на изход от устието, а тя определя импулсната съставяща на силите предизвикващи издигането на факела. Височината на източниците и скоростта на напускащите ги газове до голяма степен определят разстоянията до зоните с максимални приземни концентрации.

- *Топография на терена на района*

Районът в който е разположена площадката на обекта е равнинен, извънградски район. В околните терени не се наблюдават силно изразени негативни образувания, както и възвишения. Площадката не е разположена до големи повърхностни водни обекти, които окажат влияние върху разпространението на емисиите в атмосферния въздух.

- *Характер на местността в която е разположена производствената площадка.*

Площадката е разположена в непосредствена близост до населено място, което може да доведе до изменения в метеорологичните условия. Разликата в температурите селище - околност е от 2-10°C в зависимост от големината на населеното място, числеността на населението и замърсяването на въздуха.

- *Наличие, в близост до източниците, на сгради с височина съизмерима с тази на изпускащите устройства.*

Изпускащите устройства на площадката са с височина до 2 m, и са разположени от северната страна на всяка животновъдна сграда. По тази причина, може да се направи извод за появява ефекта на аеродинамичната сянка, предизвикващ евентуално задържане разпространението на замърсителите в посока запад.

- *Метеорологични параметри.*

Общината попада в зоната на умерено-континенталната област на България и по-точно в средния климатичен район на Дунавската равнина със средномесечна температура +10.7 С. В сравнение с териториите на север, тук зимите са с умерени студове, а летата – с умерени горещини.

Годишният ход на валежите има подчертан континентален характер (с най - много валежи през лятото, а най-малко - през есента). Средната годишна сума на валежите е между 550 и 680 мм, което е по-ниско от средните показатели за страната. Районът спада към слабо до средно градобитните.

Средната дата на последния пролетен мраз е 11 април, а на първия есенен - 27 октомври. Средната дата на образуване на първата снежна покривка е 11 декември, за задържане на последната снежна покривка е 13-15 март. Средният брой дни със снежна покривка е около 48.

Районът попада в зоната на най-рядко и с най-малък размер отвяване на снежната покривка. Преобладават ветрове със западна посока (годишно около 32 %), а най-слаби и редки са ветровете от север-североизток. Висока е честотата на тихо време (около 47,3 %). През пролетта от югозапад и запад нахлуват влажни въздушни маси. Не по-малко значение за формирането на климата има и пренасянето на въздушни маси от тропичен произход през лятото.

Районът на Община Върбица по своите климатични фактори (атмосферна циркулация, радиационни и физико-географски условия) принадлежи към Европейско - континенталната климатична област, климатична подобласт – Умерено - континентална, Източен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина. Различията в релефа, ландшафта и промишлеността както и разположението спрямо пунктовете на измерване определят достоверността на данните за климатичните и метеорологични фактори, която е напълно достатъчна за целите на представената информация.

В разглеждания район зимата е сравнително мека, пролетта хладна, лятото горещо, а есента продължителна и топла.

Територията не е класифицирана като “гореща точка” по отношение замърсяването на атмосферния въздух. В сайта на Националния Институт по Метеорология и Хидрология, БАН - <http://www.meteo.bg/>, не са представени данни за замърсяването на района с азотен и серен диоксид, въглероден оксид, прах и др. Районът в който попада обекта не е обременен с емисии на вредни вещества тъй като освен разглеждания обект в близост няма сериозни промишлени замърсители.

Територията на Община Върбица се характеризира с типичен умерено континентален климат. Тъй като се намира в периферната част на източния климатичен район на Дунавската равнина, климатичната характеристика се влияе от множество фактори: температура на въздуха, относителна влажност, скорост и роза на ветровете, валежи, слънчева радиация и др. Информация за стойностите на всеки един от тези фактори е отразена в посочените по-долу таблици.

Температура

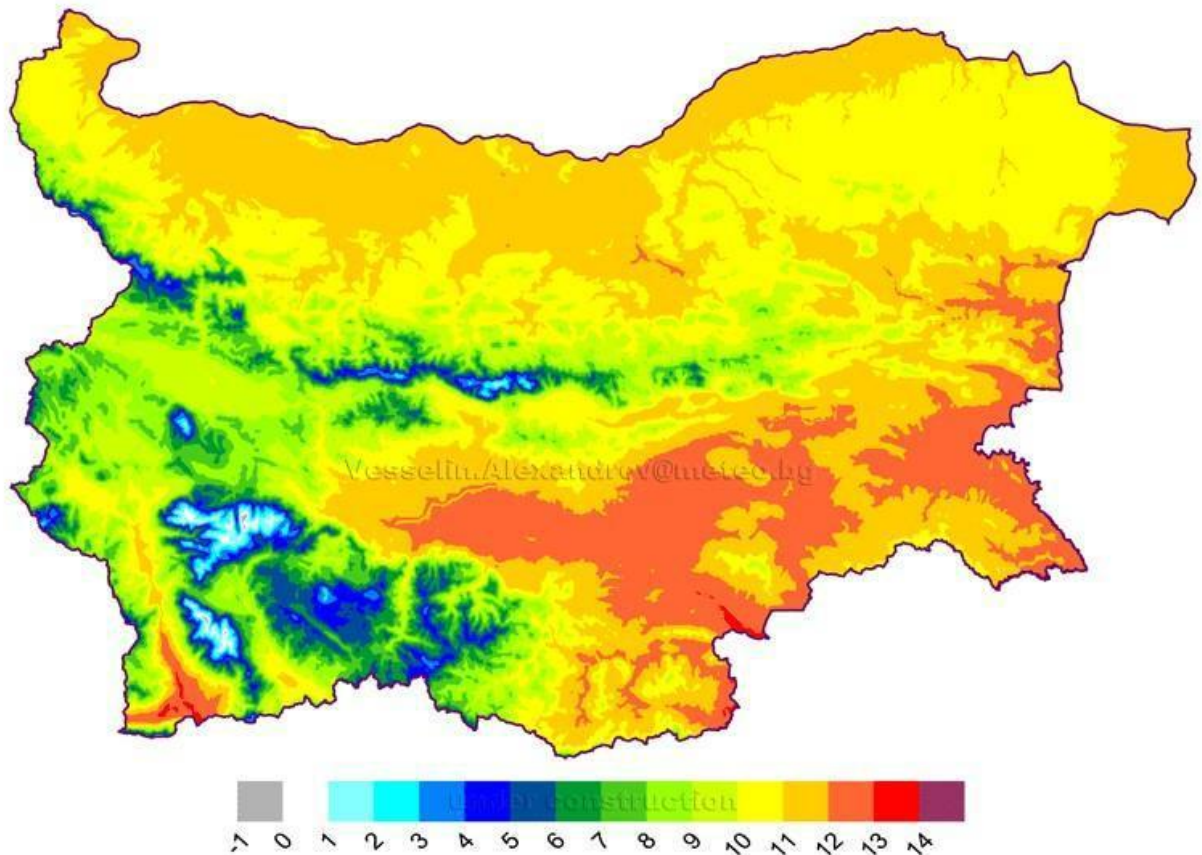
Средната годишна температура на въздуха е 10.7⁰ С. Най-студен месец в годината е януари с изчислителна температура -17 °С, а най-топъл м. юли с абсолютен максимум + 39 °С. Средногодишната максимална температура на въздуха е 16.9° С, а минималната 5.9° С, което разкрива умерено континенталната специфика на района.

Таблица 42. Средногодишни стойности на температурата

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
-1.1	1.0	4.4	10.7	15.6	19.4	22.0	21.6	17.4	12.0	6.8	1.8	11.0

Фигура № 7. Средногодишни стойности на температура

Слънчева радиация. Слънчево греене

Слънчевата и космическа радиация са един от факторите, оказващи влияние на екологичното и санитарно хигиенното състояние на селищата. Интензивността на сумарната радиация върху хоризонтална площ е най-голяма през месец юли през първата половина на деня. По сумарна годишна радиация община Върбица попада в зона "B".

Слънчевата радиация е основен климатообразуващ фактор и главен източник на топлинна енергия. Замърсяването на атмосферата се отразява върху загубите от биологично активната част на слънчевата радиация. Газовете от двигателите с вътрешно горене и от промишлените и битови обекти интензивно поглъщат ултравиолетовата радиация. От друга страна токсичността на тези газове под действието на същата радиация нараства десетки пъти.

Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. От значение за прихода и разхода на слънчевата радиация е и прозрачността на атмосферата, която в града понякога значително варира.

Продължителността на слънчевото греене има сериозно отношение към компонентите на околната среда. Броят на часовете слънчево греене зависи от дължината на деня, респективно от географската ширина на мястото, облачността и закритостта на хоризонта. Годишната продължителност на слънчевото греене е 2204 часа, което не стимулира вторични химични

процес. За сравнение станция "Сандански" е с 46 дни годишно без слънчево греене, а станция "Лом" - 106 дни годишно. Конкретни данни за слънчевата радиация за ст. Каолиново липсват, поради което са използвани репрезентативни данни за други райони на страната.

Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. Познаването на светлинния режим в града е тясно свързано с хигиената на труда, експлоатацията на различни технически съоръжения и др.

Таблица № 43. Продължителност на слънчевото греене

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI I	Год.
79	99	139	182	234	263	318	302	245	176	95	72	2204

Валежи и влажност на въздуха.

Годишната сума на валежите за Община Върбица е 646 mm, като се разпределя по сезони - Зима - 145 mm; Пролет -164 mm; Лято - 200 и Есен - 137 mm.

В целия район най-интензивни валежи падат през м. май и м. юни , а най-малко - през есента - м. септември. Понякога валежите са поройни, което спомага за засилване на ерозията върху наклонените терени. Годишната сума на валежите е по-ниска от средната за страната.

Макар и рядко през периода април-октомври падат интензивни поройни дъждове. Опасността от тях е както в голямото количество валеж за кратко време, така и в силния вятър и градушки, които често ги съпътстват. Броят на гръмотевичните дни достига до 29 годишно.

Валежите допринасят за попадане и разпространение на замърсителите от въздуха в почвите, повърхностните и плитките подпочвени води. Районът на област Шумен се характеризира с много добро количество на валежите – средна годишна сума на валежите 646mm (средна за страната – 650 mm). Разпределението на валежите по сезони е неравномерно. Степента на овлажнение в следващата Фигура е отношението на количеството валежи към изпарението и показва месечния дефицит или излишък на влажността във въздуха, като дефицит на влага има от м. март до м. октомври, като много сух е месец септември с коефициент 0.3, а най-влажен е декември – коефициент 2.6.

Фигура № 8. Влажност и валежи

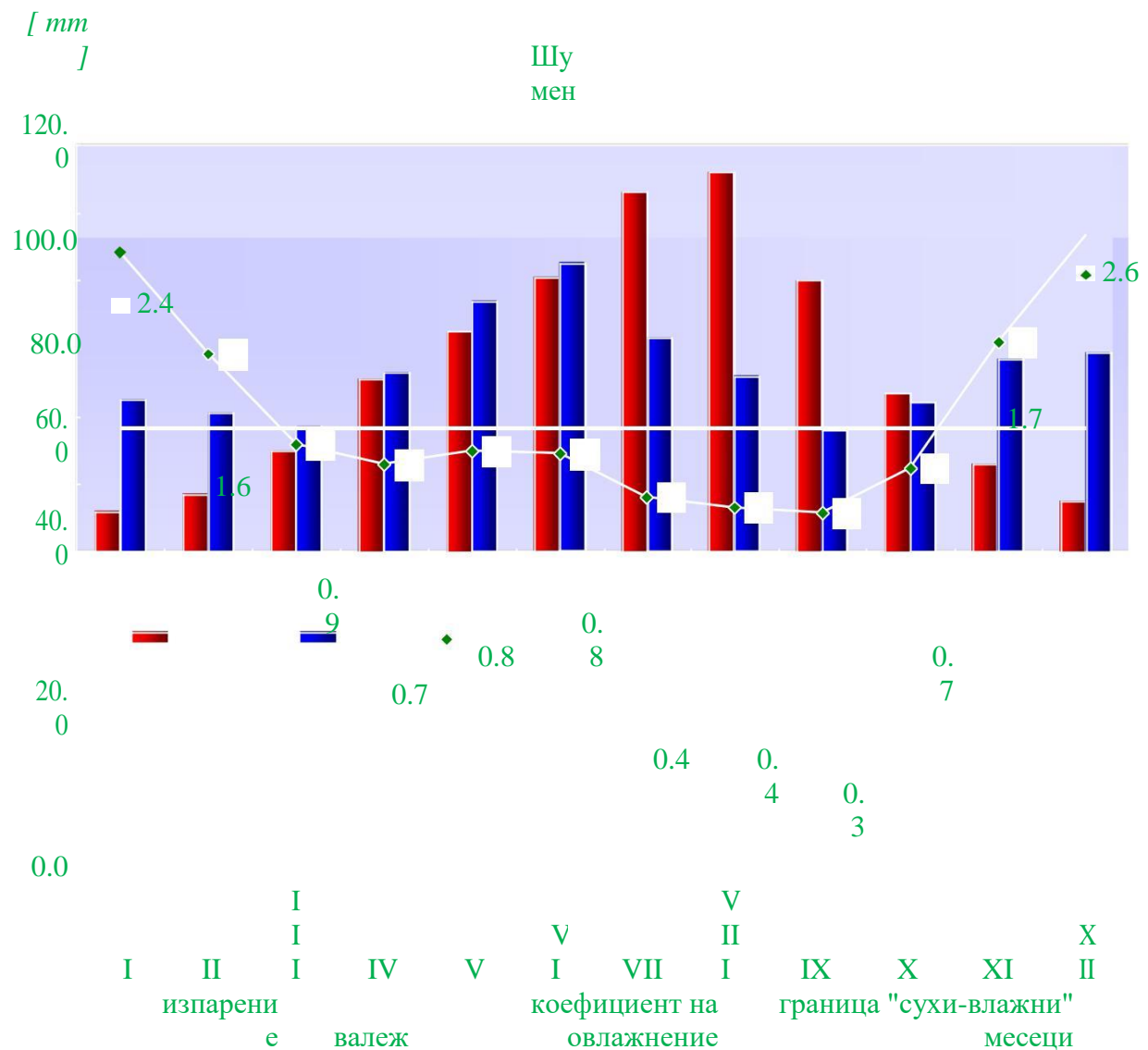

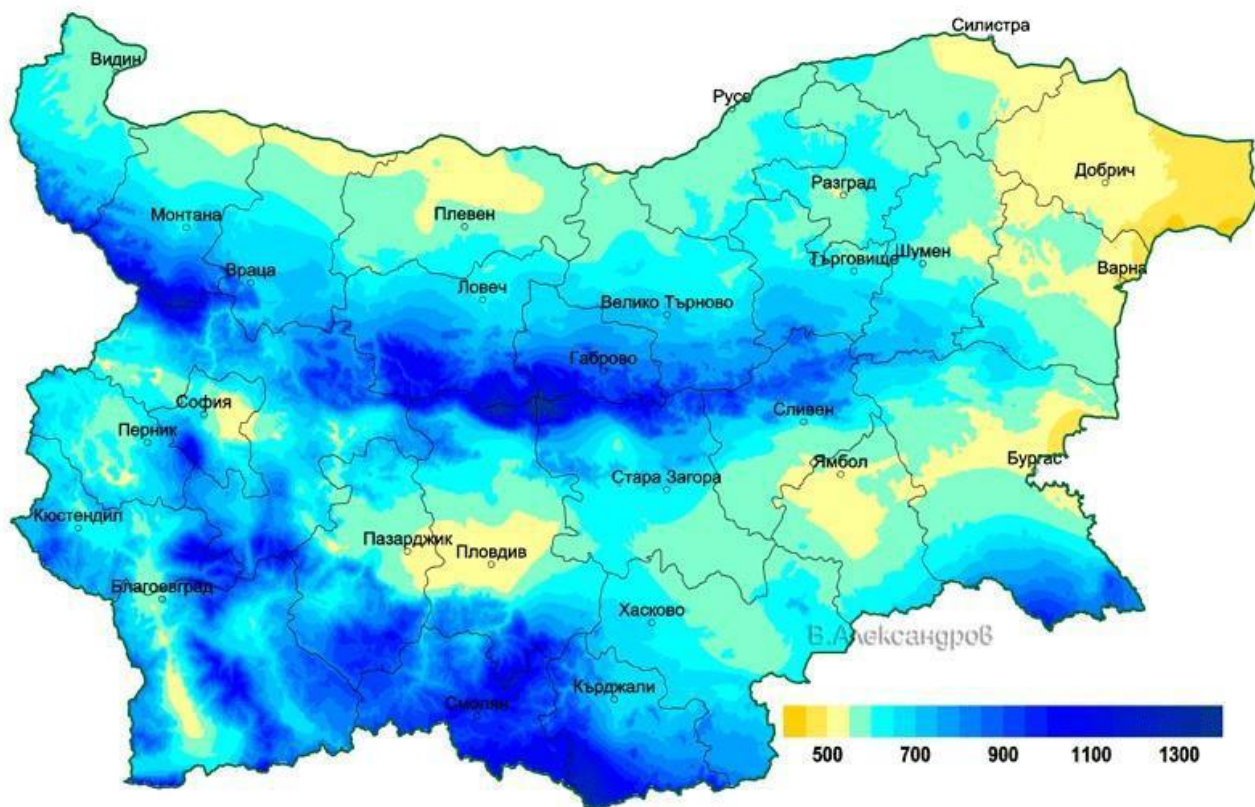
Таблица № 44. Средногодишни стойности на валежи

Показател	Месец												Общо годишно
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Средно количество на валежи	45	41	37	53	74	85	63	52	36	44	57	59	646

Таблица № 45. Средносезонните стойности на показателите.

Показател	Сезон			
	З	II	Л	Е
Средно количество на валежи	145	164	200	137

Фигура № 9. Средногодишни стойности на валежи

Както се вижда от фигура № 1.1.4.3-1, дефицит на влага има от м. март до м. октомври, като много сух е месец август с относителна влажност 63%, а най-влажен е декември с относителна влажност 82%.

Таблица № 46. Относителна влажност

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
82	79	73	68	70	70	64	63	66	74	82	82	73

Дните със снежна покривка са средно 36, като задържането ѝ започва от средата на м. декември и продължава до средата на м. март. Средната дата на образуване на първата снежна покривка е 15 декември, а средната дата на стопяване на последната снежна покривка е 4 март. Средната продължителност на снежната покривка е 79 дни. Средната ѝ дебелина е 6 а максималната - 45 .

Мъгли

Мъглата е състояние на въздуха в приземния слой, при което хоризонталната видимост е по-малка от 1 km. Мъглите се образуват предимно през студената част на годината. Максимумът им е през януари и съвпада с максимума на относителната влажност. Броят на дните с мъгла на територията на страната варира от 24 до 143 през цялата година.

За община Върбица най-голям е броят на дните с мъгла през студеното полугодие - 25.8 %, а най-малък през топлото полугодие – 6,3 дни. При наличие на инверсия в съчетание с мъгли, съдържанието на замърсителите в атмосферния въздух е 20 до 30 % по-високо, отколкото

само при наличие на мъгли. Като се има предвид, че през зимата са регистрирани най-голям брой инверсии и дни с мъгли, може да се твърди, че това е периода с най-неблагоприятни условия за разсейване. Антициклоналната циркулация, която в последните години се проявява все по-често, през студената част на годината създава условия за радиационни инверсии и образуване на мъгли.

Продължителността на мъглата е друга основна характеристика. Най-често са мъглите с продължителност до 3 часа и от 3 до 6 часа. Наблюдават се и мъгли с продължителност няколко денонощия. Те затрудняват транспорта, трудовата дейност в много отрасли и водят до повишаване концентрациите на много от замърсителите на приземния въздух. В следващата Таблица са представени средния брой дни с наличие на мъгли.

Таблица № 47. Среден брой дни с наличие на мъгли

Показател	Месец												Общо годишно
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Брой дни с мъгла	4,6	3,0	2,5	1,0	0,7	0,6	0,4	0,5	1,1	3,3	3,9	4,8	26,6

Ветрове. Роза на вятъра.

Вятърът е метеорологичен фактор с най-силно значение за разпространението на прахови газообразните замърсители, изхвърляни в атмосферния въздух. Концентрацията на замърсителите от постоянно действащи източници е обратно пропорционална на скоростта на вятъра, а ако той е устойчив по посока -замърсяването е по-голямо, отколкото при вятър с променлива посока.

Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено се влияе от скоростта на вятъра, като най -неблагоприятни са ветровете със скорост 0 до 1.0 m/s. За района на общината са характерни средни месечни скорости над 1.9 m/s.

Таблица № 48. Средна скорост на вятъра по посоки m/s през годината

Посока	Месец												Средно годишно
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
N	5,0	3,7	3,2	2,9	2,6	3,4	3,4	3,6	3,2	2,5	2,9	4,2	3,4
NE	3,6	3,5	3,6	3,4	3,2	3,5	2,9	3,2	3,3	3,1	3,3	3,8	3,4
E	3,3	4,5	4,3	4,0	4,2	3,2	3,1	3,3	3,5	3,3	3,6	3,5	3,7
SE	4,0	4,3	4,4	4,4	5,2	3,8	3,1	3,5	3,7	3,7	4,2	3,9	4,0
S	5,3	7,3	4,8	4,7	3,8	3,4	3,2	3,4	3,4	3,4	4,2	5,7	4,4
SW	5,4	6,5	4,8	4,5	3,4	3,3	2,9	3,1	3,5	4,4	3,5	5,8	4,3
W	5,2	5,0	4,6	4,8	4,2	3,9	3,9	4,1	3,8	4,2	4,3	4,6	4,4
NW	6,4	6,1	3,8	4,8	4,9	4,8	4,0	4,7	4,5	3,8	4,9	5,4	4,8

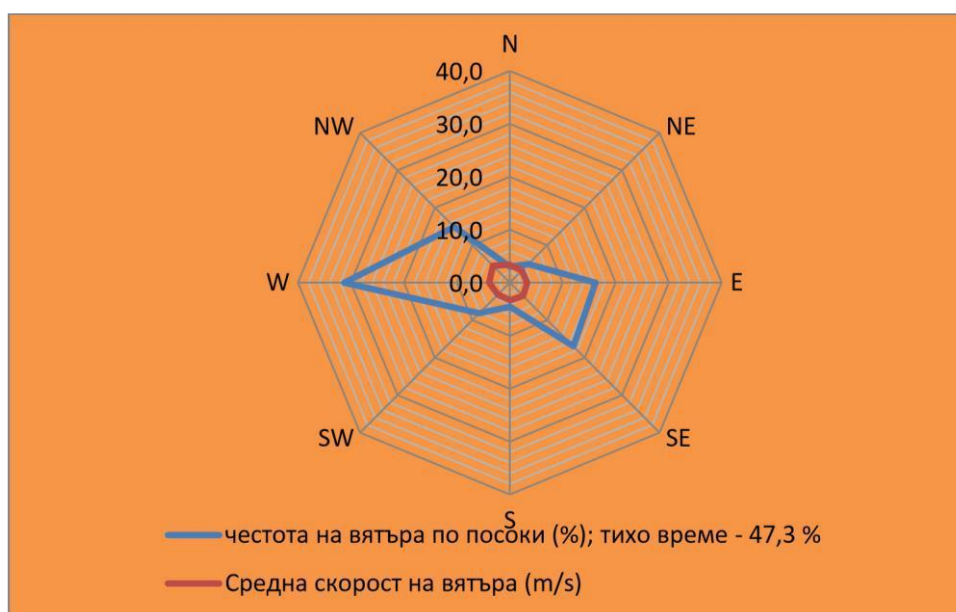

Таблица № 49 . Честота на вятъра по посоки и случаи на “тихо” време.

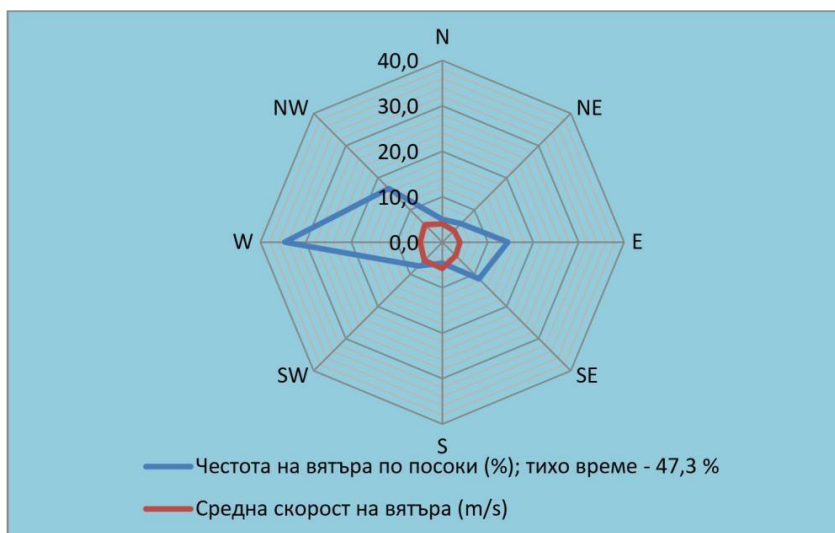
Посока	Месец												Средно годишно
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
N	2,6	5,0	5,3	2,4	2,1	2,5	3,5	3,1	3,1	2,4	3,7	7,3	3,6
NE	6,0	5,3	7,8	4,8	3,5	3,9	4,1	5,5	6,4	4,3	4,6	4,0	5,0
E	12,1	12,0	21,5	20,8	21,3	16,5	14,6	15,2	18,5	23,2	18,8	12,2	17,2
SE	9,2	8,8	15,9	19,2	17,4	15,1	16,3	17,3	19,1	14,7	17,6	11,7	15,2
S	4,7	3,7	3,8	6,5	6,2	4,6	4,5	4,4	4,6	5,6	5,8	6,2	5,1
SW	5,1	8,5	8,2	6,2	7,2	8,0	7,9	9,8	7,0	8,1	5,3	7,6	7,4
W	40,8	37,0	27,9	27,8	31,7	34,0	34,0	29,0	28,2	28,7	31,4	33,0	32,0
NW	19,5	19,7	9,6	12,3	10,5	15,5	15,1	15,7	13,2	12,9	12,7	18,0	14,6
Тихо време	52,9	44,3	40,0	42,5	44,6	46,2	44,3	47,5	51,2	54,3	47,8	52,1	47,3

По фактологични данни от Климатичен справочник на България са оформени следните рози на ветровете спрямо основните сезони свързани със значително въздействие върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух – зима и лято.

Фигура № 10. Лятна роза на ветровете.

Фигура № 11. Зимна роза на ветровете.

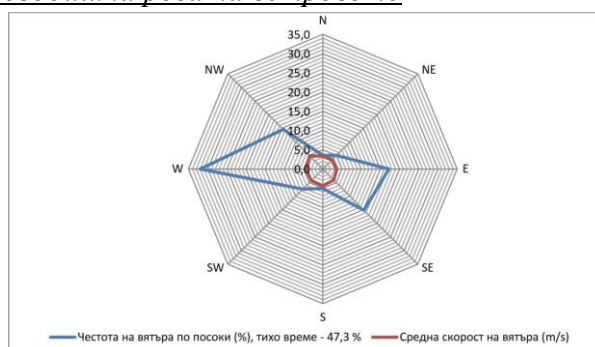
Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено зависи от скоростта на вятъра. За района на община Върбица преобладаващите западни ветрове със средна скорост 4,4 m/s т.е. те способстват за бързото разсейване на замърсители от ниски източници. Най-неблагоприятни скорости на вятъра до 1 m/s определят т.нар. “тихо” време, което за проучваната територия има проявления 47,3 % в годината (средната стойност се запазва в различните сезони на годината)

Таблица № 50. Данните за розата на ветровете

Посока	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Тихо време
Скорост [м/с]	3,4	3,4	3,7	4,0	4,4	4,3	4,4	4,8	-
Честота [%]	3,6	5,0	17,2	15,2	5,0	7,4	32,0	14,6	47,3

На база предоставените данни е получена следната средногодишна роза на ветровете валидна за територията на Община Върбица.

Фигура № 12. Средногодишна роза на ветровете

Районът попада в област, където условия за разсейване на атмосферните замърсители не са добри. Само източните и югозападните ветрове са под 10 %, останалите са с почти еднакви проценти (над 10 %), като с най-голяма вероятност са ветровете от запад – в 18.6 % от случаите.

Най-силни са ветровете от северозапад (6,4 m/s), а най-слаби са от север (2.5 m/s). В следващата таблица е представено процентното разпределение на силните ветрове в годишен аспект.

Таблица № 51. Честота на силните ветрове по посока /%/

N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
0,0	0,0	10,0	10,9	6,5	13,0	23,9	35,7

Резултати от моделирането при разсейването на вредни вещества в атмосферата

Прогнозирането на приземните концентрации е извършено съгласно одобрена от МОСВ Методика за изчисляване на височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата при използване на специализиран софтуер за моделиране и програмен продукт PLUME на Геофизичен Институт БАН. В програмния продукт може да се залагат само до 10 източника, а изпускащите устройства са доста повече, поради което са изчислени т.н. „Виртуални изпускащи устройства” (ВИУ). Изчисляването параметрите на ВИУ се извършва на принципа на осредняване на физическите характеристики на изпускащи устройства от дадена група при водещ показател „дебит” на отпадъчните газове във всяко изпускащо устройство. Използваната методика е съгласувана с МОСВ и се използва именно при обекти с голям брой изпускащи устройства.

Групирането на изпускащите устройства за обединяването им и изчисляването параметрите на ВИУ се извършва по следните критерии:

- ✓ определените НДЕ на съответните изпускащи устройства – групират се тези, които са с еднакви норми;
- ✓ температурата на газовете в съответните изпускащи устройства – групират се тези, които са с еднакви или близки температури;
- ✓ значимост на изпускащите устройства – групират се изпускащи устройства от основните промишлени инсталации. Помощните са поставени и обединени в отделна група.

Резултати от моделирането при разсейването на вредни вещества в атмосферата

Прогнозирането на приземните концентрации е извършено съгласно одобрена от МОСВ Методика за изчисляване на височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата при използване на специализиран софтуер за моделиране и програмен продукт PLUME на Геофизичен Институт БАН. В програмния продукт може да се залагат само до 10 източника, а изпускащите устройства са доста повече, поради което са изчислени т.н. „Виртуални изпускащи устройства” (ВИУ). Изчисляването параметрите на ВИУ се извършва на принципа на осредняване на физическите характеристики на изпускащи устройства от дадена група при водещ показател „дебит” на отпадъчните газове във всяко изпускащо устройство. Използваната методика е съгласувана с МОСВ и се използва именно при обекти с голям брой изпускащи устройства.

Групирането на изпускащите устройства за обединяването им и изчисляването параметрите на ВИУ се извършва по следните критерии:

- ✓ определените НДЕ на съответните изпускащи устройства – групират се тези, които са с еднакви норми;
- ✓ температурата на газовете в съответните изпускащи устройства – групират се тези, които са с еднакви или близки температури;

✓ значимост на изпускащите устройства – групират се изпускащи устройства от основните промишлени инсталации. Помощните са поставени и обединени в отделна група.

В разглеждания случай са определени следните групи изпускащи устройства обуславящи параметрите на съответните ВИУ:

Сграда № 1 - 2 бр. осови вентилатори с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 13 800 Nm³/h , 1 бр. осов вентилатор с размер 1400/1400 с максимален обемен дебит по 20 000 Nm³/h и 4 бр. вентилатори с размер 1000/1000 с максимален обемен дебит по 36 000 Nm³/h

Сграда № 2 – Вентилатори за минимална вентилация – крос вентилатори ще са 2 бр. осови вентилатори с удължено тяло и дебит 13 800 Nm³/h и 3 бр. осов с дебит 18 000 Nm³/h. Тунелни вентилатори 10 бр. с капацитет по 36 000 Nm³/h всеки.

Сграда № 1 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Сграда № 2 – експлоатира се 1 бр. изпускащо устройство с височина 5 m, диаметър 0,25 m, максимален обемен дебит по 144 Nm³/h;

Входните данни за модела са представени в следващата таблица.

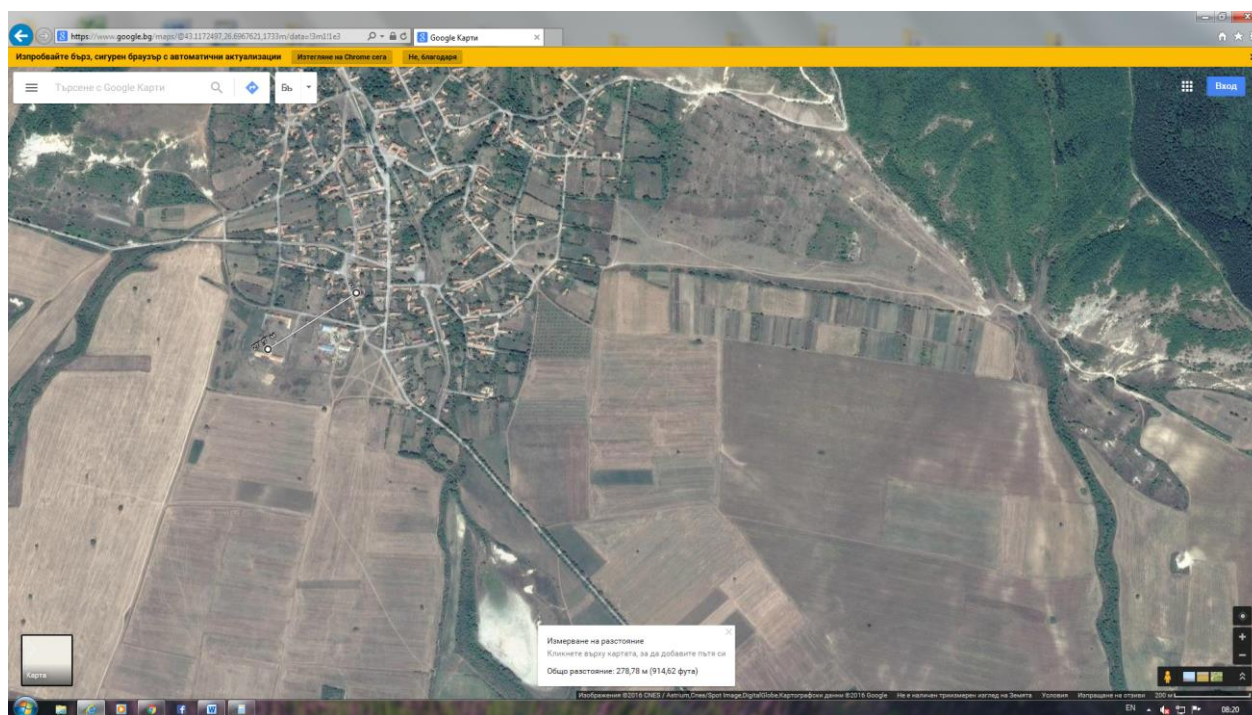
Таблица № 52. Входни данни на модела

№	Точкови източници	x	y	H	d m	T °C	Qm ³ /s	Емисии € [g/s]				
		m	m	m				CO	ФПЧ	NO _x	SO _x	NH ₃
1.	Отоплителна печка сграда № 1	1000	965	5	0,25	80	0,29	0,01	0,006	0,026	0,08	-
2.	Осови вентилатори сграда № 1	1000	900	2	0,67	30	49,39	-	0,27	-	-	0,079
3.	Отоплителна печка сграда № 2	1000	1045	5	0,25	180	0,29	0,01	0,006	0,026	0,08	-
4.	Осови вентилатори сграда № 2	1000	1000	2	0,67	30	122,67	-	0,256	-	-	0,7

Общите параметри използвани в моделите при разглежданите ситуации са, както следва:

- брой стъпки, използвани в модела – 200/200;
- дължина на стъпката, използвана в модела – 20/20 m.;
- извънградски район.
- при моделирането за определяне на средногодишните концентрации на вредните вещества във въздуха е използвана розата на вятъра, като заложените в него метеорологични параметри са взети от Климатичния справочник на Р България. Средногодишна температура – 11 °С.

Фигура № 13. Извадка от карта на засегнатата област

Критични стойности на разсейването при посочените параметри на изпускащите устройства.

Максималните еднократни приземни концентрации се пресмятат при работа на съоръженията на максимален възможен товар, при възможно най-неблагоприятните за разпространение метеорологични условия за период, през който съоръженията биха работили с максимално разрешени емисии от изпускащите устройства. Този подход по правило определя т.нар. сценарий „Максимално замърсяване” - използване на максимални емисионни фактори и/или НДЕ при една посока на вятъра и определените за конкретната ситуация най-неблагоприятни метеорологични условия за дисперсия за замърсителите. Тези условия и заедно с оценката на МЕПК от всички мощности при работа на максимален товар на тези мощности ще бъдат използвани за определяне на моментните приземни концентрации от сценарий „Максимално замърсяване” по нататък в текста.

Използваната програма прави пресмятания на МЕПК, опасната скорост на вятъра, разстоянието до мястото, където те биха се появили и класа на устойчивост на атмосферата по класификацията на Паскуил - Гифорд. Пресмятанията се извършват по програмата PLUME - опция “III. Максимално предходно замърсяване от съществуващи изпускащи устройства (ИУ)”. Като входни данни за модела са използвани представените в Таблица № 51. Резултатите от изчисленията на софтуерния продукт са представени на следващите фигури. Получените резултати са следните:

Получени резултати за емисии на CO

Предходно замърсяване на съществуващи ИУ

ВХОДНИ ПАРАМЕТРИ НА МОДЕЛА | ПАРАМЕТРИ НА ИЗТОЧНИКА

Изходни параметри

Максимална концентрация [mg/m ³]	0.0138652
на разстояние [m] от последния източник	65.
в посока [deg]	0
скорост на вятъра на 10 m [m/s]	1
клас на устойчивост	B

ИЗЧИСЛЕНИЕ

ИЗХОД

Получени резултати за емисии на ФПЧ₁₀

Предходно замърсяване на съществуващи ИУ

ВХОДНИ ПАРАМЕТРИ НА МОДЕЛА | ПАРАМЕТРИ НА ИЗТОЧНИКА

Изходни параметри

Максимална концентрация [mg/m ³]	0.0083191
на разстояние [m] от последния източник	65.
в посока [deg]	0
скорост на вятъра на 10 m [m/s]	1
клас на устойчивост	B

ИЗЧИСЛЕНИЕ

ИЗХОД

Получени резултати за емисии на NO_x

Предходно замърсяване на съществуващи ИУ

ВХОДНИ ПАРАМЕТРИ НА МОДЕЛА | ПАРАМЕТРИ НА ИЗТОЧНИКА

Изходни параметри

Максимална концентрация [mg/m ³]	0.0360497
на разстояние [m] от последния източник	65.
в посока [deg]	0
скорост на вятъра на 10 m [m/s]	1
клас на устойчивост	B

ИЗЧИСЛЕНИЕ

ИЗХОД

Получени резултати за емисии на SO_x

Предходно замърсяване на съществуващи ИУ

ВХОДНИ ПАРАМЕТРИ НА МОДЕЛА | ПАРАМЕТРИ НА ИЗТОЧНИКА

Изходни параметри

Максимална концентрация [mg/m ³]	0.1109222
на разстояние [m] от последния източник	65.
в посока [deg]	0
скорост на вятъра на 10 m [m/s]	1
клас на устойчивост	В

ИЗЧИСЛЕНИЕ

ИЗХОД

Получени резултати за емисии на NH₃

Предходно замърсяване на съществуващи ИУ

ВХОДНИ ПАРАМЕТРИ НА МОДЕЛА | ПАРАМЕТРИ НА ИЗТОЧНИКА

Изходни параметри

Максимална концентрация [mg/m ³]	0.0004047
на разстояние [m] от последния източник	452.55
в посока [deg]	45
скорост на вятъра на 10 m [m/s]	3
клас на устойчивост	А

ИЗЧИСЛЕНИЕ

ИЗХОД

Получените резултати са обобщени в Таблица 52. Символите в таблицата означават: - М - МЕПК за съответния замършител; - ВОП - опасна скорост на вятъра; - ХМПК - разстояние от източника до МЕПК.

Таблица № 53. Обобщени данни на резултатите от моделирането

Замършител вид	МЕПК mg/m ³	ХМ ЕПК m	Посока deg	ВОП m/s	Клас на устойчивост
NH ₃	0.0004	452	45	3	А
прах	0.008	65	0	1	В
NO _x	0.03	65	0	1	В
SO ₂	0.11	65	0	1	В
CO	0.01	65	0	1	В

Максималните еднократни концентрации на вредни вещества се нормират с Наредба № 14 от 23 септември 1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества **В**

атмосферния въздух на населените места. Съгласно Приложение 1 на Наредбата пределно допустимите максимални еднократни концентрации за разглежданите замърсители са съответно:

Таблица № 54. Сравнение на резултатите от моделирането със съответните норми

Замърсител ид	Концентрации (mg/m ³)		Съответствие, % от нормите
	МЕПК, mg/m ³	Максимално еднократни или средночасови норми	
NH ₃	0.0004	0,25**	< 1 %
прах	0.008	0.05*	16%
NO _x	0.03	0.2*	15%
SO ₂	0.11	0.35*	31%
CO	0.01	10*	< 1 %

* Съгласно Наредба 12/2010 г.

** Съгласно Наредба 14/1997 г.

Отчетеното замърсяване на атмосферния въздух (максимални еднократни приземни концентрации) при възможно най-неблагоприятните условия и експлоатация на всичкиточкови източници на вентилационната система преди увеличението на бройката е значително под допустимите норми.

Териториално разпределение на приземните концентрации на вредни вещества в приземния слой при работа на съществуващите мощности, заедно с едновременната работа на новите инсталации.

Териториалното разпределение на приземните концентрации в района на „Инсталация за интензивно отглеждане на птици – бройлери”, нова инсталация и всички съпътстващи съоръжения е дадено за всички работещи изпускащи устройства едновременно.

Очакваните концентрации на групите замърсители са получени по програмата PLUME - опция I. „Очаквани концентрации на вредни вещества в приземния слой” при типичните метеорологични параметри на района. Този подход по правило определя т.нар. сценарий „Типичен” при разпределение и скорост на вятъра, според розата на вятъра за района, сравнени в % с дългосрочни емисионни показатели.

Резултатите от изчисленията на софтуерния продукт и графики с изолинии на разпространението на замърсителите са представени на следващите фигури.

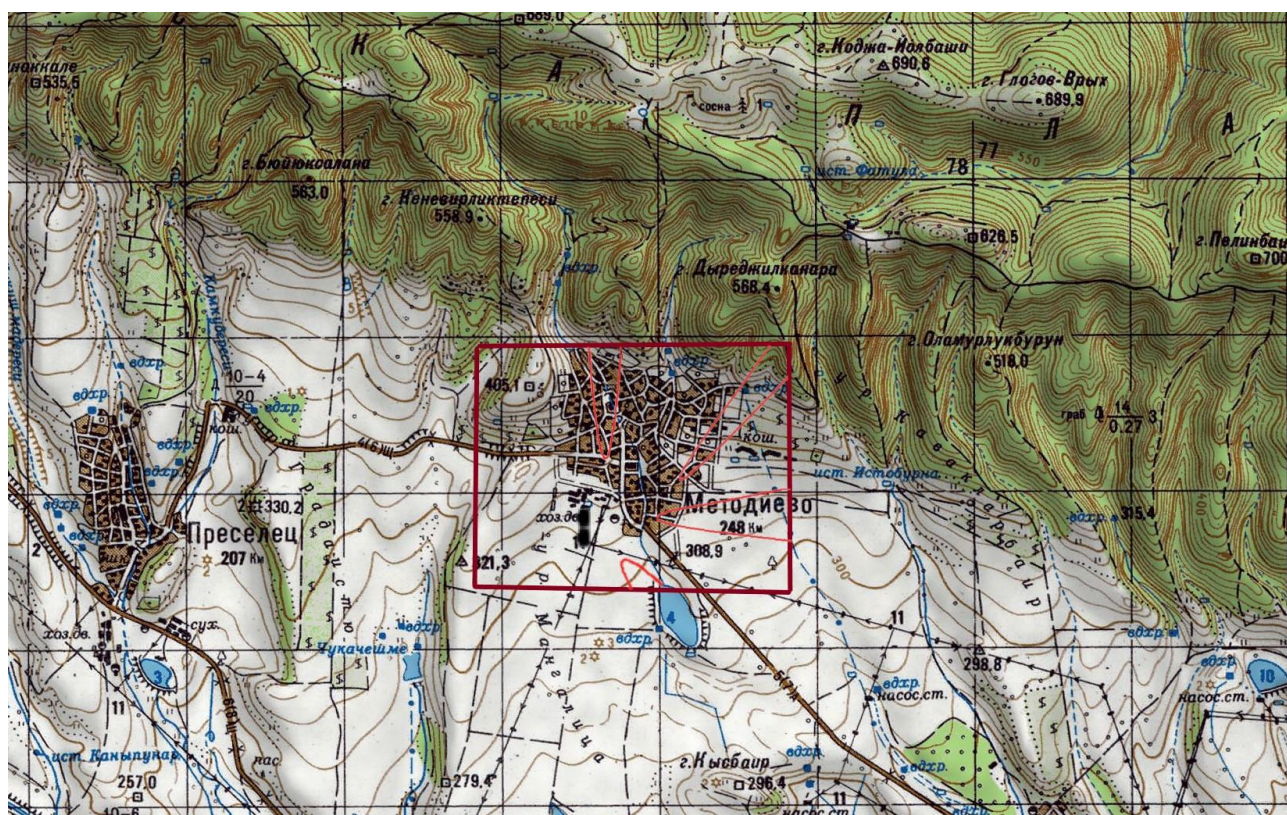
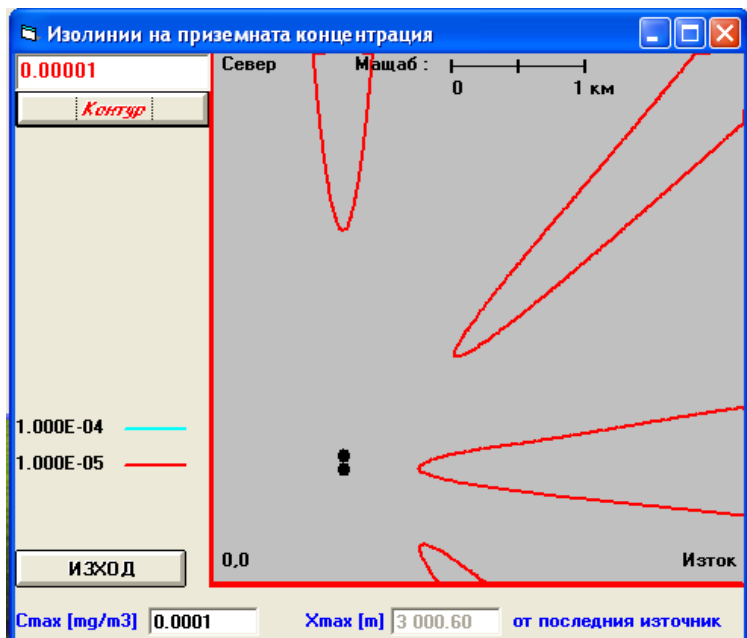
Фиг. 5.5.2.

Разпределение на концентрации на NH₃ в приземния слой след промяната:

$$C_{\max} = 0.0001 \text{ mg/m}^3$$

$$x_{\max} = 3000.60 \text{ m}$$

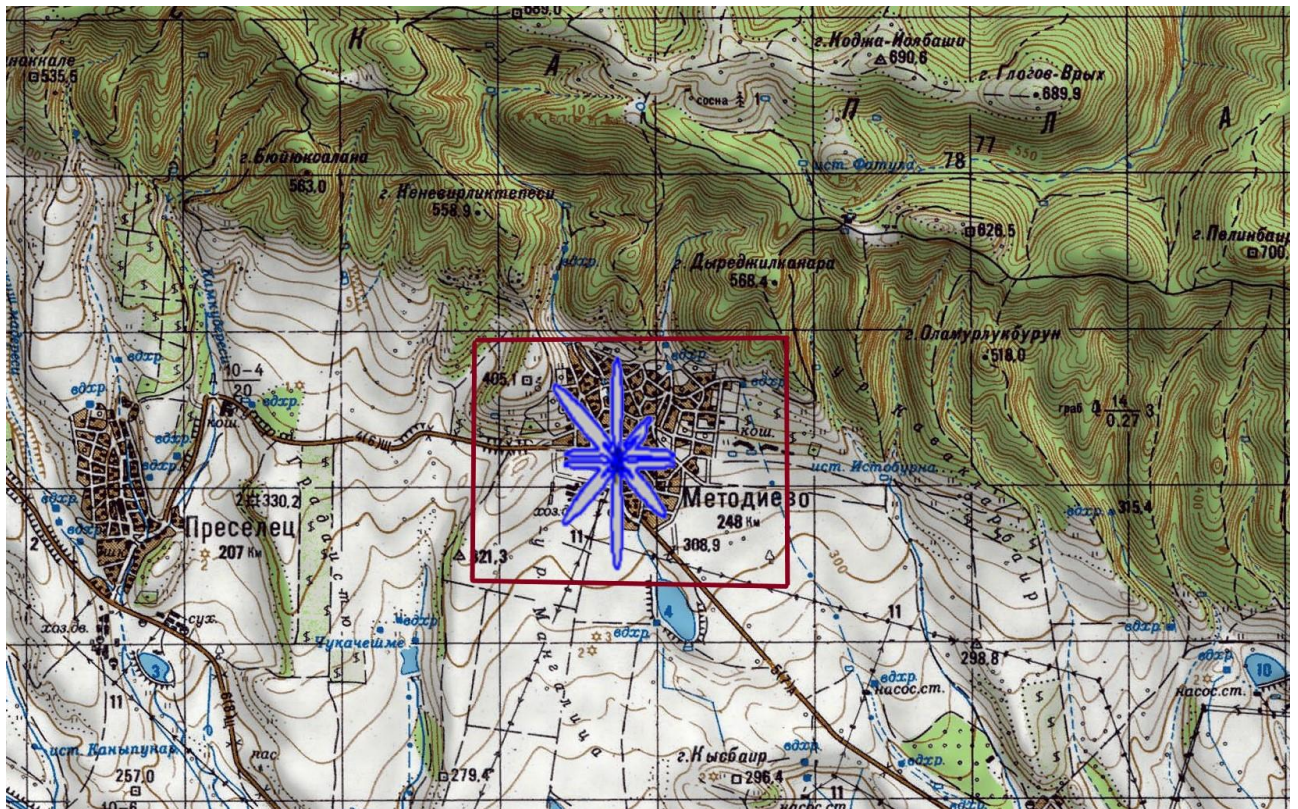
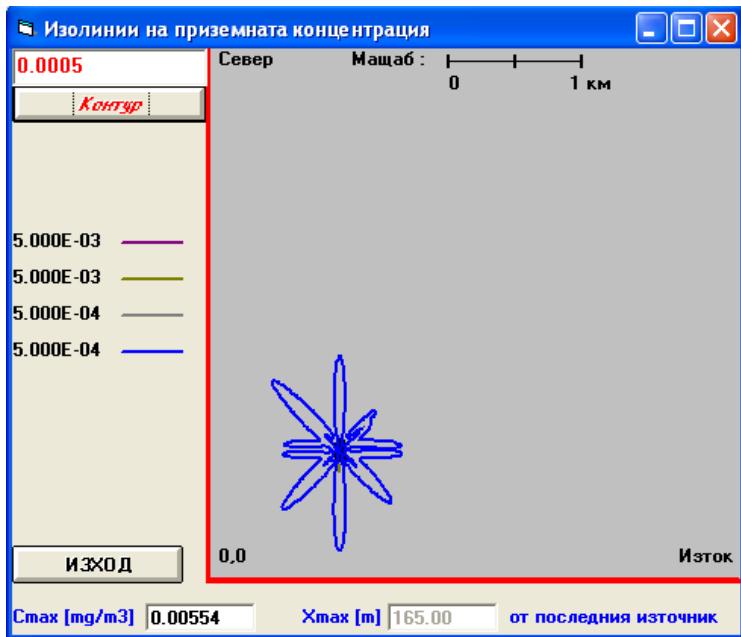

2-3 Очаквани приземни концентрации на NO_x

Разпределение на концентрации на NO_x в приземния слой след промяната:

$C_{max} = 0.00554 \text{ mg/m}^3$

$x_{max} = 165 \text{ m}$

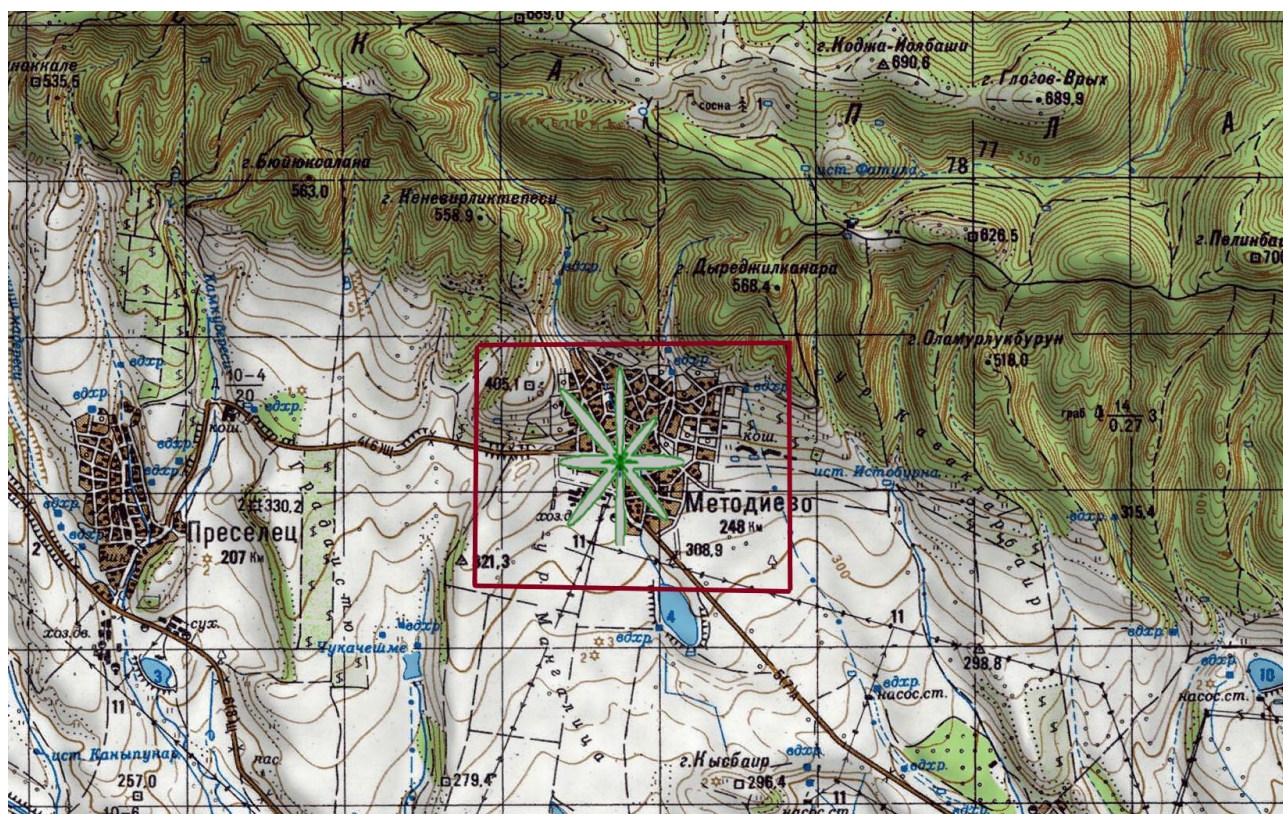
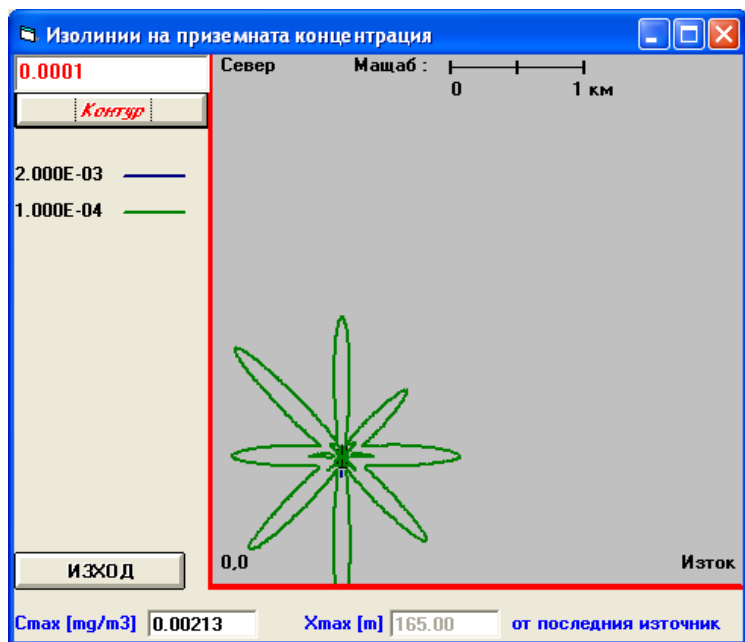

2-5 Очаквани приземни концентрации на CO

Разпределение на концентрации на CO в приземния слой след промяната:

$$C_{\max} = 0.00213 \text{ mg/m}^3$$

$$X_{\max} = 165 \text{ m}$$

Тъй като за метеорологични данни е използвана средногодишна роза на вятъра и средногодишната температура, получената оценка на замърсяването в приземния слой на въздуха е средногодишна. Резултатите са систематизирани в долната таблица.

Таблица № 55. Обобщени данни на резултатите от моделирането

Замърсител вид	МЕПК mg/m ³	ХМЕПК
		m
NH ₃	0.0001	3000.60
прах	0.00128	165
NO _x	0.00554	165
SO ₂	0.01704	165
CO	0.00213	165

Таблица № 56. Сравнение на резултатите от моделирането със съответните норми

Замърсител - вид	Концентрации (mg/m ³)		Съответствие, % от нормите
	МЕПК, mg/m ³	Средноденонощна норми	
NH ₃	0.0001	0,1**	< 1 %
прах	0.00128	0.04*	3.2%
NO _x	0.00554	0.04*	13.85%
SO ₂	0.01704	0.125*	13.63%
CO	0.00213	10*	< 1 %

* Съгласно Наредба 12/2010 г.

** Съгласно Наредба 14/1997 г.

Отчетеното замърсяване на приземни слой на атмосферния въздух при типичните за района метеорологични условия и експлоатация на всички мощности е значително под допустимите норми.

Заключение от резултатите от моделирането при проектирания капацитет и технологични параметри.

Сравнение на резултатите с допустимите норми

Замърсяването на атмосферния въздух (очаквани моментни концентрации) при възможно най-неблагоприятните условия и при едновременна работа на всички изпускащи устройства след реализиране на инвестиционното предложение ще бъде под допустимите емисионни норми.

Замърсяването на атмосферния въздух (максимални приземни концентрации) при типичните за района метеорологични условия и при едновременна работа на всички изпускащи устройства след реализиране на инвестиционното предложение ще бъде под съответните допустими емисионни норми.

Резултатите от моделирането са обобщени и анализирани в следващата таблица.

Таблица № 57. Сравнение от резултатите на моделирането дисперсията на емисиите в атмосферния въздух

Замърсител - Вид	Концентрации (mg/m ³)		Съответствие, % от нормите
	МЕПК mg/m ³	Максимално еднократни или средночасови норми	
<i>Максимални концентрации на замърсители по отношение заварено положение</i>			
NH ₃	0,0004	0,25**	< 1%
Прах	0,008	0,05*	16%
NO _x	0,03	0,2*	15%
SO ₂	0,11	0,35*	31%
CO	0.01	10*	< 1 %
<i>Концентрации на замърсители при нормални метеорологични условия на целия обект</i>			
NH ₃	0,0001	0,1**	< 1%
Прах	0,00128	0,04*	3.2%
NO _x	0,00554	0,04*	13.58%
SO ₂	0,01704	0,125*	13.63%
CO	0,00213	10*	< 1%

*Съгласно Наредба 12/2010 г.

**Съгласно Наредба 14/1997 г.

Заклучение от резултатите от моделирането

От направеното съпоставяне на проектните и нормативните емисии за всички варианти на изследване и при отчитане на кумулативния ефект се вижда, че нарушение на емисионните норми при сценарий типичен, съгласно Наредба № 12/2010 г. и Наредба №14/97 г. – няма. Зоната с максимална концентрация (при възможно най-неблагоприятните метеорологични условия) попада на източната граница на площадката.

По отношение дисперсията на замърсителите по посока на населеното място е видно наличие на максимални концентрации на разстояние от 165 до 3000 m от последния източник на площадката. Тази зона не покрива и остава много далеч от населени места и/или жилищни зони.

От направеното съпоставяне на съществуващите (отчетени чрез извършени замервания) и нормираните емисии (НДЕ) за тази ситуация на изследване при отчитане на кумулативния ефект от едновременната работа на всички изпускащи устройства с НДЕ се вижда, че с реалните емисионни концентрации ще бъдат много по-ниски от моделираните.

Анализите и моделирането са направени при определените най-неблагоприятни метеорологични условия, когато приземните концентрации са максимални. В обикновените случаи, максимални стойности се получават изключително рядко. Както може да се види от таблиците по-горе, максималните приземни концентрации не надвишават съответните пределно допустими норми.

От данните в представената по-горе таблица се вижда, че не се очакват превишения на максимално еднократните норми за съдържанието на изследваните замърсители в атмосферния въздух след реализиране на инвестиционното намерение. Очакваните максимално еднократни концентрации са в пъти под приложимите норми.

При отчитане на типичните за района метеорологични условия максималните приземни концентрации стават много по-ниски от съответните пределно допустими концентрации и норми.

От данните в представената по-горе таблица се вижда, че след реализиране на инвестиционното намерение не се очакват превишения нито на годишните норми, нито на съответните долни оценъчни прагове за разглежданите замърсители. Получените максимални концентрации са пъти по-ниски от нормите за съдържанието им в атмосферния въздух.

5.6. Контрол и измервания.

Изпусканите организирано вентилационни газове имат произход на газове, генерирани в работна среда. Собствен мониторинг се предвижда посредством изчисляване на годишните количества на замърсителите, съгласно изискванията на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители (ЕРИПЗ).

6. ЕМИСИИ НА ВРЕДНИ И ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА ВЪВ ВОДИТЕ.

Характерът на технологичния процес в инсталацията за интензивно отглеждане на птици – кокошки носачки е такъв, че не се образуват производствени и охлаждащи отпадъчни води. Технологично водата се използва единствено за поене и охлаждане на птиците и питейно-битови нужди на обслужващия персонал. Помещенията за отглеждане на птици се почистват в края на всеки жизнен цикъл (веднъж годишно). Почистването на помещенията се извършва в следния ред: механично почистване, вентилиране на помещенията и дезинфекция.

Избраната технология не предвижда емисии на вредни и опасни вещества в отпадъчни води - такива няма да се формират. На производствената площадка ще се формират единствено битово-фекални отпадъчни води, които не са предмет на настоящата оценка

Таблица № 57.1 Емисиите на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, съгласно Приложение 8 на ЗООС

Показател/Вид замърсител	Стойност, съгласно избраната техника	Стойност/обхват стойности съгласно заключения за НДНТ, вкл. Приети с Решение на ЕК
Органохалогенни съединения и вещества, които могат да образуват такива съединения във вода	Не се формират	Няма данни
Органофосфорни съединения	Не се формират	Няма данни
Органокалаени съединения	Не се формират	Няма данни
Вещества или препарати с доказани канцерогенни свойства	Не се формират	Няма данни
Вещества или препарати с доказани мутагенни свойства	Не се формират	Няма данни
Вещества или препарати с доказано въздействие чрез водната среда върху възпроизводството	Не се формират	Няма данни

Устойчиви въглеродороди и устойчиви биоакумулируеми органични вещества	Не се формират	Няма данни
Цианиди	Не се формират	Няма данни
Метали и техни съединения	Не се формират	Няма данни
Арсен и негови съединения	Не се формират	Няма данни
Биоциди и други продукти за защита на растенията	Не се формират	Няма данни
Суспендирани материали	Не се формират	Няма данни
Вещества, които водят до еутрофикация (нитрати и фосфор)	Не се формират	Няма данни
Вещества, които имат неблагоприятно въздействие върху кислородния баланс (БПК, ХПК и др.)	Не се формират	Няма данни

Сградите са без връзка с канализационната система. На площадката няма изградена обща площадкова канализационна система.

Дъждовните води се оттичат повърхностно по терена и попиват в зелените площи.

6.1. Битово-фекални отпадъчни води.

Битово-фекални отпадъчни води се формират от разположената на площадката битова сграда. Заустват се в самостоятелна водоплътна изгребна яма.

6.1.1. Пречиствателни съоръжения за битово-фекални отпадъчни води.

На производствената площадка на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не са разположени пречиствателни съоръжения за пречистване на битово-фекални отпадъчни води.

Към настоящия момент на площадката е разположена 1 бр. водоплътна черпателна яма, в която се събират битово-фекалните отпадъчни води от битовата сграда. Използва се съществуваща водоплътна черпателна шахта, която е разположена до административната сграда. Съоръжението е изградено в миналото с цел да обслужва целия стопански двор на с. Методиево.

Предвижда се изграждането на водоплътна черпателна ями с обем 12 m³ към животновъдни сгради 1 и 2. В тях ще се събират отпадъчните води от филтрите и битовите помещения към всяка сграда.

На следващата блок-схема е представен източника на битово-фекални отпадъчни води и съществуващата водоплътна черпателна шахта.

Фигура № 13. Блок схема на поток „битово-фекални води“

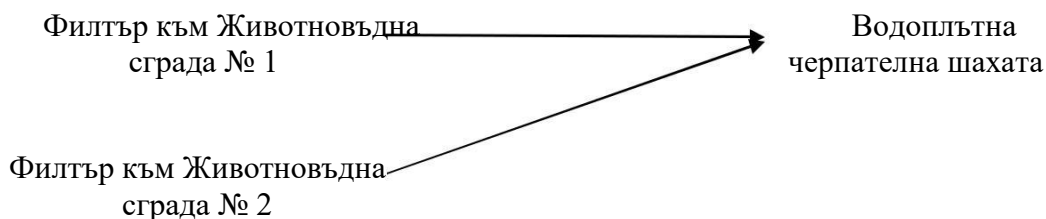

Схема на канализационната мрежа на площадката и точките на заустване е представена в *Приложение №7*.

Към настоящия момент оператора не прилага инструкция за проверка и поддръжка на канализационната система.

6.1.2. Емисии.

Количествата на формираните битово-фекални отпадъчни води при експлоатацията на инсталациите са:

- максимално часово – 0,08 m³/h;
- средно денонощно – 0,28 m³/24h;
- максимално годишно – 102 m³/у.

Към настоящия момент оператора не е задължен и не е извършвал собствен мониторинг на формираните битово-фекални отпадъчни води.

Битово – фекалните отпадъчни води са със слабо органично замърсяване. В тези отпадъчни води не са налични вещества от Списък I и Списък II и Приложения 2 и 5 на Наредба № 6/09.11.2006 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества

в отпадъчните води, зауствани във водни обекти и Приложения №№ 1 и 2 на Наредба № 1/07.07.2000 г. за проучването ползването и опазването на подземните води.

Схема на канализационната мрежа на площадката и точките на заустване е представена в *Приложение № 7*.

6.1.3. Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.

Към настоящия момент на площадката е разположена 1 бр. водоплътна черпателна яма, в която се събират битово-фекалните отпадъчни води от битовата сграда. Използва се съществуваща водоплътна черпателна шахта, която е разположена до административната сграда. Предвижда се изграждането на 1 бр. водоплътни черпателни ями с обем 12 m³ към животновъдни сгради 1 и 2. В тях ще се събират отпадъчните води от филтрите към всяка сграда. Формираните отпадъчни води периодично ще се извозват чрез специализиран транспорт на местното ВиК дружество експлоатиращо ГПСОВ гр. Шумен.

6.1.4. Контрол и измерване.

Към настоящия момент оператора не извършва контрол и измерване на количеството и качеството на формираните битово-фекални отпадъчни води.

6.2. Дъждовни води

Няма изградена отделна канализация за дъждовните води. Те се отичат свободно. Площадката е бетонирана.

6.2.1. Разделяне потоците на дъждовните води.

Няма изградена отделна канализация за дъждовните води. Те се отичат свободно и поради това дъждовните води не се разделят на потоци.

6.2.2.Пречиствателни съоръжения за дъждовните води.

Няма изградена отделна канализация и пречиствателни съоръжения за дъждовните води.

6.2.3.Емисии.

Не са извършвани изпитвания на дъждовните води за наличие на замърсители.

6.2.4. Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.

Не е налично въздействие върху качеството на приемащите водни обекти поради липса на такива за дъждовните води.

6.2.5. Контрол и измерване.

Не е извършван контрол и измерване на дъждовните води.

➤ Производствени отпадъчни води

Производствени отпадъчни води се формират в резултат на измиването на помещенията след отвеждане на готовата партида пилета. Измиването се извършва с питейна вода. Отпадното водно количество от една производствена сграда за едно почистване е до 10 м².

Отглеждането на бройлери се осъществява в 6 цикъла годишно.

- 10 м² x 6 цикъла = 60 м² /сграда/ годишно;
- 6 сгради x 60 м² = 360 м²/годишно.

Така при пълно натоварване на инсталацията след реализацията на инвестиционното предложение количеството на отпадъчните води ще бъде 360 м²/годишно. Производствените отпадъчни води ще се заустват във водоплътна изгребна яма и от там ще бъдат извозвани до най близката ГПСОВ от лицензирана фирма.

○ Пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води

Преди измиването се отстранява сламената постеля, включваща торови маси и помещенията се измиват. Водите от почистването се отвеждат от помещението чрез отвори в стените с ф 100 мм, разположени през 4 м по дължина на сградата. Надлъжно на сградата има външни открити улеи с ширина 15 см. и дълбочина от 5 до 15 см. В края на всеки улей през решетка и посредством канализационни шахти, водите преминават в общ канал, водещ до водоплътна утаителна шахта – 2 бр., в които се извършва механично утаяване. Каналът е изграден от PVC тръби ф 200. За всяко хале са изградени шахти ф1000 от сглобяеми стоманобетонени елементи с утаечна част и решетки-кошници.

Утаителните шахти представлява стоманобетонов резервоар, монолитно изпълнение, с обем 12 м² всяка. Вкопан е като надземната част е 10 -15 см. На горната плоча има ревизионен отвор с метален капак.

Почистването и се осъществява от външна фирма, която откарва отпадъчните води до ГПСОВ-Велики Преслав или ГПСОВ-Шумен. В тази връзка е невъзможно да бъде определен състава на производствените отпадъчни води.

○ Емисии.

Не са извършвани изпитвания на отпадъчните води за наличие на замърсители съгласно Българското законодателство.

○ Въздействие върху качеството на приемащите водни обекти.

Отпадъчните води не се заустват във водни обекти или селищна канализационна мрежа

○ **Контрол и измерване.**

План за собствен мониторинг. *Приложение №20*

7. ДЕЙНОСТИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.

7.1. Образуване на отпадъци.

За дейностите по управление на отпадъците на територията на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево, са изготвени работни листи за всички видове отпадъци, които ще се образуват на площадката, съгласно Чл. 7, ал. 1, т. 1 от Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците. Предстои утвърждаването им от РИОСВ- Шумен.

Образуваните отпадъци от дейността на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево са представени по видове, съгласно класификацията на отпадъците с кодове и наименования съгласно Приложение № 1 към Чл. 5, ал. 1 на Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците на Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 44 от 25.05.2004 г.).

Информацията относно количествата генерирани в „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево отпадъци са представени в таблиците в настоящето заявление. Годишните количества отпадъци са по проектни данни на инсталацията и ще се генерират от цялата производствена дейност на дружеството. Същите са максимално допустимите на база съществуващата технология.

Копие на изготвени работни листи за класификация на образуваните отпадъци са представени в *Приложение № 17*.

7.1.1. Производствени отпадъци

1. Пластмасови отпадъци

Състав на отпадъка – не опасен отпадък, полимери

Източници: бракувани детайли от съоръжения на цялата площадка

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Пластмасови отпадъци	
t/y	2

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

02 01 04 - Отпадъци от пластмаси (с изключение на опаковки)

2. Метални отпадъци

Състав на отпадъка – желязо, сплави

Източници: бракувани детайли от съоръжения на цялата площадка

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Метални отпадъци	
t/y	2

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

02 01 10 - Метални отпадъци

3. Сгурия, шлака и дънна пепел от котли

Отпадъци от изгаряне на въглища в отоплителните печки.

Състав на отпадъка - твърд насипен отпадък, не опасен

Източници: от отоплителни печки

Периоди на образуване: през студени месеци

Количество:

Сгурия, шлака и дънна пепел	
t/y	100

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

10 01 01 - Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04)

4. Хартиени и картонени опаковки.

Отпадъци от опаковки на суровини и материали.

Състав на отпадъка - твърд отпадък, не опасен

Източници: от цялата площадка Периоди на

образуване: постоянно

Количество:

Хартиени и картонени опаковки	
t/y	1

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

15 01 01 – Хартиени и картонени опаковки

5. Пластмасови опаковки.

Отпадъци от опаковки на суровини.

Състав на отпадъка - твърд отпадък, не опасен

Източници: от цялата площадка Периоди на

образуване: постоянно

Количество:

Пластмасови опаковки	
t/y	1

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

15 01 02 – Пластмасови опаковки

6. Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02

Състав на отпадъка – памучни тъкани и синтетични тъкани- полиестерни, полиакрилни

Източници: употребени работни облекла и предпазни средства

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване, предпазни облекла	
t/y – 0,2	

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

15 02 03 - Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02

Обобщени данни за образуваните производствени не опасни отпадъци от цялата производствена площадка са представени в следващата таблица.

Таблица № 58. Производствени отпадъци образувани от цялата площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване и рециклиране	Обезвреждане
Пластмасови отпадъци	02 01 04	2	Да	Да - външни фирми	Не
Метални отпадъци	02 01 10	2	Да	Да - външни фирми	Не
Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04)	10 01 01	100	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	1	Да	Да - външни фирми	Не
Пластмасови опаковки	15 01 02	1	Да	Да - външни фирми	Не
Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02	15 02 03	0,1	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми

7.1.2. Опасни отпадъци

1. Други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки.

Образува се от отработени масла от аварийен агрегат за електроенергия.

Състав на отпадъка - течен, опасен - НЗ, Н6, емулгирани масла

Източници: от агрегат

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки	
t/y	0,3

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

13 03 05* - Не хлорирани отработени моторни, смазочни и масла за зъбни предавки

2. Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества.

Процесите на дезинфекция изискват доставката на различни по вид препарати. Те са в различни опаковки, след изпразването на които, се генерират като опасен отпадък.

Състав на отпадъка – твърдо състояние, предимно пластмасови опаковки с опасни свойства - Н4, Н6, Н8

Източници: от дезинфектанти и биоциди

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества	
t/y	0,1

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

15 01 10* - Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества.

3. Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции.

Процесите на отглеждане на птиците, се изискват манипулации по добавяне на различни лекарствени препарати, добавки, витамини и др, предимно перорално. След тяхната употреба се генерират като опасен отпадък.

Състав на отпадъка – твърдо състояние, предимно пластмасови или композитни материали, с опасни свойства - Н4, Н6, Н8

Източници: от дезинфектанти и биоциди

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции	
t/y	0,1

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

18 02 02* - Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции

4. Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак.

Образува се при подмяна на негодни да по-нататъшна употреба осветителни тела на площадката на птицефермата.

Състав на отпадъка – твърдо състояние, с опасни свойства Н6, Н14,

Източници: от осветителни тела на площадката на птицефермата.

Периоди на образуване: периодично, при подмяна

Количество:

Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	
t/y	0,0

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.
20 01 21* – **Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак**

Обобщени данни за образуваните опасни отпадъци от цялата производствена площадка са представени в следващата таблица.

Таблица № 59. Опасни отпадъци образувани от цялата площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване, преработване и рециклиране	Обезвреждане
Други моторни и смазочни масла за зъбни предавки	13 02 08*	0,3	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Опаковки съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти)	15 01 10*	0,1	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания с оглед предотвратяването на инфекции	18 02 02*	0,1	Да	Не	Да - външни фирми

7.1.3. Строителни отпадъци.

1. Смеси от бетон, тухли, керемиди,плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06

Отпадъци от строително-ремонтни дейности на площадката на птицеферма с. Сини вир
Състав на отпадъка - твърд отпадък, не опасен, бетон, тухли, керемиди, плочи и др.
керамични изделия

Източници: при ремонтни дейности на площадката.

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Смеси от бетон, тухли, керемиди,плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06	
t/y	5

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ
17 01 07 - Смеси от бетон, тухли, керемиди,плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 07 06

2. Желязо и стомана

Състав на отпадъка - твърд отпадък, не опасен, съдържа желязо

Източници: при ремонтни дейности на площадката.

Периоди на образуване: периодично

Количество:

Желязо и стомана	
t/y	0,5

Таблица № 60. Строителни отпадъци образувани от цялата площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняв а не	Оползотворя	Обезврежда
				в ане, преработван е и рециклиран е	не
Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06	17 01 07	5	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми
Желязо и стомана	17 04 05	0,5	Да	Да - външни фирми	Не

7.1.4. Битови отпадъци.

1. Смесени битови отпадъци

Отпадъци, които се образуват от административната и битова дейност на площадката на птицефермата.

Състав на отпадъка - твърд отпадък, не опасен

Източници: от административно - битова дейност

Периоди на образуване: ежедневно

Количество:

Смесени битови	отпадъци
t/y	5

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.

20 03 01 - Смесени битови отпадъци

2. Утайки от септични ями

Утайки и отпадъчни води от водоплътна черпателна шахта към птицефермата.

Състав на отпадъка – течност, утайки

Източници: от административно - битова дейност

Периоди на образуване: ежедневно

Количество:

Утайки от септ	ични ями
t/y	10

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 год., МОСВ и МЗ.
20 03 04 – Утайки от септични ями

Обобщени данни за образуваните битови отпадъци от цялата производствена площадка са представени в следващата таблица.

Таблица № 61. Битови отпадъци образувани от производствената площадка.

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване, преработване и рециклиране	Обезвреждане
Смесени битови отпадъци	20 03 01	2,5	Да	Не	Да - външни фирми
Утайки от септични ями	20 03 04	102	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми

7.2. Приемане на отпадъци.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не се извършва приемане на отпадъци.

7.3. Предварително съхраняване на отпадъци.

Площадка за предварително съхранение на опасни отпадъци

Площадка за предварително съхранение на опасни отпадъци е закрита, с облицован под, част от административна сграда на халето

На площадката се съхраняват следните отпадъци:

- Нехлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа – код 13 02 05*
- Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти) – код 15 01 10*
- Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции - код 18 02 02*
- Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак – код 20 01 21*

Площадката за предварително съхранение на опасни отпадъци отговаря на изискванията на Приложение 2, към член 12 на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/19.03.1999 год. (Обнародвана в ДВ бр. 29/1999 год.).

Съхраняваните отпадъци не принадлежат към групите по т. 3.3.4. на Приложение № 2 на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/19.03.1999 год. (Обн. ДВ бр. 29/1999 год.).

- ✓ Капацитет на площадката – 10 m² - закрита;
- ✓ Наличие на ограда – площадката е обособена в рамките на съществуваща сграда;
- ✓ Наличие на вътрешна площадка за престой на автомобилите – не;
- ✓ Разстояние до инсталацията за обезвреждане – няма такава на площадката;

- ✓ Начин на достъп до площадката – ограничен;
- ✓ Наличие и състояние на противопожарната система на площадката – Отговаря на Наредба № 2/1994 г., ПСТН;
- ✓ Наличие на система за измиване на контейнерите – не;
- ✓ Наличие и състояние на система за събиране на отпадъчните води от площадката – не се формират такива;
- ✓ Наличие на абсорбенти за събиране на разливи от площадката – да, сяра и абсорбенти
- ✓ Площадка за резервоари за съхранение – не

Площадката за временно съхранение на опасни и производствени отпадъци отговаря на изискванията на Приложение 2, към член 12 на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/19.03.1999 год. (Обнародвана в ДВ бр. 29/1999 год.).

Местата за предварително съхранение на опасни и производствени отпадъци са посочени в **Приложение № 21** Схема за предварително съхранение на опасни и производствени отпадъци.

Площадка за предварително съхранение на производствени отпадъци е с непропусклив под, са до животновъдна сграда № 1 и 2.

На площадката се съхраняват следните отпадъци:

- Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04) – код 10 01 01
- Битови отпадъци

За предварително съхранение на производствени отпадъци от производствените площи на дружеството отговаря на изискванията на Приложение 2, към член 12 на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/19.03.1999 год. (Обнародвана в ДВ бр. 29/1999 год.).

Съхраняваните отпадъци не принадлежат към групите по т. 3.3.4. на Приложение № 2 на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/19.03.1999 год. (Обнародвана в ДВ бр. 29/1999 год.).

- ✓ Наличие на ограда – площадката е обособена в рамките на съществуваща сграда;
- ✓ Наличие на вътрешна площадка за престой на автомобилите – не;
- ✓ Разстояние до инсталацията за обезвреждане – няма такава на площадката;
- ✓ Начин на достъп до площадката – ограничен;
- ✓ Наличие и състояние на противопожарната система на площадката – Отговаря на Наредба № 2/1994 г., ПСТН.
- ✓ Наличие на система за измиване на контейнерите – не;
- ✓ Наличие и състояние на система за събиране на отпадъчните води от площадката – не се формират такива;
- ✓ Наличие на абсорбенти за събиране на разливи от площадката – не;
- ✓ Площадка за резервоари за съхранение – не
- ✓ Наличие на закрити контейнери за съхранение на ТБО – да;

Площадките за временно съхранение на опасни и производствени отпадъци отговаря на изискванията на Приложение 2, към член 12 на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/19.03.1999 год. (Обнародвана в ДВ бр. 29/1999 год.).

Местата за предварително съхранение на опасни и производствени отпадъци са посочени в (**Приложение №21**).

Битовите отпадъци, образувани от пребиваването на персонала обслужващ инсталацията за интензивно отглеждането на птици - бройлери на „ЕЛИТСАН“ ООД, се събират в контейнер обслужван от фирмата, извършваща организираното сметосъбиране на територията на община Върбица.

Информация относно площадката за съхранение на странични животински продукти – торова маса е представена в раздел III „НДНТ“ и нетехническо резюме на заявлението. На площадката не е разположена торова площадка тя е извън птицефермата в рамките на стопанския двор. Подробно описание на съоръжението и капацитета му е представен в цитираните раздели.

7.4. Транспортиране на отпадъци.

За транспортиране образувани на площадката отпадъци се събират на регламентираните места за предварително съхранение и в подходящи съдове за транспортиране - контейнери, варели и се предават за последващо третиране.

От площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево, не се извършва транспортиране на отпадъците образувани от дейността на дружеството, със собствените транспортни средства. Тези отпадъци, които се третират в други предприятия се товарят на автомобили, собственост на фирми с които има сключен договор за превоз на съответния отпадъчен материал или на фирмите за които е предназначен товара. Определена е максимално разрешената скорост на движение на транспортните средства на територията на дружеството – до 5 km/h.

Всички отпадъци образувани от дейността на действащите инсталации се предават за транспортиране на външни фирми, притежаващи съответните разрешителни и регистрационни документи, въз основа на сключен писмен договор.

Отпадъци които ще се предават за транспортиране на външни фирми, притежаващи съответните разрешителни и регистрационни документи и сключен писмен договор, са:

- Пластмасови отпадъци (с изключение на опаковки) - код 02 01 04
- Метални отпадъци - код 02 01 10
- Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04) – код 10 01 01;
- Хартиени и картонени опаковки – код 15 01 01;
- Пластмасови опаковки – 15 01 02;
- Не хлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа – код 13 02 05*;
- Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти) – код 15 01 10*;
- Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02 - код 15 02 03;
- Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 07 06 - с код 17 01 07;
- Желязо и стомана - с код 17 04 05;
- Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции - код 18 02 02*;
- Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак – код 20 01 21*;
- Смесени битови отпадъци – код 20 03 01; Утайки от септични ями – код 20 03 04.

7.5. Оползотворяване, в т. ч. рециклиране на отпадъци.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не се извършват дейности по оползотворяване, в т.ч и рециклиране на отпадъци.

От образуваните на площадката отпадъци към настоящия момент за оползотворяване се предават следните:

- Пластмасови отпадъци (с изключение на опаковки) - код 02 01 04
- Метални отпадъци - код 02 01 10
- Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04) – код 10 01 01;
- Хартиени и картонени опаковки – код 15 01 01;
- Пластмасови опаковки – 15 01 02;
- Не хлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа – код 13 02 05*;
- Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти) – код 15 01 10*;
- Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02 - код 15 02 03;
- Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 07 06 - с код 17 01 07;
- Желязо и стомана - с код 17 04 05;
- Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак – код 20 01 21*;

7.5.1. Инсталации, съоръжения и технологии.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево няма инсталации, съоръжения и технологии за оползотворяване, в т.ч. и рециклиране на отпадъци.

7.6. Обезвреждане на отпадъци.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не се извършват дейности по обезвреждане на отпадъци.

От образуваните на площадката отпадъци към настоящия момент за обезвреждане ще се предават следните:

- Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04) – код 10 01 01;
- Не хлорирани моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа – код 13 02 05*;
- Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти) – код 15 01 10*;
- Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02 - код 15 02 03;
- Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 07 06 - с код 17 01 07;
- Отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции - код 18 02 02*;
- Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак – код 20 01 21*;
- Смесени битови отпадъци – код 20 03 01; Утайки от септични ями – код 20 03 04.

7.6.1. Инсталации, съоръжения и технологии.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево няма инсталации, съоръжения и технологии за обезвреждане на отпадъци.

7.7. Контрол и измерване.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево се извършва ежедневен визуален контрол на образуваните отпадъци и събирането и съхранението им на регламентираните места.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево ще се водят отчетни книги за отпадъците по местата на тяхното генериране, в съответствие с Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри. Ежегодно се попълват и предават годишни отчети и идентификационни карти (приложение 11) в ИАОС съгласно разпоредбите на Наредба № 1 от 04.06.2014 г.

При предаване на отпадъците за последващо третиране, ще се извършва тегловно измерване с електронна везна. Данните се документират и отразяват в отчетните книги и съпровождащите отпадъците документи, според вида им – идентификационни документи, сертификати, декларации и др. Информацията ще се съхранява от оператора и се предоставя на контролния орган при поискване. Всички отпадъци ще се предават на фирми имащи нужните разрешителни. *Приложение №22*

7.8. Анализи.

В „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не е имало случай на необходимост от извършване на анализ на отпадъците образувани от дейността на инсталациите на площадката.

7.9. Документиране и докладване на дейностите по управление на отпадъците.

Съгласно Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево ще документира и предоставя ежегодно в ИАОС:

- Годишен отчет за образуване на отпадъци.

8. ШУМ.

Шумът е един от основните фактори с неблагоприятно въздействие върху населението. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната сред, както и осигуряване на качество на живот на населението.

8.1. Шумоизолация или капсуловане на източниците на шум.

Като основни източници на шум на промишлената площадка за интензивно отглеждане на птици на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево са определени следните процеси и съоръжения:

- Животните в угодяваните стада бройлери в работните помещения;
- Вентилационните системи на работните помещения;
- Обслужващият транспорт за технологичен превоз на територията на площадката и извън нея извършващ доставка на суровини и спомагателни материали за производствената дейност и извозване на готовата продукция;
- Почистване на постелята след приключване на угоителния цикъл.

Шумът, предизвикван от птиците е незначителен и е в рамките на производствените халета. Спецификата на производствената дейност по угодяването им изисква тяхното не смущаване от случайни или постоянни източници на шум. Шумът излъчван в околната среда вследствие жизнената им дейност е незначителен и в предвид на това, че те се отглеждат в затворени помещения с бетонови конструкции.

Като основен източник на шум в околната среда може да се разглежда единствено автотранспортната техника осигуряваща превоз на едnodневни пилета за стартиране на угоителния цикъл; доставка на фураж за угодяваните птици; извозване на угоените птици и почистване на помещенията след приключване на угоителния цикъл от торовата постеля. При избраният начин на подово отглеждане с дълбока несменяема постеля се използва сухият способ. Площадката на птицефермата е отдалечена от гр. Опака. Автотранспортната

техника не се явява съществен шумообразуващ фактор – има незначително периодично действие в светлите часове на денонощието. Не се променят и шумовите характеристики на транспортните потоци, в които се включва по районната пътна мрежа.

На площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево са предприети мерки за ограничаване на шумовото въздействие на производствената площадка върху околната среда, по-значимите от които са:

- Изолиране на източниците с високо съдържание на шум – елекродвигатели, вентилатори;
- Инсталиране на съвременни съоръжения с шумови характеристики, в рамките на разрешените нива;
- Въведена е система за проверки и контрол на изправността на съоръженията.

8.2. Емисии.

Основното технологично оборудване работи при денонощен постоянен режим целогодишно, поради което няма разлика в емисиите на шум за дневен, вечерен и нощен период. Най-близко разположеното населено място до площадката на птицефермата е село Сини вир, област Каолиново. Разстоянието от имота за дейността предмет на издаване на комплексно разрешително с настоящето заявление до жилищната зона на село Сини вир е 250 -300 m в посока юг. По налични данни населението живеещо в района възлиза на 634 души. Транспортната техника ангажирана за доставяне на фураж и за доставяне (зареждане) на малките едnodневни пилета, както и за извозване на готовата продукция се движи само през дневните часове на денонощието.

До момента на изготвяне на настоящето заявление оператора „ЕЛИТСАН“ ООД не е имал законово задължение и не е извършвал измерване на нивата на звукова мощност от съществуващата дейност (експлоатация на 2 бр. животновъдни сгради с общ капацитет 74 626 места за птици за отглеждане на птици – бройлери).

Съгласно приложение № 2 на Таблица № 2 към чл. 5 на Наредба № 6 от 26 юни 2006г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението граничните стойности на показателите на шума са както следва по границата на производствената площадка:

- еквивалентно дневно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 70 dB (A).

в мястото на въздействие (най-близката граница на жилищна зона):

- еквивалентно дневно ниво – 55 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 50 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 45 dB (A).

Към момента на изготвяне на настоящето заявление са налични прогнозни нива на шум извършени в съответствие с информацията от референтен документ Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003) на страница 128 от цитирания документ. Посочена е таблица с осреднени еквивалентни нива на шум от типични птицеферми с прилагане на НДНТ. Информацията е представена в следващата таблица показана по-долу.

Таблица № 62. Типични нива на шум от дейността на птицеферми

Източник на шум	Продължителност	Честота	Активност	Ниво на шума dB(A)	Еквивалентно ниво на шум Laeq

					dB(A)
Вентилация	постоянна	през цялата година	денонощно	43	57 - 60
Доставка на храна	1 час	2 – 3 пъти седмично	ден	92	
Почистване на тор	до 6 дена	при необходимост	ден	88	

Посочените стойности са в пълно съответствие с граничните стойности описани в Приложение №2, Таблица № 2 на Наредба № 6/26.06.2006 г за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите на шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

8.3. Контрол и измерване.

До настоящия момент оператора не е имал задължение за извършване на собствен мониторинг на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие. След издаване на комплексно разрешително на основание чл. 16 и чл. 18 от Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 3 от 11.01.2011 г., в сила от 12.02.2011 г. следва да се определи нивото на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от площадката на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево, съгласно утвърдената на основание т.4.5 на Приложение № 3 към чл. 6, ал.1 от Наредба № 6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите на шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите на шум и на вредните ефекти от шума за здравето на населението (обн. ДВ бр. 58/18.07.2006) „Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие”, утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012г г. на Министъра на околната среда и водите.

Предложение за извършване на собствен мониторинг по отношение предизвикване на шум в околната среда, в съответствие с Чл. 4, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни, е представено в следващата таблица:

Таблица № 63 . Предложение за собствен мониторинг.

№	Показател	Условия	Честота
1	Общата звукова мощност на площадката	Дневно	Веднъж на две години
2	Еквивалентните нива на шум в определени точки по оградата на площадката		Веднъж на две години
3	Еквивалентните нива на шум в мястото на въздействие		Веднъж на две години
4	Общата звукова мощност на площадката	Вечерно	Веднъж на две години
5	Еквивалентните нива на шум в определени точки по оградата на площадката		Веднъж на две години
6	Еквивалентните нива на шум в мястото на въздействие		Веднъж на две години
7	Общата звукова мощност на площадката	Нощно	Веднъж на две години
8	Еквивалентните нива на шум в определени точки по оградата на площадката		Веднъж на две години
9	Еквивалентните нива на шум в мястото на въздействие		Веднъж на две години

Измерването на нивата на шум в определените точки от измерителния контур ще се извършва от акредитирана лаборатория.

8.4. Докладване на нивата на шум.

Към настоящия момент на изготвяне на Заявление за издаване на комплексно разрешително Оператора „ЕЛИТСАН“ ООД за площадката на птицефермата в село Методиево не е имал законово задължение за извършване на мониторинг и докладване на общата звукова мощност.

След издаване и влизане в сила на комплексно разрешително, във връзка с експлоатация на инсталация попадаща в Приложение № 4 на ЗООС ще бъдат спазвани изискванията на член 16 т.2 на Закона за защита от шума в околната среда (обн. ДВ бр. 74/2005 година, посл. изм. и доп.) за оценка на общата звукова мощност на производствената му площадка по “Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие” утвърдена със Заповед № РД – 613/08.08.2012 година. Резултатите от оценката на съответствието на установените нива на шум по границата на производствената площадка ще се документират и ще бъдат докладвани при изготвяне на ежегодните доклади по околна

среда и докладвани на РИОСВ град Шумен в срок до един месец от провеждане на изпитването на основание чл. 30 от НАРЕДБА № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда Издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 3 от 11.01.2011 г., в сила от 12.02.2011 г.

9. ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ.

Информация в обхвата, изискван от чл.122, ал.2, т.11 и 12 от ЗООС

Отпадъчните води не се заустват в подземни водни обекти.

Не се предвижда собствен мониторинг на почви и подземни води, тъй като дейността не предполага замърсяването им. Шахтите, в които се събират отпадъчните води са водоплътни и периодично се почистват от външни фирма.

Операторът не разполага с данни за замърсяванията на почвата и/или подземните води, минали и настоящи.

Към момента не са извършвани проверки за течове от водопроводната и канализационната система.

В района на площадката няма санитарно-охранителни зони.

9.1. Опазване на подземните води.

На производствената площадка на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не се извършва пряко и/или непряко отвеждане, инжектиране и реинжектиране на отпадъчни води и други вещества в подземните води.

9.1.1. Наличие на площадката за дейности и вещества, имащи отношение към изискванията за проучване, ползване и опазване на подземните води, в.ч.:

а/пряко и непряко отвеждане, инжектиране и реинжектиране в подземни води;

На производствената площадка на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не се извършва пряко и/или непряко отвеждане, инжектиране и реинжектиране на отпадъчни води и други вещества в подземните води.

б/дейности, които могат да доведат до непряко отвеждане;

На производствената площадка на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не са налице дейности, които могат да доведат до непряко отвеждане.

9.1.2. характеристика на подземните води по данни от:

а/ извършено хидрогеоложко проучване включително сравнение със стандартите за качество и/или праговете стойности на подземни води;

На производствената площадка на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не е извършвано хидрогеоложко проучване включително сравнение със стандартите за качество и/или праговете стойности на подземни води;

б/ извършен мониторинг на подземните води на площадката;

На производствената площадка на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не е извършан мониторинг на подземните води;

9.1.3. План за собствен мониторинг на подземните води.

Оператора „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево няма изработен План за собствен мониторинг на подземните води.

10. Преходни режими на работа на инсталациите, за които се подава заявление / пускане, спиране, внезапни спираня и други/.

Съществуват два случая на отклонения от нормалните технологични режими на работа на съоръженията, съгласно изискванията на технологичния регламент:

А. Преходни режими – това са режими, чиято поява е от технологично естество и не могат да бъдат избегнати. Това са режимите при спиране и пускане на отделни технологични съоръжения.

В. Анормални режими – появяват се при аварийни ситуации или сериозни отклонения на технологичните параметри от нормалните стойности.

Анормални режими

Анормални са случаи на технологичните режими, когато:

- Спиране на електрозахранването по различни причини;
- Аварийно спиране на аспирационно съоръжение;
- Аварии във водоподаването;

Мерките, предприемани от оператора за предотвратяване/контрол и ограничаване анормални или преходни състояния на инсталацията се обобщават до въведен постоянен мониторинг на технологичното оборудване.

11. Аварийни планове

На територията на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево не се използват или съхраняват опасни вещества или препарати, равни или надвишаващи количествата по Приложение 3, Глава VII на ЗООС.

Инсталацията не е класифицирана и не попада в обхвата на понятието „предприятие с нисък рисков потенциал” и респективно не подлежи на разрешително по чл. 104 от ЗООС.

В дружеството не се съхраняват опасни вещества, равни или надвишаващи количествата по Приложение 1 на Наредба № 2 за защита от аварии при дейности с опасни химични вещества от 12.09.1990 год. (ДВ бр. 100/1990 г.).

За изключителните случаи на стихийни бедствия и крупни промишлени аварии ще бъде разработен Вътрешен аварийен план в „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево, който е утвърден от Управителя. В него ще залегнат следните основни положения:

- Въпросите, касаещи защитата на служителите съобразно спецификата на извършваната дейност на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево, характеристиката на сградния фонд, наличието на опасни вещества и потенциално рискови фактори при БАК;
- Разработването на плана е съобразено с прогнозата за възможните бедствия и аварии и анализа на последиците от тях;
- Изградените сили и средства (Аварийно – спасителна команда) за действие в района на бедствие или авария да отговарят на реалната наличност на фирмата към момента;
- Определя точно отговорностите и задълженията на ръководителите, участващи в провеждане на спасителните работи;

В плана са описани необходимите действия, които се предполага да бъдат предприети при възникване на вероятни критични ситуации.

Към момента на внасяне на Заявлението за издаване на комплексно разрешително има издадена Заповед на управителя за недопускане на пожари и аварии и План за ликвидиране на производствени аварии в Птицеферма , с.Методиево, собственост на „ЕЛИТСАН“ ООД и за координиране на дейността по осигуряване на пожарна безопасност и на основание чл.5

/1/ от наредба № I-209 за правилата и нормите за пожари и аварийна безопасност на обектите в експлоатация. */Приложение №23 и Приложение №10/*

При производствената дейност на „ЕЛИТСАН“ ООД - птицеферма с. Методиево вир не съществуват технологични предпоставки за значителни залпови емисии на замърсители по пътя на въздуха, водата и почвата.

12. Декларация за достоверност на данните.

Опис на приложенията

Приложение №1. Договор за наем на недвижим имот от 23.04.2015 г. Допълнително споразумение / Анекс/ към договор за наем от 23.04.2015 г. и Допълнително споразумение / Анекс/ към договор за наем от 23.04.2015 г.

Приложение №2. Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот №183.

Приложение №3. Удостоверение за регистрация на животински обект №107/15.06.2016 г. на ОДБХ-Шумен, Удостоверение за регистрация на животински обект №101/24129 от 26.07.2019 г. на ОДБХ-Шумен.

Приложение №4. Скица на поземлен имот №15-185772-01.03.2019 г., Скица на поземлен имот №15-185776-01.03.2019 г., Скица на поземлен имот №15-185779-01.03.2019 г.

Приложение №4а. Разрешително за строеж.

Приложение №5. Схема на канализацията с мястото/местата на включване на отпадъчните води към канализационната система на приемника им.

Приложение №6. Договор с „ В и К-Шумен“ ООД.

Приложение №7. Решение за преценяване на необходимостта от ОВОС №ШУ-38-ПР/2016 г. на РИОСВ-Шумен.

Приложение №8. Решение за преценяване на необходимостта от ОВОС №ШУ-26-ПР/2019 г. на РИОСВ-Шумен.

Приложение №9. Схема на вентилаторите.

Приложение №10. План за ликвидиране на производствени аварии и пожари в птицеферма с. Методиево, общ. Върбица.

Приложение №11. Извадка от устройствената схема или общ. Устройствовен план с нанесени границите на поземления имот / площадката/.

Приложение №12. Местоположение на всички сгради и дейности на територията /ситуация/.

Приложение №13. Схема на измервателните устройства / вода и ел./.

Приложение №14. Договор с Енерго Про АД.

Приложение №15. Схема на всички изпускащи устройства-комини на печки.

Приложение №16. План за собствен мониторинг.

Приложение №17. Работни листи за класификация на отпадъците.

Приложение №18. Инструкция за мониторинг на водопроводната мрежа.

Приложение №19. Инструкция за експлоатация и поддръжка на тунелните вентилатори.

Приложение №20. Инструкция за експлоатация и поддръжка на отоплителите в птицеферма с. Сини вир.

Приложение №21. Заповед за недопускане на пожари и аварии в Птицеферма , с.Методиево, собственост на „ Елитсан“ ЕООД и за координиране на дейността по осигуряване на пожарна безопасност и на основание чл.5 /1/ от наредба № I-209 за правилата и нормите за пожари и аварийна безопасност на обектите в експлоатация.

Приложение №22. Схема на складовете за дезинфектанти и ветеринарно медицински продукти.

Приложение №23. Схема на местата за събиране на отпадъци

Приложение №24. Договор с лицензирана фирма за превоз на отпадъци.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ:

1. BAT (Best Available Techniques) - най-добри налични техники
2. ISO (International Standardization Organization) - Международна организация по стандартизация
3. PLUME - програма за моделиране на разпространението на емисиите в атмосферата
4. бр. - брой
5. БТ – безопасност на труда
6. ВиК – водоснабдяване и канализация
7. ДВ – държавен вестник
8. ЗЗВВХВПП – Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества препарати и продукти
9. ЗООС – Закон за опазване на околната среда
10. ЛПС – локално пречиствателно съоръжение
11. ПСОВ – пречиствателна станция за отпадъчни води
12. МОСВ – Министерство на околната среда и водите
13. МПС – моторно(и) превозно(и) средство(а)
14. НДНТ – най-добри налични техники
15. ОВОС – Оценка на въздействие върху околната среда
16. ПДК - пределно допустима концентрация
17. ПМС – постановление на Министерския съвет
18. пр. – продукт
19. ПУП – Проект за устройствен план
20. РИОСВ – регионална инспекция по околната среда и водите
21. сур. – суровина
22. БДС – български държавен стандарт
23. ГСМ – гориво за смазочни материали
24. изм. – изменение
25. доп. – допълнение
26. ЛОС – летливи органични съединения
27. ХН – хигиенни норми
28. СНЕ – схема за намаляване на емисии
29. ИАОС – Изпълнителна агенция по околна среда
30. АЕЕ – Агенция по енергийна ефективност
31. ННЕ – норми за неорганизираните емисии
32. СНЕ - стойност на неорганизираните емисии
33. КАВ – качество на атмосферния въздух
34. ДОП – долен оценъчен праг
35. ОР – органични разтворители